

JAARSTUKKEN

2018

GEMEENTE

WEERT

JAARSTUKKEN 2018

JAARVERSLAG	4
Bestuurlijke samenvatting.....	5
Inleiding	5
Terugblik 2018.....	5
Financieel resultaat op hoofdlijnen.....	8
Conclusie	8
Leeswijzer	8
Uiteenzetting van de financiële positie.....	10
Algemeen.....	10
Begroting na wijziging	10
Jaarrekening	10
Verschil geraamd resultaat en gerealiseerd resultaat	11
Analyse verschil geraamd resultaat en gerealiseerd resultaat	11
Bestemming jaarrekeningresultaat.....	12
Programma-verantwoording.....	14
Programma 1 Woonklimaat	15
Visie	15
Beleidsindicatoren.....	15
Wat willen we bereiken in de periode 2015-2018	15
Wat waren de voorgenomen resultaten in 2018 en wat is de realisatie?	17
Verantwoording 2018 uitvoering actiepunten.....	23
Wat heeft het gekost?.....	24
Financiële analyse	24
Programma 2 Economie	25
Visie	25
Beleidsindicatoren.....	25
Wat willen we bereiken in de periode 2015-2018	26
Wat waren de voorgenomen resultaten in 2018 en wat is de realisatie?	27
Verantwoording 2018 uitvoering actiepunten.....	33
Wat heeft het gekost?.....	34
Financiële analyse	34
Programma 3 Zorg.....	36
Visie	36
Beleidsindicatoren.....	36
Wat willen we bereiken in de periode 2015-2018	37
Wat waren de voorgenomen resultaten in 2018 en wat is de realisatie?	38

Verantwoording 2018 uitvoering actiepunten.....	45
Wat heeft het gekost?	46
Financiële analyse	46
Programma 4 Participatie.....	49
Visie	49
Beleidsindicatoren.....	49
Wat willen we bereiken in de periode 2015-2018	49
Wat waren de voorgenomen resultaten in 2018 en wat is de realisatie?	50
Verantwoording 2018 uitvoering actiepunten.....	53
Wat heeft het gekost?	54
Financiële analyse	54
Programma 5 Financiën.....	55
Visie	55
Beleidsindicatoren.....	55
Wat willen we bereiken in de periode 2015-2018	56
Wat waren de voorgenomen resultaten in 2018 en wat is de realisatie?	57
Verantwoording 2018 uitvoering actiepunten.....	59
Wat heeft het gekost?	60
Financiële analyse	60
Algemene dekkingsmiddelen	62
Visie	62
Wat heeft het gekost.....	62
Financiële analyse	62
Onvoorzien	63
Overhead	63
Visie	63
Wat heeft het gekost.....	64
Financiële analyse	64
Vennootschapsbelasting (VPB).....	65
Wat heeft het gekost.....	65
Paragrafen	66
Lokale heffingen	66
Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	70
Onderhoud kapitaalgoederen	82
Financiering	86
Bedrijfsvoering	92
Verbonden partijen	97
Grondbeleid.....	107

JAARREKENING	115
Overzicht van baten en lasten	116
Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.....	117
Specificatie reservemutaties per programma.....	120
Incidentele baten en lasten 2018.....	121
Informatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen WNT	123
Balans	126
Balans per 31 december 2018.....	128
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.....	130
Toelichting balans 2018.....	138
VASTE ACTIVA.....	138
Immateriële vaste activa	138
Materiële vaste activa	139
In erfpacht uitgegeven gronden.....	142
Financiële vaste activa.....	142
VLOTTENDE ACTIVA.....	143
Vorraden.....	143
Bouwgronden in exploitatie	143
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	146
Liquide middelen	147
Overlopende activa	147
VASTE PASSIVA	148
Eigen vermogen.....	148
Voorzieningen	152
Vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan één jaar	154
VLOTTENDE PASSIVA.....	154
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar.....	155
Overlopende passiva	155
SiSa bijlagen.....	158
Taakveldoverzicht.....	160
OVERIGE GEGEVENS	163
Controleverklaring.....	164
BIJLAGEN	165
Lijst met afkortingen	166
Vaststelling door de gemeenteraad	169

JAARVERSLAG

Bestuurlijke samenvatting

Inleiding

In deze jaarstukken presenteren wij u de inhoudelijke verantwoording, cijfers en toelichtingen over het boekjaar 2018.

Nr.	Programma	Saldo begroting	Saldo begr.wijz.	Saldo rekening
1	Woonklimaat	12.541	13.880	11.731
2	Economie	9.360	9.357	8.766
3	Zorg	41.553	42.671	41.562
4	Participatie	8.043	8.321	8.273
5	Financiën	12.504	11.350	10.275
	Totaal programma's	84.001	85.579	80.607
	Algemene dekkingsmiddelen			
	Algemene dekkingsmiddelen	-96.051	-94.179	-94.459
	Overhead	13.769	13.613	15.599
	Vennootschapsbelasting			7
	Gerealiseerd saldo van baten en lasten	1.718	5.013	1.754
	Totaal reserves	-2.213	-2.823	-2.294
	Totaal gerealiseerd resultaat	-495	2.191	-540

De bijgestelde begroting 2018 vertoonde een geraamd resultaat van € 2.191.000 nadelig. Per saldo vertonen de jaarstukken 2018 uiteindelijk een resultaat van € 540.000 voordelig. In hoofdstuk 2 "Financiële positie" wordt uitgebreid ingegaan op het te analyseren verschil ten opzichte van de gewijzigde begroting en de oorzaken van het ontstane verschil.

De jaarstukken 2018 beginnen met een bestuurlijke terugblik op 2018. Hierin schetsen wij kort de bestuurlijk relevante onderwerpen en gebeurtenissen en geven wij u op hoofdlijnen inzicht in het financieel resultaat en de verschillen.

Terugblik 2018

Impuls leefbaarheid en woonklimaat

Het herstel van de woningmarkt heeft zich voortgezet. Dit heeft geresulteerd in vergunningen voor ruim 350 woningen. Er is een aantal grote projecten afgerond zoals La Cour Bleue, rotonde OnzelieveVrouwestraat en luchtfilterinstallaties in parkeergarages. Ook is gestart met een aantal grote projecten, waaronder Werthaboulevard, verduurzaming van de gemeentelijke gebouwen en de verbouwing van het Muntcomplex. De voorbereiding van een aantal andere projecten is afgerond, zodat met de uitvoering kan worden gestart, waaronder herinrichting openbare ruimte Weert-West, Keent fase 1 en locatie voormalige school Ittervoorterweg. Met het Servicepunt Laarveld is een belangrijke stap gezet in het werken van buiten naar binnen. Doorontwikkeling hiervan vindt plaats via het Service.Ruimte.

Ruimtelijk-economische successen 2018

Op de bedrijventerreinen is 1,6 hectare grond uitgegeven. Op Centrum-Noord is de laatste woon-werkkavel verkocht.

Er is ingestemd met de ambities van het Businessplan 3.2 van de Stichting Parkmanagement. Door het verlenen van extra subsidie door de gemeenteraad is ruimte geboden voor de verdere professionalisering van parkmanagement. Voor een drietal BIZ-en is de voorbereiding in gang gezet.

Binnen Keyport is een totaal projectvolume (bijdragen die in het project zijn ingebracht) van ruim € 2,5 miljoen gerealiseerd met een multiplier van 10,5. Dit betekent dat tegenover elke bijgedragen euro van Keyport een bijdrage van € 9,50 van het bedrijfsleven en onderwijs staat. Het Economisch Actieprogramma Agribusiness vormt daarbinnen een belangrijke pijler.

In de binnenstad is het aantal passanten voor het eerst in jaren weer toegenomen. Hier is verder gewerkt aan het compacter maken van het winkelgebied waardoor planologische detailhandelometers zijn gereduceerd. Aan het programma binnenstad (convenant provincie) is verder uitvoering gegeven. Uit het gevelfonds zijn 6 projecten gefinancierd.

In 2018 is een vervolg gegeven aan de lobbyactiviteiten om de fileproblematiek aan te pakken op de A2 Weert-Eindhoven. Dat heeft geresulteerd in het door de bereikbaarheidsagenda Zuidoost Nederland beschikbaar stellen van € 2,5 miljoen voor de uitvoering van No Regret maatregelen (onder andere realiseren veilige fietsroutes en sluipverkeerwerende maatregelen). Daarnaast is onderzoek gedaan naar de reactivering van personentreinen tussen Weert en Antwerpen.

Arbeidsmarktsuccessen 2018

In 2018 zijn 119 mensen fulltime geplaatst op een betaalde baan, daarnaast zijn 50 parttime plaatsingen gerealiseerd. Aan het "Max WW" project hebben 17 WW-ers deelgenomen waarvan 60% is uitgestroomd naar betaalde banen. Van de 142 statushouders die zijn begeleid op weg naar zelfstandigheid zijn er 34 geplaatst op een betaalde baan, verrichten er 40 vrijwilligerswerk en volgen er 8 onderwijs. De overige statushouders zitten in het traject bij Werk.kom.

Aanvalsplan armoede

Het jaar 2018 was het eerste jaar van het aanvalsplan armoede. Een jaar van contacten leggen, ideeën genereren, mogelijkheden verkennen en activiteiten voorbereiden. Een dynamisch jaar waarin partijen elkaar vonden, nieuwe spelers zich meldden iets te willen betekenen, nieuwe initiatieven ontwikkelden en andere geëindigd zijn. De prioriteit ligt bij gezinnen met kinderen.

Peuteropvang/voorschoolse educatie

In 2018 is de peuteropvang van 40 naar 52 weken openstelling gegaan, waardoor er geen onderscheid meer is tussen kinderen met en zonder opvangtoeslag en er een continu totaalaanbod is.

Regionale ontwikkelingsagenda Jeugd (ROJ)

De activiteiten uit de ROJ zijn geïntensiveerd. Voor schooljaar 2018-2019 wordt de hogere rijksbijdrage 2019 voor onderwijsachterstanden (gebaseerd op de grotere doelgroep volgens CBS) benut, onder andere voor extra schakelklassen en scholing.

Transformatie sociaal domein

In 2018 is een grote stap gezet in de transformatie binnen het sociaal domein. Er is binnen Wmo en jeugdhulp gestart met resultaatgericht indiceren, waarbij de aanbieders meer mogelijkheden hebben om maatwerk en innovatie te leveren. We investeren daarmee in een duurzame relatie met zorgaanbieders die meer recht doet aan de leefwereld van onze inwoners die (tijdelijk) hulp nodig hebben.

Zoals verwacht nemen de uitgaven in het sociaal domein toe in 2018. De uitgaven komen meer in lijn met het beschikbare budget als gevolg van toenemende en meer complexe zorgvragen. Bij Wmo is dit mede het gevolg van langer zelfstandig thuis wonen. Bij de uitvoering van de Jeugdwet is er sprake van een toename in jeugdhulp voor jeugd met een beperking en jeugd met psychische problemen.

Mantelzorg

Ook in 2018 hebben we veel inspanningen verricht om de mantelzorgers in onze gemeente te bereiken en ondersteunen. De gemeente Weert is door het Platform Mantelzorg Limburg (PML) uitgeroepen tot "Meest mantelzorgvriendelijke gemeente van Limburg" in 2018.

Digitale dienstverlening

Het Masterplan Informatiearchitectuur is in 2018 afgerond, tegen lagere kosten dan vooraf begroot. In samenwerking met de organisatie en in co-creatie met leveranciers zijn diverse projecten uitgevoerd.

Wind- en zonnepark

Er is een stap gemaakt naar de ambitie om energieneutraal te zijn in 2040. Een grootschalig zonnepark wordt gerealiseerd (Altweeterheide) en er is een vergunning verleend voor 3 turbines. Deze turbines voorzien in 40% van de elektriciteitsvraag van de huishoudens in Weert.

Van Hornejaar

2018 als Van Hornejaar kende drie collectieve hoogtepunten:

- 16, 17 en 18 maart was de officiële opening van het Van Hornejaar door gouverneur Bovens, presentatie Van Horne stadswandeling door de stadsgidsen, de Van Horne paardenfokdag en de Van Horne themamiddag in het Munttheater georganiseerd door stichting De Aldenborgh en het LOGG.
- 11 en 12 mei werd op de Markt "Graaf van Horne, de Musical" uitgevoerd door de stichting Wieërt Amezieertj. In totaal trokken de twee voorstellingen zo'n 6.600 bezoekers.
- 18 november de première van de Graaf van Horne-compositie, geschreven door Rob Goorhuis en uitgevoerd door de Kerkelijke Harmonie St. Joseph 1880.

Daarnaast was er een gevarieerd jaarprogramma van theaterspeurtochten voor kinderen, de uitgifte van een huis-aan-huis Van Horne Magazine, diverse lezingen en de uitgifte van een speciaal "Montmorency" bier en talloze activiteiten van de jubilerende Philips van Horne SG.

Routeplanner cultuur

Met de routeplanner cultuur kiest de gemeente Weert voor een experimentenperiode van 3 jaar. In 2018 werd onder andere de popcoördinator regio Weert aangesteld, opende de tentoonstellingsruimte de Annex haar deuren en vonden er tal van projecten binnen de pijlers van het lefbudget plaats. Dit eerste jaar brengt de gemeente Weert en het culturele werkveld weer een stap dichterbij het nieuwe cultuurbeleid vanaf 2021.

Verhuizing RICK naar nieuwe locatie Wilhelminasingel

In 2018 is RICK verhuisd naar de nieuwe locatie aan de Wilhelminasingel 12. De huidige huisvesting is beduidend kleiner dan die in de Beekstraat. Doel van deze verhuizing was het realiseren van de bezuinigingsopdracht door verlaging van de huisvestingskosten met behoud van de inhoud en de kwaliteit van de dienstverlening.

Vergroening binnenstad

In 2017 is gestart met de eerste vergroening van de binnenstad. Dit was in de Beekstraat aansluitend op de werkzaamheden van de verharding. In 2018 is op de Markt, oud kerkhof, Walburg, Kromstraat en Paradijsstraatje groen aangelegd. Op de Walburg, oud kerkhof en de Maasstraat zijn daarnaast ook nog bomen geplant. In 2019 worden op de Nieuwe Markt 12 bomen geplant.

Sportaccommodaties (realisatie turnhal en aanleg nieuwe hockeyvelden)

In de sporthal op het voormalig KMS-terrein is een turnhal gerealiseerd door eigenaar HQ. De gemeente huurt de hal van HQ. De verenigingen Jan van Weert en Tensor turnen hebben de hal in augustus 2018 in gebruik genomen.

Op sportcomplex St. Theunis zijn twee semi-waterhockeyvelden vervangen door twee waterhockeyvelden. De velden voldoen aan de wensen van Hockeyvereniging Weert en zijn goedgekeurd door het NOC/NSF.

Financieel resultaat op hoofdlijnen

De primaire begroting 2018 kende een saldo van € 495.000 voordelig. Gedurende het jaar hebben diverse mutaties plaats gevonden via begrotingswijzigingen. Na de laatste aanpassing in december 2018 bedroeg het geraamde resultaat € 2.191.000 nadelig. De jaarrekening 2018 heeft een positief saldo van € 540.000 met name door incidentele meevallers. Er is sprake van een structureel positief jaarrekeningsaldo. Hiervoor wordt verwezen naar hoofdstuk 5 "Overzicht van baten en lasten" waarin wij op grond van het BBV inzicht in het (structureel) jaarrekeningsaldo dienen te geven. Voor een analyse van de afwijkingen wordt verwezen naar "Hoofdstuk 2 Uiteenzetting van de financiële positie".

Ontwikkeling saldo en verschillen

In de loop van 2018 heeft de raad door middel van de begrotingswijzigingen kunnen volgen hoe de prognose van het resultaat zich ontwikkelde. De financiële programma-analyses zijn niet sluitend en in beginsel gericht op bestuurlijk relevante afwijkingen. Op programmaniveau worden in ieder geval afwijkingen > € 150.000 (+/-) toegelicht. De analyse van de personele lasten en de kapitaallasten zijn op concernniveau gemaakt en treft u aan in "Programma 5 Financiën".

Accountantsverklaring

De accountant heeft een goedkeurende controleverklaring verstrekt bij de jaarrekening 2018 van de gemeente Weert. Dit oordeel omvat zowel de getrouwe weergave van vermogen en resultaat als de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties. De waarderingsgrondslagen zijn aanvaardbaar. Het jaarverslag bevat de vereiste aspecten en is verenigbaar met de jaarrekening.

Conclusie

Het jaar 2018 stond opnieuw voor een belangrijk deel in het teken van voortgang en vooruitgang. Zo werd op vrijwel alle beleidsterreinen voortgang geboekt en werden voorgenomen resultaten gerealiseerd, zoals uit de programmaverantwoording en bovenstaande terugblik blijkt. De jaarrekening laat zien dat Weert, samen met inwoners en andere stakeholders, grote en kleine vraagstukken adequaat oppakt. In deze jaarrekening rapporteren wij op basis van de plannen en voornemens uit de begroting 2018. Verder vormen de jaarstukken 2018 de afsluiting van de verantwoording (over de actiepunten) uit het coalitieakkoord 2015-2018.

Het financiële resultaat en de financiële positie van de gemeente Weert zijn goed.

Leeswijzer

Wat de inrichting betreft, zijn de jaarstukken gebaseerd op de inrichting van de begroting 2018. De begroting 2018 is gebaseerd op het coalitieakkoord 2015-2018. De uitvoering en voortgang van de hieruit voortvloeiende actiepunten treft u in deze jaarstukken aan.

In de voorliggende jaarstukken 2018 is de wijze van analyseren conform de systematiek van de begroting 2018. Alle in de globale analyse opgenomen afwijkingen (> € 150.0000 (+/-)) komen minimaal terug in de programma-analyses en zijn voorzien van een toelichting. De programma-analyses zijn niet financieel sluitend opgezet, maar beperken zich vooral tot de beleidsmatige en politiek relevante onderwerpen. Budgettaire afwijkingen > € 150.000 (+/-) worden altijd tekstueel toegelicht op de programma's.

In de programma-analyses zijn de niet beïnvloedbare kosten (kapitaallasten, salarissen, overhead e.d.) buiten beschouwing gelaten. De niet-beïnvloedbare kosten worden op concernniveau geanalyseerd en maken onderdeel uit van de globale analyse. De globale analyse is in de financiële positie opgenomen en verklaart de afwijking van het gerealiseerde resultaat ten opzichte van het geraamde resultaat.

In het programmaplan zijn de te realiseren programma's, het overzicht van algemene dekkingsmiddelen en het bedrag voor onvoorziene lasten opgenomen. In de begroting 2018 zijn voor ieder programma, na een korte inleiding, de volgende vragen opgenomen:

- Wat willen we bereiken?
- Wat gaan we ervoor doen?
- Wat mag het kosten?

In deze jaarstukken 2018 wordt per programma verantwoording afgelegd over de voorgenomen resultaten.

In de mutaties baten en lasten is gerecapituleerd aangegeven tot welke bedragen de raad het college heeft geautoriseerd door middel van het vaststellen van de begroting en de wijzigingen daarop die op basis van tussentijdse raadsbesluiten zijn opgenomen. De belangrijkste reden voor het opnemen van een apart overzicht is om de baten en lasten duidelijk zichtbaar te maken.

De bedragen in de tabellen van de jaarstukken moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000. In de teksten is het volledige bedrag afgerond op hele duizenden euro's opgenomen.

In de paragrafen worden onderwerpen behandeld die financieel verspreid in de jaarstukken staan en die van belang zijn voor het inzicht in de financiële positie van de gemeente. Juist vanwege het belang voor het inzicht in de financiële positie worden ze centraal in de paragrafen beleidsmatig en financieel toegelicht.

Uiteenzetting van de financiële positie

Algemeen

Uitgangspunt van de financiële positie is om op hoofdlijnen inzicht te geven in de resultaatbepaling en uiteindelijk de resultaatbestemming. Achtergronden, motiveringen en toelichtingen op bedragen staan niet in dit hoofdstuk, maar worden in de programma's en paragrafen toegelicht.

In hoofdstuk 5 van de jaarstukken wordt u in de programmarekening en de toelichting geïnformeerd over de baten, lasten, de algemene dekkingsmiddelen en de toevoegingen aan, en onttrekkingen uit, reserves. In deze financiële positie beperken wij ons tot het inzichtelijk maken van het gerealiseerde resultaat en de bestemming hiervan.

Achtereenvolgens treft u daarom aan:

- een uiteenzetting van het bijgesteld begrotingssaldo,
- een uiteenzetting van het gerealiseerde resultaat,
- een globale analyse van het verschil tussen beiden
- en uiteindelijk een voorstel over de bestemming van het gerealiseerde resultaat.

Begroting na wijziging

In december 2018 hebben wij de begroting 2018 voor het laatst bijgesteld. Uiteindelijk had dit het navolgende begrote resultaat tot gevolg.

	Bedrag
Totaal lasten programma 1 t/m 5	137.493
Totaal baten programma 1 t/m 5	51.914
Totaal programma's	-85.579
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	94.179
Overhead	-13.613
Geraamd totaal saldo van baten en lasten	-5.013
Toevoegingen aan reserves	-21.945
Onttrekkingen uit reserves	24.768
Geraamd resultaat (nadelig ofwel tekort)	-2.191

Jaarrekening

De realisatie (jaarrekening) geeft uiteindelijk het navolgende resultaat. Voor detailinformatie over de tabel op de volgende bladzijde wordt verwezen naar hoofdstuk 5.

	Bedrag
Totaal lasten programma 1 t/m 5	133.115
Totaal baten programma 1 t/m 5	52.507
Totaal programma's	-80.607
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	94.459
Overhead	-15.599
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	-1.754
Toevoegingen aan reserves	-18.913
Onttrekkingen uit reserves	21.208
Gerealiseerd resultaat (voordelig ofwel overschot)	540

Vershil geraamd resultaat en gerealiseerd resultaat

Als verschil tussen de bijgestelde begroting en de jaarrekening (realisatie) is uiteindelijk een verschil te verklaren van:

Resultaat	Bedrag
Begroting na wijziging (geraamd resultaat: nadelig ofwel tekort)	-2.190
Jaarrekening (gerealiseerd resultaat: voordelig ofwel overschot)	540
Te analyseren verschil	2.730

Analyse verschil geraamd resultaat en gerealiseerd resultaat

In de hierna volgende tabel met de grootste budgettaire verschillen is zoveel als mogelijk aangegeven of de oorzaken al dan niet een structureel karakter hebben. Dit is niet altijd aan te geven, omdat bepaalde oorzaken zowel aspecten van een structureel als een incidenteel karakter in zich hebben.

Verder zijn onderstaande verschillen altijd één op één te herleiden naar de verschillen, zoals deze zijn opgenomen in de programma-analyses. Bij de programma-analyses zijn budgettair-neutrale verschillen, voor zover van toepassing, toegelicht in zowel de lasten als de baten. Dit is in onderstaand overzicht niet het geval, hierin is alleen sprake van budgettaire verschillen. Ook zijn de programma-analyses minder cijfermatig en meer beleidsmatig en vanuit politieke relevantie opgezet.

Tot slot wordt opgemerkt dat sommige afwijkingen met een structureel karakter naar de toekomst toe toch budgettair neutraal kunnen zijn omdat die afwijkingen meegenomen worden bij tariefaanpassingen (bijvoorbeeld afwijkingen bij verwerkingskosten van huisvuil en bij kosten van de milieustraat; deze worden verwerkt in het tarief van de afvalstoffenheffing).

De "s" geeft aan dat het een structureel financieel resultaat is en "i" geeft aan dat het een incidenteel financieel resultaat is.

Grootste budgettaire verschillen ten opzichte van de geraamde bedragen 2018 (- = nadeel; + = voordeel, i = incidenteel; s = structureel)			
Pr. 01	Leges omgevingsvergunning	i	104
Pr. 01	Straatreiniging	i	173
Pr. 01	Subsidie verkeersveiligheid	i	207
Pr. 01	Opruim- en herstelwerkzaamheden stormschade straatbomen	i	-163
Pr. 01	Verwerking diverse afvalcomponenten	i	143
Pr. 01	Tussentijdse winstneming woningbouwprojecten	i	181
Pr. 01	Per saldo vrijval voorzieningen verliesgevende grondexploitaties	i	677
Pr. 02	Opheffing Stichting HCE (Hippisch Centrum of Excellence)	i	160
Pr. 02	Leerlingenvervoer	i/s*	178
Pr. 02	Verkoop panden vastgoed	i	-295
Pr. 02	Tussentijdse winstneming bedrijventerreinen	i	1.160
Pr. 02	Per saldo dotatie voorzieningen verliesgevende grondexploitaties	i	-880
Pr. 03	Bijstandsverlening/IOAW/IOAZ	i/s**	970
Pr. 03	Minima-/armoedebeleid	i	340
Pr. 05	Dotatie voorziening pensioenen wethouders	i	-108
Pr. 05	Afboeken debiteurenvorderingen	i	-341
Pr. AD	Algemene uitkering gemeentefonds	i/s***	128
Pr. AD	Onroerende zaakbelasting	i/s****	167
Overhead	Diverse overheadcomponenten	i	-315
Div.	Doorberekening salariskosten aan grondexploitaties en investeringen	i	-265
Div.	Saldo op niet neutrale stortingen en onttrekkingen reserves	i	469
	Overige verschillen		40
	Totaal		2.730

* met de structurele doorwerking is in de 1e tussenrapportage 2019 rekening gehouden

** met de structurele doorwerking is in de primaire begroting 2019 al rekening gehouden.

*** met de structurele doorwerking is deels rekening gehouden in de 1e tussenrapportage 2019. Verdere verwerking vindt plaats in de 2e tussenrapportage 2019 na verwerking van de meicirculaire 2019.

**** met de structurele doorwerking is in de primaire begroting 2019 al rekening gehouden.

Bestemming jaarrekeningresultaat

Zoals hiervoor aangegeven is het gerealiseerde resultaat van deze jaarrekening € 540.000 voordelig. Hieronder doen wij een voorstel voor de resultaatbestemming.

Voorstellen tot bestemming van het overschot	Afwijking
Gerealiseerd overschot 2018	-540
Overheveling zwerfafval: in december 2018 is via Nedvang een bijdrage voor zwerfafvalvergoeding ontvangen van € 173.000. Rekening houdend met enkele uitgaven resteert uiteindelijk een bedrag van € 169.000. Dit is gelabeld (geoormerkt) geld en dient als zodanig ook verantwoord te worden. Bij het opmaken van de slotwijziging 2018 was dit nog niet bekend zodat dit niet is meegenomen in de budgetoverhevelingen 2018 (B&W: DJ-690836; raadsinformatiebrief 20 maart 2019, kenmerk 690828/703167).	169
Overheveling schulddienstverlening: in de slotwijziging 2018 is een overheveling opgenomen voor schulddienstverlening van € 82.000. Dit is een bedrag dat we op basis van de meicirculaire 2018 hebben ontvangen maar pas in 2019 en volgende jaren inzetten, samen met het bedrag dat in 2019 wordt ontvangen. In de decembercirculaire 2018 is besloten om het bedrag van € 82.000 in 2018 te verhogen met € 24.000 en om het bedrag in 2019 te verlagen met € 24.000. Voorgesteld wordt om ten laste van de resultaatbestemming 2018 het aanvullende bedrag van € 24.000 over te hevelen aangezien er anders een tekort is in verband met de verlaging voor 2019.	24
Bestemmingsreserve bestrating (verlichting binnenstad): in december 2018 is een krediet beschikbaar gesteld voor verlichting in de binnenstad. Aan deze investering komt vanuit de exploitatie een bijdrage van € 40.000. Vanwege BBV-voorschriften kan deze bijdrage in 2018 nog niet volledig verantwoord worden en dient deze op basis van eerdere besluitvorming beschikbaar te blijven voor 2019 (en volgende jaren). Voorgesteld wordt daarom hiervoor, conform de BBV-voorschriften, een bestemmingsreserve te vormen.	40
Bestemmingsreserve grondspotverlichtingen: in december 2018 is een krediet (P21008524) beschikbaar gesteld (raadsvoorstel DJ-582358) in verband met het aanpassen van de verharding vanwege het aanbrengen van grondspotverlichtingen. Aan deze investering komt vanuit de exploitatie een bijdrage van € 40.000. Vanwege BBV-voorschriften kan deze bijdrage in 2018 nog niet volledig verantwoord worden en dient deze op basis van eerdere besluitvorming beschikbaar te blijven voor 2019 (en volgende jaren). Voorgesteld wordt daarom hiervoor, conform de BBV-voorschriften, een bestemmingsreserve te vormen.	40
Bestemmingsreserve routeplanner cultuur. In juni 2018 is een krediet (P81001029) beschikbaar gesteld (raadsvoorstel DJ-489157) voor de uitvoering van routeplanner cultuur. Aan deze investering komt vanuit de exploitatie een bijdrage van € 10.000. Vanwege BBV-voorschriften kan deze bijdrage in 2018 nog niet volledig verantwoord worden en dient deze op basis van eerdere besluitvorming beschikbaar te blijven voor 2019 (en volgende jaren). Voorgesteld wordt daarom hiervoor, conform de BBV-voorschriften, een bestemmingsreserve te vormen.	10
Op taakveld afval is een positief resultaat gerealiseerd van € 144.000. Dit is met name veroorzaakt door een nabetaling vergoeding kunststof uit 2017. Gezien de sterk wisselende tarieven voor het verwerken van de verschillende afvalcomponenten is het raadzaam een buffer te vormen om deze wisselingen zoveel mogelijk te kunnen opvangen binnen het taakveld afval. Voorgesteld wordt dit resultaat te storten in een nieuwe reserve egalisatie afvalstoffenheffing.	144
In de reserve risicobuffer grondexploitaties is € 550.000 opgenomen voor uitgaven voor uitgaven voor parkfaciliteiten en parkbeheer. Voorgesteld wordt om de risicobuffer voor € 550.000 te laten vrijvallen, en dit bedrag te storten in een nieuw te vormen bestemmingsreserve parkfaciliteiten en parkbeheer Kampershoeke 2.0.	0
Op basis van de geïnventariseerde risico's, zou de stand van de reserve risicobuffer grondexploitaties per 31-12-2018 € 8.348.000 (exclusief parkfac. en -beheer) moeten worden. Voorgesteld wordt daarom om een dotatie te doen aan de reserve risicobuffer grondexploitaties voor een bedrag van € 553.000 ten laste van het positieve resultaat van de grondexploitaties.	553
Algemene reserve: het resterende resultaat 2018 bedraagt hierdoor € 440.000 nadelig. Daarom wordt bij de resultaatbestemming 2018 voorgesteld het ontstane eenmalige tekort ad € 440.000 te onttrekken aan de algemene reserve.	-440
Totaal	0

Programma-verantwoording

Programma 1 Woonklimaat

Visie

In Weert blijft het ook in de toekomst prettig wonen voor iedereen. Er zijn voldoende woningen voor onze huidige bewoners, maar ook voor nieuwkomers, gelegen in een aantrekkelijke duurzame groene leefomgeving.

Om in te spelen op demografische ontwikkelingen, duurzaamheidsambities en op de verschillende behoeften van bevolkingsgroepen ontwikkelen wij samen met partners nieuwe landelijke en stedelijke woonmilieus met een hoge kwaliteit van de openbare ruimte en woningen.

Daarnaast vindt wijkvernieuwing plaats en blijft het wonen in de dorpen aantrekkelijk. Compact, overzichtelijk, warm en gezellig met een passend voorzieningenniveau. Duurzaamheid staat hoog in het vaandel.

Wij stimuleren mensen om de fiets te pakken, maar ook met het openbaar vervoer of de auto dienen bestemmingen gemakkelijk bereikt te worden. We zijn trots op het groene karakter van onze wijken en het bijzonder mooie buitengebied. Om aan deze kwaliteit recht te doen, wordt er verder gewerkt aan het verstevigen en uitbreiden van deze groenkwaliteit.

Natuur en landschap, agrarisch grondgebruik, cultuurhistorie en toeristisch-recreatieve ontwikkelingen bestaan in harmonie met elkaar en versterken elkaar waar mogelijk.

Beleidsindicatoren

Taakveld	Nr.	Indicator	Eenheid	Periode	Regio	Waarde
Verkeer en vervoer	--	Ziekenhuisopname nav verkeersongevallen	%	2016	Weert	4,9
				2016	Limburg	5,3
Volksgezondheid en Milieu	33	Fijn huishoudelijk restafval	kg	2017	Weert	205
				2017	Limburg	122
Volksgezondheid en Milieu	34	Hernieuwbare elektriciteit	%	2017	Weert	3,9
				2017	Limburg	4,2
Volkshuisvesting ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	36	Nieuwbouw woningen	aantal per 1.000 woningen	2016	Weert	6,2
				2016	Limburg	3,5

Wat willen we bereiken in de periode 2015-2018

Woonklimaat	
1.1. Woningbouwprogramma (volkshuisvesting)	1.1.1. (Ver)bouwen naar behoefte
	1.1.2. Wijkvernieuwing
1.2. Kwaliteit woonomgeving	1.2.1. Schone, veilige en hele openbare ruimte
	1.2.2. Verdere vergroening
	1.2.3. Meer speel-, sport- en ontspanningsmogelijkheden in openbare ruimte mede door leegkomende plekken tijdelijk anders te bestemmen
	1.2.4. Weert-West
	1.2.5. Kinderboerderij

1.3.Cultuurhistorie	1.3.1.Concentratie musea en verhogen aantrekkingskracht
	1.3.2.Vergroten kennis en versterking beleving cultureel erfgoed
1.4.Duurzaamheid	1.4.1.Energie neutrale en vitale gemeente in 2050
	1.4.2.Implementatie beleidskader duurzaamheid en vergroten draagvlak
1.5.Natuur en landschap	1.5.1.Vergroten biodiversiteit, versterken landschapstypen
	1.5.2.Behoud en verbeteren toegankelijkheid natuurgebieden
1.6.Infrastructurele voorzieningen	1.6.1.Verbeteren verkeersonveilige situaties en bereikbaarheid
	1.6.2.Verbeteren parkeergarages

Wat waren de voorgenomen resultaten in 2018 en wat is de realisatie?

Groen: Conform planning of afgerond
 Oranje: Loopt achter op de planning maar is opgepakt
 Rood: Achterstand op de planning / kritisch traject

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de voorgenomen resultaten?	Gerealiseerde resultaat
1.1.Woningbouwprogramma (volkshuisvesting)	1.1.1.(Ver)bouwen naar behoefte	Herbestemming van leegstaand vastgoed in binnenstad tot (sociale) huurwoningen	11 woningen op 4 locaties zijn opgeleverd (Beekstraat 2, Langpoort 9, Maasstraat 24 en Oelemarkt 12). In aanbouw zijn 24 woningen Stationsstraat 16 en 13 woningen Ursulinenhof. Vergunningen verleend voor 17 woningen Langstraat 20, 28 woningen Emmasingel 53 en 4 woningen Boermansstraat 29. Vergunning aangevraagd voor 31 woningen Wilhelminasingel 230.
		Woningen realiseren op diverse in- en uitbreidingslocaties	In totaal zijn 150 woningen gerealiseerd en 6 woningen gesloopt/onttrokken. De projecten La Cour Bleue, Hendrikkehofstraat en Sutjensstraat-Noord zijn afgerond. Er zijn woningen opgeleverd in Vrouwenhof (13), Laarveld (25) en het project Truppertstraat (8). Verder zijn 31 woningen opgeleverd waaronder in Stramproy, Altweeterheide en Laar. De woningvoorraad conform CBS is toegenomen van 22.626 per 1-1-2018 tot 22.770 per ultimo 2018. Het aantal inwoners is in 2018 stabiel gebleven (daling met 14 inwoners). Het aantal inwoners bedroeg 49.855 per 1 januari 2018 en 49.841 per 31 december 2018.
		Herijking Structuurvisie Wonen, Zorg en Woonomgeving Midden-Limburg	In 2018 heeft een woningbehoefteonderzoek plaatsgevonden. De resultaten zijn verwerkt in de structuurvisie. De vaststelling is verschoven naar 2019.
		Vorbereiden op Omgevingswet die in 2021 ingaat	Er hebben interne kennisbijeenkomsten plaatsgevonden en er is deelgenomen aan regionale bijeenkomsten. Bij de afdeling VTH zijn de Wabo-procedures inzichtelijk gemaakt met als doel deze lean te maken. Er is een keuze gemaakt voor een nieuw softwarepakket. Het zaakgericht en digitaal werken heeft zijn beslag gekregen. In de prioriteiten 2019 is een bedrag opgenomen van € 375.000, verdeeld over 3 jaar, voor de implementatie van de Omgevingswet.

		Optimaal inspelen op kansen die ontstaan en begeleiden initiatieven van derden. Regierol gemeente wordt vaker toegepast	Nieuwe initiatieven: 43 ruimte voor ruimte woningen Mob-complex, Sportstraat (houten soc. huurwoningen) plus 5 initiatieven meegelift in bestemmingsplan Binnenstad 2017.
	1.1.2.Wijkvernieuwing	Afhankelijk van de evaluatie wordt bekeken in hoeverre we doorgaan met het opstellen van stadsdeelvisies	Opstellen van huidige vorm van stadsdeelvisies niet zinvol. Spitst zich teveel toe op onderhoud openbare ruimte. Wellicht meer themagericht in de toekomst.
		Uitplaatsen milieuhinderlijke bedrijven	Traject met Swinnen is opgestart. Heeft in 2018 niet tot besluitvorming geleid. Dossier loopt door in 2019.
		Uitvoeringsprogramma's Stadsdeelvisies Weert-Zuid en Weert-Midden	In 2018 is geen tussenevaluatie meer gemaakt van de uitvoering van de stadsdeelvisies Weert-Zuid en Weert-Midden. Veel projecten zijn opgepakt, in uitvoering dan wel gereed. In elke wijk wordt voortaan 2x per jaar een schouw gedaan.
1.2.Kwaliteit woonomgeving	1.2.1.Schone, veilige en hele openbare ruimte	Verbeteren straatmeubilair binnenstad (2e fase)	Alle banken in de binnenstad zijn voorzien van hout. De werkzaamheden zijn afgerond.
		Herinrichting Maaspoort	Bij de behandeling van de gemeentebegroting 2019 is de prioriteit herinrichting Maaspoort vervallen. Wel zal er in 2019 onderhoud aan de trottoirs plaatsvinden.
	1.2.2.Verdere vergroening	Groen activiteitenterrein Laar	Project is gerealiseerd, de onderhoudstermijn loopt tot 1 juli 2019.
		Opwaarderen openbare ruimte Altweeterheide	Medio 2018 is samen met de projectgroep, samengesteld uit inwoners van Altweeterheide, het overlegproces opgestart. In december 2018 heeft er ook een eerste integrale bewonersavond plaatsgevonden. In 2019 krijgt dit een verder vervolg.
		Herinrichting straten in Keent/Moesel (ook rioolvervangning) incl.aanleg voortuintjes 3 straten Moesel (A.v.Burenstr./A.Agnesstr. en Ch.v.Bourbonstr.)	De planvoorbereiding van de grootschalige rioolvervangning en herinrichting Keent (fase 1) is nagenoeg gereed. Start van de daadwerkelijke uitvoering vindt naar verwachting plaats in het derde kwartaal van 2019. Met de planvoorbereiding voor de grootschalige rioolvervangning en herinrichting van Moesel (fase 1) is eind 2018 een begin gemaakt. Start van de uitvoering wordt verwacht in 2020/2021.
		Herinrichting wijkpark Fatima op basis van eigen werkzaamheid van de wijkbewoners/organisaties in Fatima	Het verleggen van paden en verplaatsen van bomen is een verantwoordelijkheid van de gemeente en gaat vooraf aan de zelfwerkzaamheid van de wijkbewoners. Zinkassen in de bodem zorgen voor vertraging van de realisatie.

		Start herinrichting Langpoort met inrichting die inspeelt op klimatologische veranderingen. Het combineren van de verschillende functies met ruimte voor de opvang van hemelwater, hittestress voorkomen door meer groen en veilige inrichting	Dit project hangt samen met de singelvisie, waarvan de raad heeft besloten dat die er niet komt. Dit project vervalt daarmee.
		Impuls met permanent groen (bomen) in de binnenstad	De eerste locaties zijn afgerond in 2018. Afronding overige locaties is voorzien in 2019.
		Groen lint	Wandelroutes zijn aanwezig maar dienen wellicht meer zichtbaar te worden gemaakt. Dit wordt meegenomen in de singelvisie en de herinrichting van het stadspark.
	1.2.3. Meer speel-, sport- en ontspanningsmogelijkheden in openbare ruimte mede door leegkomende plekken tijdelijk anders te bestemmen	Speeltoestellen en spelaanleidingen binnenstad	In 2018 zijn de voorbereidingen opgestart. Op de Nieuwe Markt worden in 2019 diverse spelaanleidingen geplaatst in combinatie met de vergroening. Voor de inpassing van een speeltoestel of spel aanleiding op de Markt worden momenteel integrale afwegingen gemaakt: zorgvuldige afstemming op het ruimtegebruik door de kermis, Winters Weert en andere evenementen is vereist.
	1.2.4. Weert-West	Verbeteren routestructuren Weert-West	Voor de herinrichting van de openbare ruimte is in 2018 een definitief ontwerp uitgewerkt. In het ontwerp is aandacht voor routestructuren voor fietsers, ruiters en voetgangers, waarbij deze worden gescheiden van het gemotoriseerd verkeer. Hiermee ontstaan er betere recreatieve verbindingen tussen het centrum van Weert en grenspark Kempen~Broek. Tevens zijn er verblijfsgebieden opgenomen in het gebied Weert-West zelf. De uitvoering, waaronder ook sanering, is voorzien in 2019.
	1.2.5. Kinderboerderij	Kinderboerderij wordt in exploitatie bij de gemeente gehouden	Er wordt afgezien van de voorgenomen bezuiniging. Heroverweging vindt plaats bij toekomstbestendige initiatieven voor duurzame exploitatie van de kinderboerderij.
1.3. Cultuurhistorie	1.3.1. Concentratie musea en verhogen aantrekkingskracht	Publieksactiviteiten in archief	Er zijn 2 exposities georganiseerd in het Bibliocenter: einde WO1 en Graaf van Horne.
		Exposities in museum	Er zijn in de Annex in totaal 5 exposities georganiseerd. In het museum was nog een week de slotexpositie te zien. In totaal 2760 bezoekers.
		Uitbouw digitale studiezaal archief	Alle inventarissen staan inmiddels online.

		In 2018 loopt uitvoering museumvisie	De uitvoering van de Museumvisie loopt volgens planning. Het voorlopig ontwerp voor renovatie/restauratie museum is bijna gereed.
	1.3.2.Vergroten kennis en versterking beleving cultureel erfgoed	We versterken de beleving van ons cultureel erfgoed door deelname aan de Open Monumentendag, Maand v/d geschiedenis, uitreiken Erfgoedprijs en toegankelijk maken gegevens monumenten via website Erfgoedcluster	<p>Tijdens Open Monumentendag 2018 (thema Van Horne) ruim 7.000 bezoekers. Klassendag voor basisscholen met 43 leerlingen. Tijdens Maand van de Geschiedenis een Open Monumentendag Special met ridderkamp trok bijna 4.500 bezoekers met veel jeugd.</p> <p>De Erfgoedprijs uitgereikt met het thema 'Erfenis van Van Horne' met 258 publieksstemmen. Alle aangewezen monumenten (rijks, gemeentelijk, archeologisch en gezichten) compleet opgenomen op de website van het Erfgoedcluster.</p> <p>Het Van Hornejaar heeft provinciale- en landelijke publiciteit gegenereerd, o.a. met L1-serie over WO I en de NTR-documentaire 'de 80 jarige oorlog'.</p>
1.4.Duurzaamheid	1.4.1.Energie neutrale en vitale gemeente in 2050	Het Beleidskader Duurzame Ontwikkeling is leidraad bij het coördineren van duurzaamheid binnen de gemeente Weert	<p>Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2019-2020 is vastgesteld. Besluitvorming voor 3 windturbines heeft plaatsgevonden (positief besluit). Gemeente biedt ondersteuning bij zonnepark Altweeterheide (initiatief Weert Energie).</p> <p>Er is onderzoek uitgevoerd naar energiematregelen bij de gemeentelijke gebouwen. De gemeente heeft € 1 miljoen vrijgemaakt om verduurzamingsmaatregelen te treffen bij onze eigen gebouwen en die van verenigingen.</p> <p>Er heeft een aanbesteding plaatsgevonden voor het plaatsen van zonnepanelen op daken van gemeentelijke gebouwen. Diverse gebouwen zijn voorzien van zonnepanelen en/of LED verlichting (o.a. stadhuis).</p> <p>Er zijn in de periode 2013-2018 door de provincie Limburg in totaal 341 leningen verstrekt voor een totaal bedrag van € 2.550.411 voor de verduurzaming van woningen in Weert. Samenwerking met WeertEnergie in het kader van Warm Wonen Weert.</p> <p>In regionaal verband is gestart om een regionale energie strategie op te zetten. Uitvoeren van een haalbaarheidsonderzoek gericht op de realisatie van een open warmtenet.</p>
		Revolverend fonds energie	Dit is verschoven naar 2019.

	1.4.2.Implementatie beleidskader duurzaamheid en vergroten draagvlak	<p>Het uitvoeringsplan en de communicatievisie dienen als basis bij het uitvoeren van projecten. Sommige projecten worden binnen samenwerkingsverbanden opgepakt. Daar waar mogelijk wordt aangesloten bij bestaande subsidiemogelijkheden</p> <p>Er wordt blijvend gestreefd naar een integrale aanpak thema duurzaamheid met aandacht voor de economische component. Zowel voor eigen gemeentelijke organisatie en gemeentelijk vastgoed als ook binnen gemeentegrenzen richting burgers en bedrijven</p>	<p>Er zijn E-laad palen geplaatst voor fietsen en voor auto's. We ondersteunen de Herenboeren bij het zoeken naar een geschikte locatie. We stimuleren de afkoppeling van hemelwater met een subsidie.</p> <p>Duurzaamheidsparagraaf is toegevoegd aan de adviezen voor het college. Initiatief Warm Wonen Weert wordt ondersteund door de gemeente.</p> <p>In overleg met de gemeenten in Noord- en Midden-Limburg wordt een Regionale Energie Strategie voorbereid. Dit traject is gestart.</p>
1.5.Natuur en landschap	1.5.1.Vergroten biodiversiteit, versterken landschapstypen	<p>Platteland in Ontwikkeling, gebiedsontwikkeling met als doel de water, landbouw en natuuropgaven integraal te realiseren</p> <p>Uitvoeringsprogramma Natuur- en landschapsvisie</p>	<p>De Samenwerkingsovereenkomst is op 30 november 2018 ondertekend. Deelprojecten gaan in 2019 in uitvoering.</p> <p>In 2018 zijn de projecten Bocholter graven, de Doodendraad Leeft!, de planvoorbereiding voor de stadsrandzone Zuid, het Ridderpad Filips en Anne, een snoeicursus en 4 bijenoasen gerealiseerd.</p>
		<p>1.5.2.Behoud en verbeteren toegankelijkheid natuurgebieden</p> <p>Er is een verbeterplan voor begrazing van natuurgebieden opgesteld. In overleg met terrein beherende organisaties en belangengroeperingen wordt gewerkt aan de uitvoering en bewaking van dit plan. Dit is een continu proces</p> <p>De samenwerking en de landoverschrijdende gebiedsvisie Cranendonck/Weert-KempenBroek krijgt meer vorm</p>	<p>Het proces loopt, het overleg met Natuurmonumenten als terreinbeheerder wordt gevoerd. Dorpsraden zijn bij gesprekken over uitvoeringsaspecten betrokken.</p> <p>Vanuit de samenwerking is een bijdrage geleverd aan de smokkelroute. Er heeft nader onderzoek plaatsgevonden naar de haalbaarheid van een recreatieve- en ecologische verbinding over de Zuid Willemsvaart en Kempenweg. De beide Belgische gemeenten Hamont-Achel en Bocholt zijn nu ook met projecten aangehaakt.</p>
	1.6.1.Verbeteren verkeersonveilige situaties en bereikbaarheid	<p>De focus voor verkeersveiligheid ligt op zo weinig mogelijk dodelijke ongevallen</p> <p>Verkeersonveilige fietsknelpunten en schoolroutes krijgen een vervolgaanpak. Ook in schoolomgevingen wordt de verkeersveiligheid verbeterd. De verkeersmaatregelen dienen te worden voorbereid. Uitvoering vindt plaats via de Stelpost Verkeer en</p>	<p>In 2018 hebben 2 dodelijke ongevallen plaatsgevonden op gemeentelijke wegen (Bocholterweg en St. Luciastraat) en één op een provinciale weg (N564). In 2017 waren dit er 3.</p> <p>In 2018 is de rotonde Maaseikerweg-St. Maartenslaan-Onzelvevrouwestraat aangepast en zijn fietsstroken gerealiseerd op de Onzelvevrouwestraat.</p>
1.6.Infrastructurele voorzieningen			

		Vervoer	In 2018 heeft ook besluitvorming plaatsgevonden over de realisatie van een fietsbrug over de Ringbaan Noord en het verbeteren van de oversteken Hushoverweg en Wiekendreef.
	1.6.2. Verbeteren parkeergarages	De parkeersystemen van de parkeergarages worden geactualiseerd	In de Ursulinengarage is bundelparkeren ingevoerd. De systemen zijn aan elkaar gekoppeld en de server is vernieuwd.
		Ter verbetering van luchtkwaliteit plaatsen we filters die de fijnstof uit de lucht halen in parkeergarages. Dit draagt bij aan een schonere buitenlucht. We doen jaarlijks 1 garage. Dit kunnen er meer worden als we externe subsidiestromen aanboren	In 2018 zijn in de resterende 5 garages fijnstoffilters geplaatst dank zij de middelen die we ontvangen hebben van de provincie voor het versterken van de binnenstad. We verbeteren hiermee de leefbaarheid van de binnenstad.

Verantwoording 2018 uitvoering actiepunten

Groen: Conform planning of afgerond
 Oranje: Loopt achter op de planning maar is opgepakt
 Rood: Achterstand op de planning / kritisch traject
 Paars: Continue proces / langlopend proces

	2015	2016	2017	2018
1.1.1.(Ver)bouwen naar behoefte	•	•	•	•
1.1.2.Wijkvernieuwing	•	•	•	•
1.2.1.Schone, veilige en hele openbare ruimte	•	•	•	•
1.2.2.Verdere vergroening	•	•	•	•
1.2.3.Meer speel-, sport- en ontspanningsmogelijkheden in openbare ruimte mede door leegkomende plekken tijdelijk anders te bestemmen	•	•	•	•
1.2.4.Weert-West	•	•	•	•
1.2.5.Kinderboerderij	•	•	•	•
1.3.1.Concentratie musea en verhogen aantrekkingskracht	•	•	•	•
1.3.2.Vergroten kennis en versterking beleving cultureel erfgoed	•	•	•	•
1.4.1.Energie neutrale en vitale gemeente in 2050	•	•	•	•
1.4.2.Implementatie beleidskader duurzaamheid en vergroten draagvlak	•	•	•	•
1.5.1.Vergroten biodiversiteit, versterken landschapstypen	•	•	•	•
1.5.2.Behoud en verbeteren toegankelijkheid natuurgebieden	•	•	•	•
1.6.1.Verbeteren verkeersonveilige situaties en bereikbaarheid	•	•	•	•
1.6.2.Verbeteren parkeergarages	•	•	•	•

Wat heeft het gekost?

	Bijgestelde begroting 2018	Rekening 2018	Saldo
Totale lasten	33.160	32.260	900
Totale baten	19.280	20.528	-1.248
Saldo	13.880	11.731	

Financiële analyse

De lasten zijn € 900.000 lager dan begroot. De baten zijn € 1.248.000 hoger dan begroot.

Hogere opbrengsten leges omgevingsvergunning, activiteit bouwen

In 2018 bedraagt de werkelijke opbrengst leges omgevingsvergunning, activiteit bouwen, € 2.147.000. Deze opbrengst is daarmee € 104.000 hoger dan de bijgestelde raming van € 2.043.000 (primaire raming was € 1.243.000). Deze extra opbrengst heeft te maken met een toename van het aantal aanvragen voor bouwen alsmede een aantal grote (woningbouw)projecten.

Straatreiniging (zwerfafval)

Nederlandse gemeenten konden in de periode 2013-2017 jaarlijks aanspraak maken op de zogenaamde zwerfafvalvergoeding van circa € 1,18 per inwoner per jaar. Deze vergoeding is bedoeld voor extra aanpak en preventie van zwerfafval. In december 2018 is een bedrag van € 173.000 ontvangen als vergoeding. In 2019 zullen deze gelden besteed worden. Hiervoor is een plan van aanpak in voorbereiding (zie resultaatbestemming).

Verkeersveiligheid

De afgelopen jaren heeft de gemeente diverse subsidies aangevraagd bij de provincie Limburg voor de uitvoering van infrastructurele maatregelen. Die projecten zijn de afgelopen jaren uitgevoerd. In 2018 is een overzicht gemaakt van de stand van zaken van de subsidies op het gebied van verkeer en vervoer. Op basis hiervan zijn bij het Regionaal Mobiliteits Overleg (RMO) Midden-Limburg vaststellingsverzoeken gedaan om de subsidies voor de verschillende projecten uit te keren. Die middelen heeft het RMO onlangs uitgekeerd aan de gemeente Weert, t.w.v. € 207.000.

Straatbomen

Als gevolg van urgente opruiming- en herstelwerkzaamheden door stormschades is de raming met een bedrag van € 163.000 overschreden. Hierbij is inbegrepen de herplant. Hiervan is een zeer beperkt bedrag vergoed door de verzekering.

Componenten (afval, kunststof)

Op taakveld afval is een positief resultaat gerealiseerd van € 143.000. Dit wordt met name veroorzaakt door een nabetaling vergoeding kunststof uit 2017 (zie resultaatbestemming).

Grondexploitaties

In 2018 is een tussentijdse winst genomen op grondexploitatie Landbouwbelang van € 181.000. De voorzieningen verliesgevendende grondexploitaties zijn voor € 677.000 vrijgevallen. Voor een uitgebreide toelichting op deze resultaten wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid.

Programma 2 Economie

Visie

Weert is een ondernemende stad waar dynamiek in zit met een krachtige lokale economie. Zo'n 4.000 bedrijven bieden plek aan circa 25.000 arbeidsplaatsen. Weert is sterk in de sectoren maakindustrie, logistiek en handel, zorg, agribusiness en in iets mindere mate leisure. Deze sterke basis willen we koesteren en we willen inzetten op de versterking van de vrijetijdseconomie en de binnenstadseconomie. Daarnaast gaan we op zoek naar de crossovers tussen sterke sectoren binnen de regio, maar ook binnen andere economisch sterke regio's.

Wij willen voorzien in een goed vestigingsklimaat voor ondernemers en bewoners: we bieden bedrijfskavels aan in alle soorten en maten, wij ondersteunen parkmanagement en streven naar een betere aansluiting op de spoorinfrastructuur, de regionale verkeersinfrastructuur en de binnenvaart. Daarnaast vinden wij het belangrijk dat er voldoende gekwalificeerd personeel aanwezig is en denken wij samen met de partners in het onderwijs en de werkgevers na over het vormgeven van de doorgaande leerlijn en relatie tussen onderwijs en arbeidsmarkt.

Beleidsindicatoren

Taakveld	Nr.	Indicator	Eenheid	Periode	Regio	Waarde
Economie	14	Functiemenging	%	2017	Weert	51,9
				2017	Limburg	49,4
Economie	--	Snelgroeïende bedrijven	aantal per 1.000 vestigingen	2017	Weert	21,7
				2017	Limburg	17,8
Economie	16	Vestigingen	per 1.000 inw 15-74jr	2018	Weert	118,3
				2018	Limburg	110,1
Onderwijs	17	Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	2017	Weert	0,15
				2017	Limburg	1,49
Onderwijs	18	Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	2017	Weert	15,62
				2017	Limburg	24,52
Onderwijs	19	Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO) %	%	2017	Weert	1,2
				2017	Limburg	2,3
Volkshuisvesting ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	37	Demografische druk	%	2018	Weert	74,8
				2018	Limburg	71,6

Wat willen we bereiken in de periode 2015-2018

Economie	
2.1.Vestigingsplaatsfactoren	2.1.1.Economische structuurversterking
	2.1.2.Sterkere rol in economische samenwerkingsverbanden
	2.1.3.Verbeteren externe oriëntatie
2.2.Arbeidsmarkt/Re-integratie	2.2.1.Participatiewet
	2.2.2.Voorkomen werkloosheid
	2.2.3.(Re-)integratie van vergunninghouders
	2.2.4.Uitvoering Wet sociale werkvoorziening
2.3.Onderwijs	2.3.1.Passend aanbod onderwijs
	2.3.2.Betere samenwerking maatschappelijke partners en bedrijfsleven
	2.3.3.Passend aanbod volwasseneducatie
2.4.Speerpunt sectoren	2.4.1.Versterken maakindustrie
	2.4.2.Uitbouwen belang agribusiness
	2.4.3.Aanbod logistieke terreinen met (boven)regionale functie
	2.4.4.Een sterkere toeristisch-recreatieve sector
2.5.Zakelijke dienstverlening	2.5.1.Voorkomen dreigende leegstand en regie op inzet beschikbare ruimte
	2.5.2.Heroriëntatie invullen Centrum Noord
2.6.Detailhandel	2.6.1.Vitale detailhandelsstructuur
	2.6.2.Versterken binnenstadseconomie centrum Weert

Wat waren de voorgenomen resultaten in 2018 en wat is de realisatie?

Groen: Conform planning of afgerond
 Oranje: Loopt achter op de planning maar is opgepakt
 Rood: Achterstand op de planning / kritisch traject

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de voorgenomen resultaten?	Gerealiseerde resultaat
2.1.Vestigingsplaatsfactoren	2.1.1.Economische structuurversterking	Meer focus aanbrengen in de promotie van Weert	Maakt onderdeel uit van de "Met ons in Weert" campagne.
		Deelname aan voorbereiding treinverbinding personenvervoer Weert-Antwerpen	Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat is eind 2018 gestart met gesprekken met de Belgische overheid over doortrekking van de bestaande verbinding Antwerpen – Hamont naar Weert (Bestuurlijk Overleg van het Meerjarenprogramma Infrastructuur) Ruimte en Transport (MIRT)). Daarnaast is gestart met het opstellen van de uitgangspunten voor een Maatschappelijke Kosten Baten Analyse (MKBA).
		Deelname aan MIRT-studie A2 Weert-Eindhoven	De MIRT-studie is afgerond. Vervolgens is een plan van aanpak opgesteld om 'no-regret maatregelen' uit te voeren op en langs het tracé van de A2 Weert-Eindhoven.
		Westtangent	Met diverse Nederlandse en Belgische gemeenten en provincies is een start gemaakt met een integrale studie naar de Westtangent.
		Ontwikkelingen en beheer bedrijventerreinen	In 2018 is 1,6 ha bedrijventerrein uitgegeven. Ten behoeve van de professionalisering van de stichting Parkmanagement is additioneel € 50.000 ter beschikking gesteld; dit bedrag wordt in 2019, 2020 en 2012 jaar verhoogd met € 15.000 per jaar.
	2.1.2.Sterkere rol in economische samenwerkingsverbanden	Ondersteuning en deelname Keyport 2020	In 2018 zijn 6 nieuwe projecten in uitvoering gegaan met een totaalbedrag van € 273.571. Het totale projectvolume was € 2.596.338 met een multiplier van 10,5. Provinciale Staten heeft besloten om € 450.000 voor 2018/2019 beschikbaar te stellen.
		Intensiveren samenwerking met partners in Belgisch Limburg, M-Limburg en ZO-Brabant	Op 7 februari 2018 is de samenwerkingsovereenkomst "Samenwerking Grensgebied De Kempen" getekend door de gemeenten Bocholt, Cranendonck, Hamont-Achel en Weert en de provincies Belgisch Limburg, Limburg en Noord-Brabant.

		Regionale samenwerking	Voor raadsleden is door SML, Keyport en OML gezamenlijk een bijeenkomst georganiseerd.
	2.1.3. Verbeteren externe oriëntatie	Contacten leggen met de regio Eindhoven (Brainport)	Brainport-projecten worden via Keyport uitgerold. Contacten zijn geïntensiveerd via bedrijvennetwerken (PSV business seats, WTC Eindhoven, High Tech Campus).
		Netwerkorganisatie Samenwerking Midden-Limburg (SML), versterken betrokkenheid middels kennistour en andere bijeenkomsten	Er is gewerkt aan de POL-uitwerkingen en er heeft een kennisbijeenkomst over de veranderende arbeidsmarkt en arbeidsmigranten plaatsgevonden. Eind 2018 zijn voorbereidingen gestart voor een evaluatie van SML.
2.2. Arbeidsmarkt/Re-integratie	2.2.1. Participatiewet	Inzetten op sociale activering om mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt dicht bij de arbeidsmarkt te brengen	68 sociale activeringstrajecten zijn ingezet.
		Zoveel mogelijk mensen met een participatiewet-uitkering (met arbeidsbeperking) plaatsen op (regulier) werk	98 uitkeringsgerechtigden zijn fulltime geplaatst en 50 parttime; 6 uitkeringsgerechtigden zijn gestart met een eigen bedrijf; 2 uitkeringsgerechtigden zijn begonnen aan een studie. Daarnaast zijn 13 niet-uitkeringsgerechtigden uitgestroomd naar een betaalde baan.
		Realiseren van beschutte werkplekken voor burgers met een indicatie	8 personen (ruim 4 fte) zijn geplaatst op een beschutte werkplek. Dit zijn minder personen dan begroot, echter zijn er niet meer indicaties afgegeven door het UWV dan gerealiseerd.
		Weer(t) Actief: experiment in samenwerking met de Wmo voor mensen met een psychische beperking die worden geholpen met toeleiding naar dagbesteding/sociale activering op werk	21 klanten aangemeld: 65% participeert in de vorm van dagbesteding, vrijwilligerswerk, werkervaringsplek; 20% is werkzaam in een betaalde baan; 10% heeft hulp geaccepteerd voor behandeling; 5% liet onvoldoende commitment zien.
		Training Empowerment ('Aan het stuur'): De training is gericht op deelnemers met een korte afstand tot de arbeidsmarkt	9 personen hebben deelgenomen aan de training.
	2.2.2. Voorkomen werkloosheid	Wegnemen belemmeringen bij aansluiting vraag en aanbod i.c. ondersteuning werkgevers/ondernemingen	Het regionale leerwerkloket is opgezet en actief.
		De in 2017 gestarte pilot 'één op één begeleiding naar werk' evalueren en eventueel verlengen. Doel is 50% uitstroom (8 personen).	Pilot is afgerond: 16 personen hebben er aan deelgenomen, waarvan 5 personen zijn geplaatst op een betaalde baan (31%). De pilot is niet verlengd.
		Jongeren met of zonder uitkering toeleiden naar regulier onderwijs, (reguliere) banen via leerwerkplekken en actieve bemiddeling naar werk	16 jongeren zijn geplaatst op de arbeidsmarkt.

		De pilot met het UWV voortzetten om de instroom van het aantal WW-ers in de bijstand te beperken	17 WW-ers hebben deelgenomen aan het project, waarvan:10 uitgestroomd naar een betaalde baan; 4 naar een nuggestraject;1 persoon is vrijwillig gestopt; 2 personen zijn ingestroomd in de bijstand.
	2.2.3.(Re-)integratie van vergunninghouders	D.m.v. integrale aanpak vergunninghouders z.s.m. van stadium A (=aankomst in Weert) het stadium Z (=zelfstandige deelname aan de samenleving) te laten bereiken	142 statushouders zijn begeleid op weg naar zelfstandigheid door Werk.kom: 34 personen zijn (parttime of fulltime) geplaatst op een betaalde baan; 8 personen zijn geplaatst op een externe werkplek; 100 personen zijn nog in traject bij Werk.kom. Tevens zijn nog de onderstaande resultaten gerealiseerd:40 personen verrichten vrijwilligerswerk al dan niet in combinatie met een traject bij Werk.kom; 4 personen zijn uitgestroomd naar regulier onderwijs; 4 personen volgen onderwijs met behoud van uitkering;15 personen hebben psychische en maatschappelijke begeleiding ontvangen van Al Osra zorg.
	2.2.4.Uitvoering Wet sociale werkvoorziening	Vaststellen toekomstvisie Risse 2018-2021	In juni 2018 heeft de raad ingestemd met een oriëntatietraject voor een Sociaal Domein brede aanpak.
2.3.Onderwijs	2.3.1.Passend aanbod onderwijs	Onderwijsinstellingen in contact brengen met bedrijfsleven / brancheorganisaties.	Binnen het project Foodlab is gestart met opleidingen binnen de horeca (zelfstandig werkend gastheer/ vrouw op niveau 3 en manager/ ondernemer horeca op niveau 4). Beide opleidingen zijn gestart met 7 deelnemers.
		Aanbod afstemmen op de behoefte	De ontwikkeling van het kennis- en expertisecentrum is verder opgepakt zodat het Q1 2019 kan worden opgeleverd.
	2.3.2.Betere samenwerking maatschappelijke partners en bedrijfsleven	Betere afstemming tussen vraag regionale bedrijfsleven en aanbod onderwijs ten behoeve van voldoende stageplekken logistiek. Daarnaast worden de mogelijkheden op het gebied van recreatie en toerisme verkend.	Schooljaar 2016 – 2017 is Gilde Opleidingen gestart met logistieke opleiding niveau 4 (16 leerlingen), 2017 – 2018 23 leerlingen en schooljaar 2018 – 2019 28 leerlingen.
		Zorg dragen voor beter gekwalificeerde werknemers binnen de eigen regio	In het schooljaar 2016 – 2017 had Weert 41 voortijdig schoolverlaters. Schooljaar 2017 – 2018 worden de cijfers in maart bekend gemaakt. 104 jongeren in de uitkering per 31-12-2017, 98 jongeren in de uitkering per 31-12-2018.
		Arbeidsmarkt perspectief voor mbo opleidingen in beeld brengen en daar ook op sturen	Na aantal jaren daling dit jaar een kleine groei aan studenten op Drakensteyn. 2017 - 2018 848 studenten, 2018 – 2019 851 studenten. Van het totaal aantal studenten op Mbo-niveau voor 2018- 2019 (1858) wordt 38% bereikt door Gilde Opleidingen in regio Weert.
	Aantal stageplekken stimuleren en bieden van werkervaringsplekken door Werk.kom in samenwerking met scholen	Werk.Kom heeft 19 jongeren in traject genomen.16 jongeren zijn hiervan op een baan geplaatst, al dan niet met loonkostensubsidie.	

	2.3.3.Passend aanbod volwasseneducatie	Zo veel mogelijk laaggeletterden bereiken en verwijzen naar passende educatie/taaltrajecten	Er zijn in 2018 103 nieuwe laaggeletterden bereikt.
		Naast formele educatieve trajecten inzetten op non-formele educatie (laagdrempelig), zodat er voor alle doelgroepen in de regio een passend educatieaanbod aanwezig is	81 personen hebben deelgenomen aan formele educatie en 186 personen aan non-formele educatie.
2.4.Speerpunt sectoren	2.4.1.Versterken maakindustrie	Uitvoering van het Routeplan 2016-2020 van Keyport 2020	Er is o.a. een aanvraag voor een Centrum Innovatief Vakmanschap maakindustrie gedaan (doel: samenwerking tussen bedrijven en middelbaar/hoger technisch beroepsonderwijs versterken). Aan de activiteiten van het Spark Tech Lab hebben ruim 7.000 kinderen van het basis- en voortgezet onderwijs deelgenomen.
		2.4.2.Uitbouwen belang agribusiness	Uitvoering van het Routeplan 2016-2020 van Keyport 2020, in het bijzonder het economisch actieprogramma agribusiness
	2.4.3.Aanbod logistieke terreinen met (boven)regionale functie	Ontwikkelen/stimuleren Kampershoek 2.0	Certificering voor het BREEAM-keurmerk (duurzaamheidscertificering) is in gang gezet. Verder is infrastructuur aangelegd, het gebouw van de ambulancezorg opgeleverd en is de grondpositie van Focus door Heesmans Beheer BV overgenomen.
		Doorontwikkeling multimodale terminal De Kempen	Realisering van fase 2 (gemeente Cranendonck) is gestart en voorbereidingen voor fase 3 (gemeente Weert) in gang gezet.
	2.4.4.Een sterkere toeristisch-recreatieve sector	Opstellen grensoverschrijdende uitvoeringsprogramma's	Nieuwe kaart met wandelroutes uitgebracht.
		Realiseren uitvoeringsprogramma's	Met de betrokken partners is een samenwerkingsovereenkomst "Samenwerking Grensgebied De Kempen" afgesloten.
		Sterkere profilering en positionering potenties grenspark Kempen~Broek	Uitvoeringsprogramma regionaal toeristisch recreatieve sector wordt uitgevoerd.
			Aanvraag UNESCO-status loopt.Fietskaart grenspark Kempen~Broek is gerealiseerd.

		Uitwerken regionale visie/aanpak in Samenwerking Midden Limburg-verband (marketing & promotie, verblijfsaccommodaties, agenda M-Limburg) t.b.v. versterking vitaliteit verblijfsaccommodaties en dynamisch voorraadbeheer	Provinciaal hotelmarktonderzoek is afgerond maar niet vastgesteld. Nieuwe initiatieven verblijfsrecreatie zijn regionaal getoetst.
		Aanbod afstemmen op groeiende doelgroep mensen met beperking/zorgbehoefte	Middels het zintuigenpark is invulling gegeven aan afstemming op mensen met een beperking/zorgbehoefte.
2.5.Zakelijke dienstverlening	2.5.1.Voorkomen dreigende leegstand en regie op inzet beschikbare ruimte	Regionale afstemming werklocaties (kantoren en bedrijventerreinen)	Eind 2018 is de POL-uitwerking Werklocaties door het bestuurlijk overleg van de SML-werkgroep economie vastgesteld. Met de afstemming van (regionale) initiatieven is gestart.
		Transformatie naar andere bestemmingen	In het kader van het bestemmingsplan binnenstad zijn 8.000 m2 planologische m2 detailhandel weggehaald (bestemming centrum gewijzigd in gemengd). Een aantal panden in de binnenstad heeft de eindbestemming wonen gekregen. Hier worden geen commerciële functies meer toegelaten.
		Faciliteren grootschalige vraag op Centrum-Noord, kleinschalige vraag in binnenstad	De markt is zeer dynamisch, de leegstand is afgenomen op Centrum-Noord en de vraag naar kavels is toegenomen. Kleinschalige kantoren in de binnenstad zijn toegestaan binnen de bestemmingen centrum en gemengd.
	2.5.2.Heroriëntatie invullen Centrum Noord	Uitvoering visie Centrum-Noord met o.a. verruiming van functies op de hoek Stadsbrug/Eindhovenseweg. Verbinding met de binnenstad d.m.v. functies zoals hotel, wellness & leisure, publieksgerichte dienstverlening, combinaties van wonen en werken	In 2018 is een intentieovereenkomst aangegaan waarbij een optie is overeengekomen voor de kavel op de hoek bij de stadsbrug. Inmiddels is echter besloten om de samenwerking voor de ontwikkeling van het hotel te beëindigen.
		Verkoop en realisatie van kantoren en woon-werkkavels	In 2018 is de laatste woon-werkkavel verkocht op Centrum Noord, verder zijn op dit terrein drie kavels verkocht t.b.v. bedrijvigheid (cat. 2.1).
		Bestemmingsplan (partieel) herzien	Bestemmingsplan Schepenlaan/Schoutlaan is vastgesteld waarbij functieverruiming is geregeld m.b.t. lichte bedrijvigheid.
2.6.Detailhandel	2.6.1.Vitale detailhandelsstructuur	Inzetten op behoud en versterking kansrijke winkelgebieden	Regionale bestuursafspraken (n.a.v. Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL)) zijn gemaakt en worden uitgevoerd.
		Versterking wijkwinkelcentra	Het plan voor het nieuwe winkelcentrum Leuken-Groenewoud is nagenoeg gerealiseerd. Het verbeterplan voor winkelcentrum Moesel heeft bij de initiatiefnemer lage prioriteit en is niet ter hand genomen. Het verbeterplan voor de Dries is uit de begroting

2.6.2.Versterken binnenstadseconomie centrum Weert		geschrapd. Het plan voor Boshoven is verder uitgewerkt, besluitvorming vindt plaats in 2019.
	Actualisatie beleid	Vaststellen beheervisie is verschoven naar 2019.
	Uitvoeren programma Binnenstad op basis van een programma en conform convenant met provincie Limburg	Het aantal passanten is voor het eerst in 12 jaar toegenomen, van 75.500/week in 2017 naar 83.000/week in 2018. 99% van de kredieten is beschikbaar gesteld, 43% van de projecten is gereed. Het gaat om een totale gemeentelijke investering van € 14 mln en € 11,5 mln door derden en € 3 mln door de Provincie. In 2018 zijn gereed gekomen: het ruitersstandbeeld, 3 murals, herinrichting Beekstraat, fietsplan, vergroening (deels), verbetering bankjes, 6 projecten gevelfonds, luchtfilters garages, oplevering RICK. In het bestemmingsplan is een compacter kernwinkelgebied vastgelegd. Er zijn 18 evenementen geweest met meer dan 5.000 bezoekers en ongeveer 35 kleinere in de binnenstad.
Faciliteren Centrummanagement Weert	Goede samenwerking stakeholders en financiering door BIZ-en en gemeente.	

Verantwoording 2018 uitvoering actiepunten

Groen: Conform planning of afgerond
 Oranje: Loopt achter op de planning maar is opgepakt
 Rood: Achterstand op de planning / kritisch traject
 Paars: Continue proces / langlopend proces

	2015	2016	2017	2018
2.1.1.Economische structuurversterking	•	•	•	•
2.1.2.Sterkere rol in economische samenwerkingsverbanden	•	•	•	•
2.1.3.Verbeteren externe oriëntatie	•	•	•	•
2.2.1.Participatiewet	•	•	•	•
2.2.2.Voorkomen werkloosheid	•	•	•	•
2.2.3.(Re-)integratie van vergunninghouders	•	•	•	•
2.2.4.Uitvoering Wet sociale werkvoorziening	•	•	•	•
2.3.1.Passend aanbod onderwijs	•	•	•	•
2.3.2.Betere samenwerking maatschappelijke partners en bedrijfsleven	•	•	•	•
2.3.3.Passend aanbod volwasseneducatie	•	•	•	•
2.4.1.Versterken maakindustrie	•	•	•	•
2.4.2.Uitbouwen belang agribusiness	•	•	•	•
2.4.3.Aanbod logistieke terreinen met (boven)regionale functie	•	•	•	•
2.4.4.Een sterkere toeristisch-recreatieve sector	•	•	•	•
2.5.1.Voorkomen dreigende leegstand en regie op inzet beschikbare ruimte	•	•	•	•
2.5.2.Heroriëntatie invullen Centrum Noord	•	•	•	•
2.6.1.Vitale detailhandelsstructuur	•	•	•	•
2.6.2.Versterken binnenstadseconomie centrum Weert	•	•	•	•

Wat heeft het gekost?

	Bijgestelde begroting 2018	Rekening 2018	Saldo
Totale lasten	22.889	20.022	2.867
Totale baten	13.531	11.256	2.275
Saldo	9.357	8.766	

Financiële analyse

De lasten zijn € 2.867.000 lager dan begroot. De baten zijn € 2.275.000 lager dan begroot.

Stichting Hippisch Centrum of Excellence

Stichting Hippisch Centrum of Excellence is op 30-09-2018 opgeheven en heeft de resterende gelden, zijnde € 321.000 teruggestort. Van het ontvangen bedrag moet ongeveer de helft terugbetaald worden aan provincie Limburg. Voor de gemeente Weert resteert uiteindelijk € 160.000.

Huisvesting bijzonder speciaal onderwijs

De bouw van het KEC is gestart in november 2017. Oorspronkelijk zou de bouw veel eerder starten zodat in het boekjaar 2018 de units van de tijdelijke huisvesting zouden kunnen worden verwijderd. Nieuwbouw wordt begin maart 2019 in gebruik genomen. Pas daarna kunnen de units worden verwijderd en kan het terrein worden hersteld. Door de vertraging in de realisatie van het KEC is het logisch dat de kosten voor verwijderen units en herstel terrein ook later volgen. De onderschrijding van € 150.000 is budgettair neutraal omdat verrekening met de reserve huisvesting onderwijs plaatsvindt.

Leerlingenvervoer

De uitgaven voor leerlingenvervoer zijn € 178.000 lager dan geraamd. Dit is deels het gevolg van de Wet op het passend onderwijs waardoor minder leerlingen naar speciaal onderwijs gaan. Deels is het een gevolg van de aanbesteding die is geëffectueerd per 1 augustus 2017. Omdat de kosten per schooljaar lopen zijn de totale effecten pas in 2018 zichtbaar geworden.

Vastgoed

De lasten zijn € 876.000 hoger dan begroot. Deze hogere lasten worden veroorzaakt door:

- Aankoop van onroerende zaken betreffende inrichten van het stadspark en de verkoop van het bedrijfsperceel aan de Fahrenheitstraat die hiermee gecombineerd is. De kosten hiervan (€ 747.000) zijn ten laste van de algemene reserve gebracht (raadsvoorstel 20-09-2018, RAD-001442), waarmee het een budgettair neutrale mutatie betreft;
- OZB is € 50.000 hoger dan begroot;
- Vaste lasten zoals verzekering en waterschapslasten zijn € 35.000 hoger dan begroot;
- Kosten voor incidenteel onderhoud en schoonmaakonderhoud zijn € 35.000 hoger dan begroot. Dit laatste is met name het gevolg van een droge zomer waardoor veel extra onderhoud aan velden en sproei-installaties van de buitensport-accommodaties is geweest;
- Verder zijn er nog enkele kleine overschrijdingen die de overige kosten verklaren (€ 9.000).

De baten zijn € 490.000 lager dan begroot. Deze worden veroorzaakt door:

- Op overige verkopen duurzame goederen is € 295.000 minder behaald dan begroot. In 2017 zijn veel ontwikkelingen gestart met betrekking tot de verkoop van gemeentelijke accommodaties. Deze ontwikkelingen worden voornamelijk in 2019/2020 gerealiseerd. Aanvankelijk is in de begroting 2018 rekening gehouden met bepaalde inkomsten. Een

aantal van deze verkopen zijn echter nog niet gerealiseerd, maar zullen in de jaren 2019 en 2020 worden afgerond.

- Op Kampershoek zijn minder inkomsten uit erfpacht ontvangen dan begroot;
- De verkoop van het bedrijfsperceel aan de Fahrenheitstraat tegen een bedrag van € 818.000 komt ten goede van de algemene reserve. Het betreft een budgettair neutrale mutatie.
- Het restant verschil betreft kleinere voor- en nadelen.

Het jaar 2018 heeft ook in het teken gestaan van het realiseren van verschillende duurzaamheidsmaatregelen voor gemeentelijke accommodaties. Dit heeft geleid tot hogere kosten in het boekjaar 2018. De voordelen op het energieverbruik hiervan zullen pas in 2019 en verdere jaren zichtbaar worden.

De taakstelling "Kiezen met Visie" uit 2016 is gedeeltelijk gehaald. Nadere uitleg zit in de eerste tussenrapportage 2019 waarin een evaluatie is opgenomen.

Grondexploitatie

In 2018 is een tussentijdse winst genomen op grondexploitatie met een positief verwacht resultaat van € 1.160.000. Er is € 880.000 gedoteerd aan de voorzieningen verliesgevende grondexploitaties. Voor een uitgebreide toelichting op deze resultaten wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid.

Programma 3 Zorg

Visie

Weert is een stad met een grote sociale samenhang, hoge kwaliteit en vitaliteit, waarin het voor alle groepen uit de samenleving prettig en veilig leven is. Wij spelen in op demografische ontwikkelingen, zoals vergrijzing en ontgroening, die zorgen voor druk op maatschappelijke voorzieningen. We willen de zelfredzaamheid van onze inwoners vergroten. En iedereen stimuleren om zo veel mogelijk mee te doen in de samenleving, ook in tijden van economische recessie. Waar nodig bieden wij hulp aan onze inwoners om hen in de samenleving te laten participeren. Als gemeente hebben wij daarbij een regiefunctie op het vlak van maatschappelijke ondersteuning en jeugdzorg. In onze aanpak zijn wij klantgericht en staan voor een professionele dienstverlening.

Beleidsindicatoren

Taakveld	Nr.	Indicator	Eenheid	Periode	Regio	Waarde
Veiligheid	6	Verwijzingen Halt	per 10.000 inw.	2017	Weert	135
				2017	Limburg	119
Veiligheid	31	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12-23 jaar	2018	Weert	0,2
				2018	Limburg	0,4
Veiligheid	8	Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2017	Weert	1,8
				2017	Limburg	2,0
Veiligheid	9	Gewelds- en seksuele misdrijven per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2017	Weert	5,0
				2017	Limburg	5,0
Veiligheid	10	Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2017	Weert	2,7
				2017	Limburg	3,4
Veiligheid	11	Vernielingen en misdrijven tegen de openbare orde per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2017	Weert	5,4
				2017	Limburg	6,0
Sociaal domein	21	Banen	per 1.000 inw 15-74jr	2018	Weert	646,8
				2018	Limburg	611,2
Sociaal domein	22	Jongeren met delict voor rechter	%	2015	Weert	1,04
				2015	Limburg	1,24
Sociaal domein	24	Netto arbeidsparticipatie	%	2017	Weert	65,3
				2017	Limburg	63,6
Sociaal domein	27	Bijstandsuitkeringen	per 1.000 inw 18 jr eo	2018	Weert	30,5
				2018	Limburg	36,6
Sociaal domein	28	Lopende re-integratievoorzieningen	per 1.000 inw 15-74jr	2018	Weert	30,5
				2018	Limburg	15,1
Sociaal domein	32	Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	per 1.000 inw	2017	Weert	56
				2017	Limburg	62
Sociaal domein	23	% kinderen in uitkeringsgezin	%	2015	Weert	5,68
				2015	Limburg	6,74

Taakveld	Nr.	Indicator	Eenheid	Periode	Regio	Waarde
Sociaal domein	25	% achterstandsleerlingen	%	2012	Weert	10,14
				2012	Limburg	11,37
Sociaal domein	26	% werkloze jongeren	%	2015	Weert	0,78
				2015	Limburg	1,23
Sociaal domein	29	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2018	Weert	11,3
				2018	Limburg	11,3
Sociaal domein	31	Jongeren met jeugdreclassering	%	2018	Weert	0,2
				2018	Limburg	0,4
Sociaal domein	30	Jongeren met jeugdbescherming	%	2018	Weert	0,7
				2018	Limburg	1,4

Wat willen we bereiken in de periode 2015-2018

Zorg	
3.1. Inkomensondersteuning	3.1.1. Armoedebestrijding vooral gericht op kinderen
	3.1.2. Aanvalsplan armoede
	3.1.3. Financieel zelfstandige volwassenen, met (tijdelijke) ondersteuning waar nodig
	3.1.4. Voorkomen en aanpak van sociale zekerheidsfraude
3.2. Zelfredzaamheid	3.2.1. Iedereen naar school (startkwalificatie) of aan het werk. Uitvoering Regionale Ontwikkelingsagenda Jeugd (ROJ) met 5 thema's:
	3.2.2. Geen kind tussen wal en schip
	3.2.3. Zelfredzame volwassenen, met (tijdelijke) hulp en ondersteuning waar noodzakelijk
	3.2.4. Mantelzorg (ondersteuning)
	3.2.5. Aandacht voor mensen met beperkingen
	3.2.6. Opvoed- en opgroei ondersteuning door Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)
	3.2.7. Transformatie jeugdzorg
	3.2.8. Financieren en aansturen jeugdgezondheidszorg
	3.2.9. Uitvoeren lokaal gezondheidsbeleid
3.3. Veiligheid	3.3.1. Veilige woon- en leefomgeving
	3.3.2. Veilig uitgaan: afname alcoholgebruik jongeren onder de 18 jaar en afname dronkenschap in het publieke domein
	3.3.3. Doorontwikkeling veiligheidsregio
	3.3.4. Verdere samenwerking in het kader van jeugd en veiligheid
3.4. Gemeentelijke diensten	3.4.1. Digitaliseren en professionaliseren dienstverlening

Wat waren de voorgenomen resultaten in 2018 en wat is de realisatie?

Groen: Conform planning of afgerond
 Oranje: Loopt achter op de planning maar is opgepakt
 Rood: Achterstand op de planning / kritisch traject

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de voorgenomen resultaten?	Gerealiseerde resultaat
3.1. Inkomensondersteuning	3.1.1. Armoedebestrijding vooral gericht op kinderen	De Klijsma-gelden maximaal in natura inzetten voor kinderen in armoede tot 18 jaar	829 kinderen zijn bekend = 80% van de door CBS genoemde 1050 kinderen in armoede.
		Inzet Klijsma-gelden bij Stichting leergeld, jeugdsportfonds en jeugd cultuurfonds	Stichting Leergeld: Een toename van 14% t.o.v. 2017 naar 475 kinderen. Jeugdfonds cultuur 46 kinderen. Jeugdsportfonds 223 kinderen.
	3.1.2. Aanvalsplan armoede	Uitvoering geven aan het vastgestelde Aanvalsplan armoede (inclusief het alternatief voor het sociaal cultureel fonds)	Jaarplan 2018 is opgesteld met voorgenomen acties. Evaluatie volgt in eerste kwartaal 2019.
	3.1.3. Financieel zelfstandige volwassenen, met (tijdelijke) ondersteuning waar nodig	Team schulddienstverlening is opgezet waardoor de kwaliteit en regie wordt vergroot. Volwassenen worden (tijdelijk) ondersteund waar noodzakelijk	In 2018 zijn de volgende resultaten behaald: aanmeldingen 252, intakes 218, uitval 34. Aantal lopende dossiers team schulddienstverlening op 31-12-2018: 197.
	3.1.4. Voorkomen en aanpak van sociale zekerheidsfraude	Inzet op preventie d.m.v. goede voorlichting, themacontroles en inzet van huisbezoeken (PW en Wmo). Samenwerken met diverse partners, zowel lokaal, regionaal, als op landelijk niveau. Mogelijkheden van landelijke bestandskoppelingen verruimen.	Er is in 2018 1 themacontrole uitgevoerd.
3.2. Zelfredzaamheid	3.2.1. Iedereen naar school (startkwalificatie) of aan het werk. Uitvoering Regionale Ontwikkelingsagenda Jeugd (ROJ) met 5 thema's:	Verder ontwikkelen van persoonlijke arrangementen voor kwetsbare jongeren waarvoor een starterskwalificatie niet haalbaar is	Voor deze kwetsbare jongeren is maatwerk en scholen kunnen deze jongeren bij ons aanmelden voor een maatwerktraject bij Werk.kom zodat passend werk of dagbesteding ingezet kan worden.

		<p>Verder ontwikkelen van persoonlijke arrangementen binnen school om ervoor te zorgen dat leerlingen een starterskwalificatie kunnen behalen</p>	<p>Nieuwe doelstelling vroegtijdige schoolverlaters landelijk is behaald: subregio Weert vertoont een daling in 2016-2017. Voor 2018 wordt lichte stijging verwacht omdat DUO inburgeraars meetelt als VSV'er.</p>
		<p>Samenwerking versterken met de sociale domeinen (Wmo participatie en jeugd)</p>	<p>In teamsessies en gerichte bijeenkomsten is in 2018 kennis en ervaring gedeeld, zowel intern als met externe partners en gemeenten. Er is intensieve samenwerking jeugdpreventie met armoede- en gezondheidsbeleid.</p>
		<p>Gezonde en veilige school: voorlichting alcohol, drugs, leefstijl, trainingen weerbaarheid ter voorkoming van pesten en meeloopgedrag, project veilige MBO</p>	<p>De ROJ werkgroep "klaar voor de toekomst" heeft in 2018 gewerkt aan de thema's positief leefklimaat op school, 21-eeuwse vaardigheden. De GGD biedt "voorkomen cyberpesten" aan. De weerbaarheidstrainingen van Punt Wz zijn uitgebreid naar 18 groepen.</p>
		<p>Verbinden convenant kwetsbare jongeren Midden-Limburg (ML) en werkagenda kwetsbare jongeren ML aan de nieuwe Voortijdig Schoolverlaten (VSV) aanpak</p>	<p>In ML is werkgroep Jongeren in Kwetsbare positie gestart die 1e bijeenkomst heeft gehad n.a.v. de 24-u conferentie Soc.Domein. In deze 1e bijeenkomst zijn definities bepaald en in maart 2019 is de 2e bijeenkomst om tot concrete afspraken te komen.</p>
		<p>Convenant VSV 2016-2020, uitvoering geven aan de maatregelen VSV</p>	<p>LP/RMC schrijft wekelijks alle jongeren aan die voortijdig schoolverlaten en probeert hen terug naar school te krijgen. Ook werken wij preventief. I.v.m. AVG mag LP/RMC alleen nog jongeren spreken na verzuimmelding via DUO.</p>
		<p>Uitbreiding doelgroep Regionaal Meld- en Coördinatiecentrum (RMC) met oud VSV'ers en jongere 16-23 jaar Praktijkonderwijs (PrO), Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO) en Entree</p>	<p>Minder verwijzing speciaal onderwijs. Per 2018 is doelstelling 3,66% (resultaat 3,25%) van totaal aantal leerlingen VO in VSO. 95% van de oud VSV'ers zijn in beeld bij de gemeente; continue monitoring VSV en oud VSV.</p>

	Regionale ontwikkelingsagenda Jeugd (ROJ) uitvoeren; acties 0-23 jarigen	Er is ook in 2018 gewerkt aan 13 speerpunten van de ROJ. De focus lag vooral op preventie en passende ondersteuning.
	Voor/vroegschoolse educatie: 100% toegang peuteropvang peuters laagopgeleide ouders (verplichting ministerie)	125 peuters konden in 2018 naar de 'gemeentelijke' peuteropvang (in kader van armoedebeleid waar nodig gratis). De opvang is uitgebreid naar 52 weken per jaar. Het aantal huisbezoeken is meer dan verdubbeld naar 203.
	7 Schakelklassen, vroegschoolse educatie en ouderparticipatie ter bestrijding onderwijsachterstanden	90 kinderen van laagopgeleide ouders kregen in 2018 8 uur per week extra taal, in najaar zijn 2 extra taalgroepen gestart en is extra vroegschoolse educatie aangeboden. Daarnaast is er aanbod dagarrangementen voor 190 kinderen.
	integraal beleid peuteropvang vanuit onderwijs, participatie of sociaal medische indicatie	Er is steeds meer interne samenwerking gericht op een sluitend aanbod. Deze integrale aanpak heeft ertoe geleid dat alle 'gemeentelijke' peuteropvangplekken in 2018 bezet waren.
3.2.2. Geen kind tussen wal en schip	Opvoed- en opgroei-ondersteuning: versterking ouders, kinderopvang, scholen, verenigingen. Breed toegankelijke basisondersteuning en gerichte preventiearrangementen	Er zijn in 2018 ouderbijeenkomsten georganiseerd met aandacht voor netwerkvorming. Voor alleenstaande jonge ouders en arme, kwetsbare gezinnen bood kinderopvang een tweede opvoedomgeving.
	Afstemming Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG), kinderopvang, onderwijs, Punt welzijn en andere jeugdinstanties	In 2018 was aan elke school/kinderopvang een Jeugd- en Gezinswerker van het CJG verbonden, zodat er korte lijnen zijn.
3.2.3. Zelfredzame volwassenen, met (tijdelijke) hulp en ondersteuning waar noodzakelijk	De voorgenomen bezuinigingen voor 2018 uit Kiezen met Visie: Punt Welzijn worden uitgewerkt	Punt Welzijn is, na een korting op het subsidie in de voorgaande jaren, omgevormd naar een eigentijdse, afgeslankte en toekomstbestendige organisatie die een plek heeft in het nieuwe zorg- en welzijnsstelsel.

	De omslag in het ondersteuningsaanbod van 'productgericht' naar 'resultaatgericht' wordt verder doorgezet (maatwerk)	In 2018 is een nieuwe resultaatgerichte manier van werken ingevoerd. Ook is een optimalisatietraject opgestart met als einddoel een bestending van het resultaatgericht werken in de toegang en een validatie van het beoordelingsinstrument.
	De activiteiten uit de Actiematrix 2017-2018 (behorende bij het Wmo beleidsplan 2017-2019) worden uitgevoerd.	De uitvoering van de Actiematrix Wmo 2017-2019 loopt volgens planning. Over de voortgang wordt in 2019 gerapporteerd.
	Meer differentiatie in de inzet van hulp bij het huishouden door andere manier van inkopen.	Er zijn in 2018 drie profielen ingevoerd, waardoor meer maatwerk geleverd wordt.
	Het Implementatieplan Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang "2020" wordt in samenwerking met de Midden-Limburgse gemeenten uitgevoerd	Het nieuwe verdeelmodel is landelijk uitgesteld tot waarschijnlijk 1-1-2021. Samen met de Midden-Limburgse gemeenten zijn de acties uit het Implementatieplan deels opgepakt (o.a. warme overdracht Beschermd Wonen naar Wmo lokaal).
	Veilig thuis	Meldingen over (vermoedens van) kindermishandeling en huiselijk geweld zijn in 2018 direct opgepakt dan wel doorgeleid naar het lokale veld.
3.2.4.Mantelzorg (ondersteuning)	Beeldvorming en bewustwording rondom mantelzorg worden voortgezet	Mantelzorgers zijn in 2018 door de inzet van Punt Welzijn beter in beeld en worden passend ondersteund. In het 1e kwartaal van 2019 volgt hierover een inhoudelijk verslag. Het plan voor 2019-2022 is in 2018 vastgesteld.
	Versterken netwerkomgeving rondom mantelzorg. De in 2016 en 2017 ingezette activiteiten worden in 2018 voortgezet	Vormen van mantelzorgondersteuning zoals de mantelzorgmarkt, de week van de mantelzorg en mantelzorgbijeenkomsten zijn in 2018 bij een breed publiek bekend gemaakt.
3.2.5.Aandacht voor mensen met beperkingen	Evaluatie van resultaten Agenda 22 gerealiseerd. De vernieuwde actiepunten worden in 2018 verder uitgewerkt	De evaluatie heeft vertraging opgelopen. Dit wordt in het 1e kwartaal van 2019 alsnog opgepakt.
	De bewustwording over de Agenda 22 binnen de organisatie vergroten	In 2018 is een eerste aanzet gemaakt om de bewustwording te vergroten door twee portefeuillehouders in de praktijk te laten ervaren wat het betekent om een fysieke beperking te hebben.

	3.2.6.Opvoed- en opgroei ondersteuning door Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)	Preventie-arrangementen naar behoefte uitvoeren	Gezin Gezien heeft in 2018 koppelingen verzorgd tussen vraag- en steun ouders. Buurtgezinnen (ontlasting van vraaggezin) is opgestart. CJG biedt "Houvast" voor ouders met licht verstandelijke beperking.
		CJG werkt vanuit het gedachtegoed 1Gezin1Plan om tot integrale aanpak te komen. Niet medicaliseren, maar normaliseren. Uitgaan van mogelijkheden. 1g1p heeft cliëntperspectief als uitgangspunt. Hierdoor wordt positieve cliënttevredenheid verwacht	CJG heeft in 2018 via inlooppunt, telefonisch, website en contact op scholen vragen van ouders opgepakt en waar nodig verwezen naar jeugdhulp. Cliënttevredenheid door CJG elk kwartaal gemeten. Resultaat Q3: 97% ervaart de hulp voldoende tot goed.
	3.2.7.Transformatie jeugdzorg	Uitvoeren beleidsplan jeugdhulp 2017-2020 en richtinggevende notitie inkoop Jeugdhulp 2017	Beleidsdoelstellingen beleidsplan en richtinggevende notitie zijn in 2018 gerealiseerd, aandachtspunten zijn consolidatie en transformatie.
		Vernieuwen werving jeugdhulp	In 2018 is een nieuwe resultaatgerichte manier van werken ingevoerd en op basis van opgedane ervaringen is gewerkt aan verdere verbetering en transformatie van jeugdhulp.
		Werken volgens gedachtegoed 1Gezin1Plan	Er is tevredenheid bij ketenpartners en cliënten over de geboden ondersteuning en de samenwerking.
		Inzet CJG als eerste lijn jeugdhulp (onderdeel van de opdracht CJG)	Het CJG nam in 2018 in toenemende mate zelf hulpvragen in behandeling.
	3.2.8.Financieren en aansturen jeugdgezondheidszorg	Meer directe inzet voor ouders/kinderopvang en scholen op basis van feitelijke ondersteuningsvraag en minder overhead, staf	Jeugd- en Gezinswerker op elke kinderopvang/school. Doordat ouderbijeekomsten goed worden bezocht, worden vragen van ouders snel gehoord en vinden ze steun bij elkaar.
		Versterken rol JGZ, door preventie en vroegsignalering voorkomen zwaardere problematiek	Op basis van meest voorkomende opvoedproblemen is Voorzorg ingezet (intensieve begeleiding jonge risicomoeiders). Er is een aanzet gemaakt voor een cursus ouderschap in 2019 ter bevordering van hechting en voorkoming van echtscheidingen.
	3.2.9.Uitvoeren lokaal gezondheidsbeleid	Het actieprogramma lokaal gezondheidsbeleid wordt uitgevoerd: het stimuleren van een actievere leefstijl onder alle leeftijdsgroepen. Nieuwe actiepunten op het gebied van Jeugd en ouderen worden verder vorm gegeven.	Door inzet van combinatiefunctionarissen zijn in 2018 diverse interventies ingezet. Hierdoor is een integrale aanpak m.b.t. gezondheid, sport/beweging en participatie tot stand gekomen. Op alle basisscholen is de methodiek JOGG succesvol ingezet.
3.3.Veiligheid	3.3.1.Veilige woon- en leefomgeving	Uitvoeren integraal veiligheidsplan 2015-2018 (IVP): het terugdringen van het aantal woninginbraken	Doelstelling IVP: in 2018 een daling van 10% t.o.v. 2014: max.440 inbraken. In 2018 zijn er 182 inbraken geweest. Er is extra aandacht besteed aan de kwetsbare positie van ouderen, aangezien zij vaker slachtoffer zijn van woninginbraken.

	Aanpakken overlast jeugd en preventie op alcohol- en drugsgebruik bij jeugdigen. De veiligheid in en om school wordt hierbij betrokken. Scholen ervaren minder overlast.	Daling van de overlast met 3% van 271 naar 263 meldingen. Er is permanente voorlichting over alcohol en drugs en in weerbaarheidstrainingen wordt meeloopgedrag voorkomen.
	Onvoorziene zaken die invloed hebben op de openbare orde en veiligheid	Adequaat gereageerd bij actualiteiten en/of incidenten met impact op de openbare orde (bijv. autobranden, dumpen van illegaal afval, jihadisme, radicalisering).
	Betrekken burgers bij veiligheid en leefbaarheid. Faciliteren burgerinitiatieven (WhatsApp-groepen, buurtpreventieteams). Inzetten op kwaliteit sociale netwerken in wijk, (tegengaan woonoverlast, buurtbemiddeling, aanpak huiselijk geweld, huisverbod)	In alle wijken en dorpen WhatsApp-groepen, in Weert-Zuid en Boshoven buurtpreventieteams. Structurele acties gericht op de bewustwording van de bewoners. Donkere Dagen Acties gericht op preventie. Aandacht voor toegenomen sociale spanningen.
3.3.2. Veilig uitgaan: afname alcoholgebruik jongeren onder de 18 jaar en afname dronkenschap in het publieke domein	Actiepunten Preventie- en Handhavingsplan Drank- en Horecawet (versie 1.1)	De jeugdmonitor van de GGD meldt een daling in alcoholgebruik voor 18 jaar, drugsgebruik blijft een aandachtspunt.
	Preventieve activiteiten: communicatie, risico inventarisatie, hotspot inventarisatie, nalevingsonderzoek, informatie bijeenkomsten, deelname GGD gezondheidsmonitor	Monitor GGD: Het aantal jongeren tussen de 15 en 18 jaar dat dronken is geweest is gedaald. Monitor GGD: aantal ouders dat jongeren tussen 15 en 18 jaar verbiedt te drinken is gestegen.
	Handhavingsactiviteiten: controle op leeftijdsgrens bij commerciële horeca, para commerciële horeca, detailhandel en evenementen, controle op overige voorschriften voor horeca inrichtingen	De naleving van de leeftijdsgrens van 18 jaar stijgt in alle branches. 1x per 4 jaar (volgende meting in 2021) vindt de GGD monitor plaats en wordt het exacte resultaat bekend.
3.3.3. Doorontwikkeling veiligheidsregio	In overleg met de Veiligheidsregio komen tot een brandweerpost in Stramproy die voldoet aan alle eisen (ARBO, arbeidshygiëne e.d.) en die toekomstbestendig is	In het najaar is gestart met de nieuwbouw brandweerpost in Stramproy. Oplevering begin 2019.
	Toezien op implementatie van de afspraken m.b.t. gezondheid zoals gemaakt tijdens de bestuursconferentie in 2016 v.w.b. optimale aansluiting van de Veiligheidsregio op (toekomstige) behoeften gemeenten	Er is inmiddels een geharmoniseerde programma- en productencatalogus.
	Operationalisering harmonisatie gemeentelijke bijdragesystematiek, met 2017 als 1ste ingroei jaar	Er is sprake van één geïntegreerde regionale begroting voor Veiligheid en Gezondheid.
3.3.4. Verdere samenwerking in het kader van jeugd en veiligheid	Uitgevoerde aanpak van het integrale veiligheidsplan	Er vinden minder incidenten op scholen plaats.

		Acties werkgroep veilige school	De werkgroep heeft in 2018 gewerkt aan een positief leefklimaat op school om meeloop- en pest- en probleemgedrag te voorkomen. Bij ROC Gilde is met subsidie van gemeente Weert gewerkt aan 'veilige MBO'.
		Weerbaarheidstraining ter voorkoming pest- en meeloopgedrag, verslaving, schulden, criminaliteit	Er is in 2018 integraal en actief met in- en externe partners gewerkt aan het signaleren en voorkomen van alle vormen van opvallend gedrag en tweedeling in de maatschappij. Aantal weerbaarheidstrainingen is in 2018 uitgebreid naar 18 groepen.
		Actief jongerenwerk: voldoende, passende en flexibele inzet om contact te houden met jongeren met zwakke basis. Ondersteuning scholen en verenigingen	Bezoekersaantal Hangout Boshoven is in 2018 gegroeid. In december is gestart met extra buitenactiviteiten voor 12-16 jr op sportpark St Louis. Er is een gericht aanbod voor jongeren van praktijkonderwijs. Pilot "jongeren coachen jongeren" is gestart.
		Project Kamers met Uitzicht (KmU) preventie en Plus (nazorg) met subsidie provincie	Er waren in 2018 10 jongeren in begeleiding. Er is vraag naar overige vormen van coaching, kamertraining en meer betaalbare woonruimte voor jongeren en alleenstaande moeders.
3.4.Gemeentelijke diensten	3.4.1.Digitaliseren en professionaliseren dienstverlening	Dienstverlening balie: inzet gastvrouw publiekshal stadhuis, vraag en aanbod klanten in planning op elkaar afstemmen, aanpassing balies en werken op afspraak	Doel: In 2018 minimaal een klanttevredenheidsscore van 8,0. Behaalde resultaat in 2018: lokale tevredenheidsscore 8,4.
		Dienstverlening telefonie: optimalisatie telefooncentrale, werken volgens de methodiek 'werken vanuit de klant', werkafspraken backoffice, ingericht klantcontactstelsel met eenduidige werkinstructie en getrainde medewerkers	Doel: In 2018 minimaal een klanttevredenheidsscore van 7,6. Behaalde resultaat in 2018: lokale tevredenheidsscore 8,3.
		Dienstverlening digitaal: werken nieuwe applicatie I-burgerzaken die selfservice klant verhoogt, werken volgens methodiek 'werken vanuit de klant', meer producten digitaal aanbieden, implementatie nieuw zaakstelsel en verbeteren website	In 2018 minimaal een klanttevredenheidsscore van 7,6. Behaalde resultaat in 2018: lokale tevredenheidsscore 6,3.
		Uitvoering masterplan Informatie-architectuur	Masterplan is afgerond. Nagenoeg gehele organisatie werkt met nieuwe zaakstelsel. Voorbereiding aansluiting op MijnOverheid is gestart. Voor verbeterde interne en externe dienstverlening is Djuma Klant Contact Stelsel in gebruik genomen.

Verantwoording 2018 uitvoering actiepunten

Groen: Conform planning of afgerond
 Oranje: Loopt achter op de planning maar is opgepakt
 Rood: Achterstand op de planning / kritisch traject
 Paars: Continue proces / langlopend proces

	2015	2016	2017	2018
3.1.1.Armoedebestrijding vooral gericht op kinderen	•	•	•	•
3.1.2.Aanvalsplan armoede	•	•	•	•
3.1.3.Financieel zelfstandige volwassenen, met (tijdelijke) ondersteuning waar nodig	•	•	•	•
3.1.4.Voorkomen en aanpak van sociale zekerheidsfraude	•	•	•	•
3.2.1.Iedereen naar school (startkwalificatie) of aan het werk. Uitvoering Regionale Ontwikkelingsagenda Jeugd (ROJ) met 5 thema's:	•	•	•	•
3.2.2.Geen kind tussen wal en schip	•	•	•	•
3.2.3.Zelfredzame volwassenen, met (tijdelijke) hulp en ondersteuning waar noodzakelijk	•	•	•	•
3.2.4.Mantelzorg (ondersteuning)	•	•	•	•
3.2.5.Aandacht voor mensen met beperkingen	•	•	•	•
3.2.6.Opvoed- en opgroei ondersteuning door Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)	•	•	•	•
3.2.7.Transformatie jeugdzorg	•	•	•	•
3.2.8.Financieren en aansturen jeugdgezondheidszorg	•	•	•	•
3.2.9.Uitvoeren lokaal gezondheidsbeleid	•	•	•	•
3.3.1.Veilige woon- en leefomgeving	•	•	•	•
3.3.2.Veilig uitgaan: afname alcoholgebruik jongeren onder de 18 jaar en afname dronkenschap in het publieke domein	•	•	•	•
3.3.3.Doorontwikkeling veiligheidsregio	•	•	•	•
3.3.4.Verdere samenwerking in het kader van jeugd en veiligheid	•	•	•	•
3.4.1.Digitaliseren en professionaliseren dienstverlening	•	•	•	•

Wat heeft het gekost?

	Bijgestelde begroting 2018	Rekening 2018	Saldo
Totale lasten	59.456	59.240	216
Totale baten	16.785	17.678	-893
Saldo	42.671	41.562	

Financiële analyse

De lasten zijn € 216.000 lager dan begroot. De baten zijn € 893.000 hoger dan begroot.

Bijstandsverlening

Per saldo is er een voordeel van afgerond € 920.000. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door:

- Inzet van maatregelen waardoor een daling van het aantal bijstandsuitkeringen is ingezet, onder andere door het project max WW in samenwerking met Werk.Kom en het UWV en extra inzet op de uitstroom van statushouders.
- De inkomsten van het rijk voor de kosten van bijstand, zijn definitief € 404.000 hoger vastgesteld dan de voorlopige vaststelling zoals opgenomen in de begroting.
- Bij terugvordering en verhaal is meer teruggevorderd dan verwacht.

Daarnaast is er € 50.000 minder uitgegeven dan begroot aan de IOAW/IOAZ. Er zijn minder uitkeringen verstrekt dan voorzien.

Gemeentelijk minimabeleid

De uitgaven voor de bijzondere bijstand vallen € 230.000 lager uit dan begroot.

De daling in de kosten is voornamelijk bij de aanvullende bijstand jonger dan 21 jaar en de kosten voor een overbruggingsuitkering. Dit is het gevolg van een afname van het aantal nieuwkomers en statushouders. De verwachting was dat in 2018 een toename zou zijn van de kosten voor bewindvoering. Daarom is halverwege 2018 een bijstelling geweest van de begroting, maar achteraf is dit meegevallen.

In 2018 zijn diverse activiteiten uitgevoerd om kinderen in armoede te bereiken. Deze zijn gedekt uit de subsidie die hiervoor van de provincie is ontvangen. Deze subsidie van € 57.000 is achteraf toegekend en heeft daarom geen plek in de begroting gekregen.

Het in 2018 beschikbare budget voor armoedebeleid is € 650.000. De uitgaven in 2018 zijn € 292.000 afgerond. 2018 was een opstartjaar. Hierdoor is niet het volledig beschikbare budget besteed, soms omdat de voorbereidingen in 2018 waren en de kosten volgen bij de uitvoering en soms omdat nog niet alle initiatieven vanuit het aanvalsplan bekend zijn. Conform besluitvorming in de slotwijziging 2018 is dit restantbedrag overgeheveld naar 2019. Zie voor verdere argumentatie het Jaarverslag 2018 Aanvalsplan armoede 2018 – 2020.

Intensivering armoedebeleid: De uitgaven zijn € 110.000 lager dan begroot.

Gezien de toestroom van het aantal aanmeldingen schulddienstverlening is het met bestaande formatie in 2018 niet gelukt om uitvoering te geven aan de maatregelen zoals bedoeld in het overhevelingsvoorstel: de aanpak wanbetalers zorgverzekeraars en preventie op schulden. Er is een bedrag van € 67.000 overgeheveld van 2017 naar 2018. Stichting Leergeld, Jeugdfonds Sport en Cultuur ontvangen ieder, jaarlijks een bedrag van € 20.000 ter ondersteuning. Daarnaast kunnen zij aanspraak maken op een buffer van € 20.000. De voornoemde fondsen hebben in 2018 incidenteel beschikking gekregen over andere bronnen zoals extra gelden van het Rijk en de Provincie waardoor zij minder aanspraak hebben gemaakt op de gemeente.

Nieuwkomersbeleid

De uitvoering van nieuwkomersbeleid wordt hoofdzakelijk gedekt uit de reserve inburgering en (re-)integratie van niet-westerse allochtonen. In 2018 is per saldo € 253.000 uit deze reserve onttrokken. Dit is minder dan geraamd doordat de gemeenten Nederweert en Cranendonck een bijdrage leveren in de projectkosten. Deze gemeenten zijn in 2018 ingestapt in het project arbeidsgewenning statushouders. Als gevolg van de verrekening met de reserve zijn verschillen ten opzichte van de begroting budgettair neutraal.

Wmo individuele voorzieningen

De grootste afwijking is zichtbaar binnen de woonvoorzieningen (€ 59.000). Deze uitgaven kunnen sterk fluctueren als gevolg van het aantal grote woningaanpassingen.

Decentralisaties

Algemeen

De gemeente ontvangt voor de nieuwe taken de integratie-uitkering sociaal domein. In de begroting van de gemeente Weert is dit budgettair neutraal verwerkt. Afwijkingen ten opzichte van de beschikbare middelen worden verrekend met de reserve sociaal domein. De gemeenteraad is in 2018 periodiek geïnformeerd over Wmo en jeugdhulp middels kwartaalrapportages. Voor een volledige rapportage en verantwoording over de drie decentralisaties verwijzen wij naar de jaarrapportage sociaal domein 2018.

Op basis van de realisatie nieuwe taken in de jaarrekening 2018 is een negatief resultaat behaald van afgerond € 917.000 ten opzichte van de beschikbare middelen. Dit resultaat is inclusief de uitgaven voor de verevening jeugdhulp 2017. Deze bedroegen afgerond € 1,3 miljoen.

Het negatieve resultaat over 2018 is onttrokken aan de reserve sociaal domein, waarna de stand van de reserve per 31 december 2018 afgerond € 7,2 miljoen bedraagt. Dit is na onttrekking van bovengenoemd resultaat, maar vóór verevening jeugdhulp 2018.

Wmo begeleiding

Het tekort van € 219.000 op Wmo begeleiding is gelijk aan de prognose in de 3e kwartaalrapportage 2018.

Jeugdhulp

Het totale resultaat op jeugdhulp is afgerond € 1,2 miljoen negatief. Dit resultaat bevat de betaling van de regionale verevening over 2017 van € 1,3 miljoen. Hiermee rekening houdend resteert een positief resultaat op jeugdhulp van € 147.000 over 2018.

De gemeenten in Midden-Limburg West (Leudal, Nederweert en Weert) hebben besloten de kosten van jeugdhulp tot en met 2019 te verevenen. Besluitvorming vindt plaats na vaststelling van de jaarrekeningen. Op basis van de laatste rapportages wordt bij de gemeenten Leudal en Nederweert een tekort verwacht op het gebied van jeugdhulp.

Uitvoeringsbudget Wmo/jeugd

Uit de integratie-uitkering sociaal domein voor Wmo en Jeugdhulp wordt een bedrag gereserveerd voor uitvoeringskosten. Het resultaat in 2018 was € 60.000 positief.

Participatie

Het resultaat op participatie was in 2018 € 345.000 positief. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door een ontvangen subsidie over eerdere jaren. In 2014 is samen met de gemeente Roermond subsidie uit het Europees Sociaal Fonds voor project "Iedereen doet mee 2015-2016" aangevraagd. Daarnaast is er minder uitgegeven aan medisch arbeidsdeskundige onderzoeken, loonwaardemetingen en administratieve vergoedingen van Werk.Kom. Deze vergoedingen worden vanaf medio 2018 gedeeltelijk door werkgevers betaald.

Programma 4 Participatie

Visie

Weert is een aantrekkelijke gemeente, waar het goed wonen, werken en verblijven is. Bij deze ambitie hoort een voorzieningenaanbod dat aansluit bij de verschillende behoeften. Met het realiseren en behouden van een passend aanbod voor onderwijs, sport, kunst en cultuur, dragen wij bij aan de aantrekkelijkheid van de gemeente. Daarnaast stimuleren wij de betrokkenheid van de bewoners van Weert op deze terreinen om mee te doen aan de samenleving en om verantwoordelijkheid te nemen.

Beleidsindicatoren

Taakveld	Nr.	Indicator	Eenheid	Periode	Regio	Waarde
Sport, cultuur en recreatie	20	Niet-sporters	%	2016	Weert	52,5
				2016	Limburg	52,9

Wat willen we bereiken in de periode 2015-2018

Participatie	
4.1.Sport en Bewegen	4.1.1.Passend aanbod sport
	4.1.2.Vitale verenigingen
	4.1.3.Bevorderen sportdeelname
	4.1.4.Samenwerking met maatschappelijke partners en bedrijfsleven
4.2.Sociale gezondheid: Ontplooiing	4.2.1.Passend aanbod kunst en cultuur
	4.2.2.Vitale verenigingen en grotere cultuurdeelname
	4.2.3.Bevorderen cultuurdeelname
	4.2.4.Bewustwording van boven- en ondergronds cultuurhistorisch erfgoed
4.3.Ontmoeting	4.3.1.Passend aanbod accommodaties
4.4.Leefbaarheid en sociale samenhang	4.4.1.Bevorderen leefbaarheid en sociale samenhang in dorpen en wijken en eigen kracht inwoners
	4.4.2.Meer mensen doen vrijwilligerswerk
4.5.Verandering samenleving en overheid	4.5.1.Visie ontwikkeling burgerparticipatie en overheidsparticipatie

Wat waren de voorgenomen resultaten in 2018 en wat is de realisatie?

Groen: Conform planning of afgerond
 Oranje: Loopt achter op de planning maar is opgepakt
 Rood: Achterstand op de planning / kritisch traject

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de voorgenomen resultaten?	Gerealiseerde resultaat
4.1.Sport en Bewegen	4.1.1.Passend aanbod sport	Topsport: Opstellen regiovisie voor verdere ontwikkeling Sportzone Weert/ML samen met de ML-gemeenten, Topsport Talentschool en Provincie Limburg.	De regiovisie is opgesteld. Uitvoering acties is akkoord bevonden in bestuurlijk overleg sport Midden-Limburg. Bij de actualisatie van het topsportbeleid wordt onderzocht of het sluiten van een samenwerkingsovereenkomst tot de mogelijkheden behoort.
		Implementatie van bijstelling herziening subsidiestelsel vrijwilligersorganisaties en tarieven sportaccommodaties op grond van uitgevoerde evaluatie.	De meeste knelpunten die zijn ontstaan als gevolg van het nieuwe beleid zijn opgelost. Twee knelpunten zijn nader onderzocht en inmiddels opgelost.
	4.1.2.Vitale verenigingen	Uitvoering geven aan nieuwe subsidieregeling 'samenwerking'	5 sportverenigingen hebben deze subsidie van de tenderregeling samenwerking en verbinden ingezet om te komen tot samenwerking.
		Participeren in traject Open Club Boshoven	Traject Open Club Boshoven is voortgezet en ondersteund door middel van gemeentelijk projectleider.
	4.1.3.Bevorderen sportdeelname	Gebruik Jeugdsportfonds door doelgroep bevorderen	In periode Q1-Q3 2018 zijn er 223 unieke kinderen ondersteund door een financiële bijdrage van het Jeugdsportfonds waardoor deelname aan sportactiviteiten mogelijk is.
		Inzet 9,3 fte combinatiefunctionarissen/buurtsportcoaches in de omgeving onderwijs, (urban)sport en buurt	Hogere deelname aan Urban Sports. Op alle basisscholen gymlessen door vakdocenten en naschools beweegaanbod. Er zijn 126 kwetsbare burgers en 44 statushouders begeleid naar passend beweegaanbod. Nieuwe leden bij diverse verenigingen.
	4.1.4.Samenwerking met maatschappelijke partners en bedrijfsleven	Deelname JOGG (o.a. scholen en GGD)	Op alle basisscholen aandacht voor water drinken, preventie van overgewicht en stimuleren van een gezonde leefstijl. Daarnaast heeft de JOGG coach een start gemaakt met het initiatief 'Gezonde Sportkantine' bij Weerter sportverenigingen.
		Uitvoering Swim2Play (scholen en zwembad)	Deelname aan Swim2Play door alle basisscholen, uitgezonderd Tungalroy en Swartbroek.

		Deelname platform Weert in Beweging (o.a. met sportraad, lokale ondernemers)	Meer aandacht voor gezondheid, sport en beweging. Zeer succesvol symposium georganiseerd vanuit gemeente Weert In Beweging in het kader van "Positieve Gezondheid".
4.2.Sociale gezondheid: Ontplooiing	4.2.1.Passend aanbod kunst en cultuur	Implementatie van bijstelling herziening subsidiestelsel vrijwilligersorganisaties op grond van uitgevoerde evaluatie	Knelpunten die zijn ontstaan als gevolg van het nieuwe beleid zijn opgelost door inzet van de tenderregeling samenwerken en verbinden.
		Uitvoering visie op cultuur / cultureel manifest	Mogelijkheid CPI via Diep Events uitgezet. Meer diversiteit in aanbod en nieuwe doelgroepen bereikt. Bijv. via Urban Culture. Begin van meer samenwerking door culturele meet-ups. Inzet middelen omvorming in evaluatie opgenomen.
	4.2.2.Vitale verenigingen en grotere cultuurdeelname	Uitvoering geven aan nieuwe subsidieregeling 'samenwerking'	7 culturele verenigingen hebben de tenderregeling samenwerking en verbinden ingezet om te komen tot samenwerking.
		Stimuleren van samenwerking en het nemen van meer eigen verantwoordelijkheid door culturele organisaties	Denktank Weert op Facebook. Werving cultuurmakelaar gestart. Subsidie CMK verworven. Symposium en netwerkbijeenkomsten georganiseerd.
	4.2.3.Bevorderen cultuurdeelname	Gebruik jeugdcultuurfonds door doelgroep bevorderen	46 kinderen nemen deel aan het jeugdfonds cultuur.
4.2.4.Bewustwording van boven- en ondergronds cultuurhistorisch erfgoed	Erfgoed onder de aandacht brengen bij een breed publiek	Up-to-date website www.erfgoedhuisweert.nl . Dienstverlening archiefonderzoek in studiezaal. Historische exposities over Wol en Van Horne. Lezingen over de 1e wereldoorlog en Van Horne.	
4.3.Ontmoeting	4.3.1.Passend aanbod accommodaties	Uitvoering geven aan vastgestelde voorzieningenplannen	Onderzoek Spirato naarerschikking maatschappelijke voorzieningen Boshoven is afgerond. Programma van Eisen kindcentrum Altweeterheide is vastgesteld. Turnhal is geopend.
4.4.Leeftbaarheid en sociale samenhang	4.4.1.Bevorderen leefbaarheid en sociale samenhang in dorpen en wijken en eigen kracht inwoners	Continueren jaarlijkse subsidie wijk- en dorpsraden waaruit activiteiten in wijk of dorp ondersteund worden	Ondersteunende wijk- en dorpsinitiatieven uit subsidiebudget wijk- en dorpsraden.
		Ondersteunen van eigen kracht van inwoners (terugtrekkende overheid) door (waar nodig) ondersteunen van initiatieven uit de samenleving	Er is beperkt gebruik gemaakt van de subsidieregeling burgerinitiatieven. Evaluatie van de regeling burgerinitiatieven en besluitvorming over structureel budget is verschoven naar 2019.

		Acties in overleg met relevante partners zoals Punt Welzijn en Anti-Discriminatie voorziening	Diversiteit platform: Weert Respecteert: 5 prof.organisaties, 3 stichtingen, ruim 1100 bezoekers. Netwerk Regenboogsteden en Prov.Limburg. € 10.000 prov.subs. ontvangen.
	4.4.2.Meer mensen doen vrijwilligerswerk	Evaluatie en geactualiseerd actieprogramma 2017 e.v. Versterken van vrijwilligerswerk door uitbreiden van de doelgroep	In 2018 is een aanzet gemaakt voor de evaluatie en een nieuw actieplan vrijwilligers voor de periode 2019-2022. Besluitvorming is doorgeschoven naar het 1e kwartaal van 2019.
4.5.Verandering samenleving en overheid	4.5.1.Visie ontwikkeling burgerparticipatie en overheidsparticipatie	In een interactief proces hebben we in 2016/17 intern en met diverse partners en inwoners gesproken over verschillende (en veranderende) rollen in veranderende samenleving. Daarnaast zijn we op zoek naar hoe anders omgaan met initiatieven samenleving	Het is een organisch proces, niet op basis van een visie. Ontwikkelingen in 2018 : activiteiten in het kader van WinD onder andere sprekersplein.

Verantwoording 2018 uitvoering actiepunten

Groen: Conform planning of afgerond
 Oranje: Loopt achter op de planning maar is opgepakt
 Rood: Achterstand op de planning / kritisch traject
 Paars: Continue proces / langlopend proces

	2015	2016	2017	2018
4.1.1.Passend aanbod sport	•	•	•	•
4.1.2.Vitale verenigingen	•	•	•	•
4.1.3.Bevorderen sportdeelname	•	•	•	•
4.1.4.Samenwerking met maatschappelijke partners en bedrijfsleven	•	•	•	•
4.2.1.Passend aanbod kunst en cultuur	•	•	•	•
4.2.2.Vitale verenigingen en grotere cultuurdeelname	•	•	•	•
4.2.3.Bevorderen cultuurdeelname	•	•	•	•
4.2.4.Bewustwording van boven- en ondergronds cultuurhistorisch erfgoed	•	•	•	•
4.3.1.Passend aanbod accommodaties	•	•	•	•
4.4.1.Bevorderen leefbaarheid en sociale samenhang in dorpen en wijken en eigen kracht inwoners	•	•	•	•
4.4.2.Meer mensen doen vrijwilligerswerk	•	•	•	•
4.5.1.Visie ontwikkeling burgerparticipatie en overheidsparticipatie	•	•	•	•

Wat heeft het gekost?

	Bijgestelde begroting 2018	Rekening 2018	Saldo
Totale lasten	8.457	8.444	13
Totale baten	137	171	-34
Saldo	8.321	8.273	

Financiële analyse

De lasten zijn € 13.000 lager dan begroot. De baten zijn € 34.000 hoger dan begroot.

Programma 5 Financiën

Visie

De rijksbezuinigingen en andere ontwikkelingen zoals de 3 decentralisaties zullen forse consequenties hebben op de door gemeenten te besteden middelen. De komende jaren dwingen ons tot het maken van keuzes over de rol en taken van de gemeente Weert. De uitvoering van taken zal gericht zijn op een maximale dienstverlening tegen minimale kosten. Het resultaat zal uitmonden in een juiste balans tussen afslanken van taken en het behoud van een slagvaardige dienstverlening en organisatie.

Beleidsindicatoren

Taakveld	Nr.	Indicator	Eenheid	Periode	Regio	Waarde
Bestuur en ondersteuning	1	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	2018	Weert	7,01
Bestuur en ondersteuning	2	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	2018	Weert	6,70
Bestuur en ondersteuning	3	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	2018	Weert	577
Bestuur en ondersteuning	4	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	2018	Weert	24,02
Bestuur en ondersteuning	5	Overhead	% van totale lasten	2018	Weert	10,59
Vhrosv	38	Woonlasten eenpersoonshuishouden	euro	2018	Weert	703
				2018	Limburg	681
Vhrosv	39	Woonlasten meerpersoonshuishouden	euro	2018	Weert	743
				2018	Limburg	746
Vhrosv	35	WOZ-waarde woningen	dzd euro	2018	Weert	219
				2018	Limburg	190

Wat willen we bereiken in de periode 2015-2018

Financiën	
5.1. Bezuinigingen en efficiëncy maatregelen	5.1.1. Organisatie ontwikkeling
	5.1.2. Samenvoegen beheer en exploitatie van vastgoed/voorzieningenplannen besparen
	5.1.3. Intergemeentelijke samenwerking op ICT gebied besparen in de uitgaven
	5.1.4. Verkoop en exploitatie van gemeentelijk vastgoed
	5.1.5. Samenwerken en uitbesteden bij Openbaar Gebied, Stadstoezicht, Belastingen en Bedrijfsvoering
	5.1.6. Analyse op kansen voor subsidies
5.2. Lasten voor de inwoner	5.2.1. Streven om de Onroerende zaakbelasting alleen te verhogen om nieuw beleid mogelijk te maken

Wat waren de voorgenomen resultaten in 2018 en wat is de realisatie?

Groen: Conform planning of afgerond
 Oranje: Loopt achter op de planning maar is opgepakt
 Rood: Achterstand op de planning / kritisch traject

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de voorgenomen resultaten?	Gerealiseerde resultaat
5.1. Bezuinigingen en efficiëntie maatregelen	5.1.1. Organisatie ontwikkeling	Implementatie organisatie ontwikkelplan WinD	De implementatie van het ontwikkelplan wordt niet in drie maar in vijf jaar verspreid opgepakt. Daarmee heeft de organisatie meer tijd om de gewenste ontwikkelingen door te zetten.
	5.1.2. Samenvoegen beheer en exploitatie van vastgoed/voorzieningsplannen besparen	Clustering van voorzieningen en efficiëntie verbetering	De taakstelling maatschappelijke voorzieningen wordt op basis van de opgestelde voorzieningsplannen niet gerealiseerd. De taakstelling vastgoed gaat bovendien over dezelfde exploitatiekosten vastgoed. Bij de 1e Tussenrapportage 2019 vervallen.
	5.1.3. Intergemeentelijke samenwerking op ICT gebied besparen in de uitgaven	Uitvoeren masterplan ICT (noodzakelijke investeringen en doorontwikkeling samenwerking)	De samenwerking op ICT gebied heeft gestalte gekregen via de gemeenschappelijke regeling ICT-NML. De verdere uitwerking van de digitalisering is via het Masterplan Digitale Transitie beschreven.
	5.1.4. Verkoop en exploitatie van gemeentelijk vastgoed		Planmatige verkoop vastgoed
Planmatig uitvoeren van onderhoud			Voor het gemeentelijk vastgoed is een meerjaren onderhoudsplan opgesteld welke is vastgesteld door de raad. Deze planning vormt de basis voor het uit te voeren onderhoud.
Plan opstellen om te komen tot kostendekkende huren			Door nu voorrang te geven aan het optimaliseren van de registratie van het vastgoed met informatie om beleid en strategische keuzes te kunnen maken kan ook aansluitend de dekkende huur per object/cluster van objecten worden bepaald.
Projectmatige opzet vastgoedbeheer			Inmiddels is het team aangevuld en is er voldoende menskracht om zaken aan te pakken. Er wordt gewerkt aan een nieuwe opzet gericht op planmatig werken van onderhoudsplan tot uitvoering in relatie tot de begroting en financiële realisatie.

	5.1.5.Samenwerken en uitbesteden bij Openbaar Gebied, Stadstoezicht, Belastingen en Bedrijfsvoering	Onderzoek vormen van samenwerking en/of uitbesteding bedrijfsvoering	Naast samenwerking op het gebied van het sociaal domein en de ICT is in 2018 de samenwerking op het gebied van GEO in de vorm van het Expertise Centrum Geo (EcGeo) gestart.
	5.1.6.Analyse op kansen voor subsidies	Structureel volgen van de mogelijkheden van subsidievererving in overleg met de samenwerkende gemeenten en het extern adviesbureau	De mogelijkheden van subsidievererving worden gevolgd in overleg met gemeenten en het extern adviesbureau. In 2018 zijn tot een bedrag van € 1.100.000 aanvragen ingediend. Hiervan is € 650.000 toegekend.
5.2.Lasten voor de inwoner	5.2.1.Streven om de Onroerende zaakbelasting alleen te verhogen om nieuw beleid mogelijk te maken	Dekking nieuw beleid binnen reguliere begroting ("Oud voor nieuw")	Bij de Onroerendzaakbelasting is indexmatige verhoging uitgangspunt. Er wordt ingezet op het inzetten van bestaande middelen om nieuw of wijzigingen in beleid mogelijk te maken zonder daarbij extra middelen te vragen.

Verantwoording 2018 uitvoering actiepunten

Groen: Conform planning of afgerond
 Oranje: Loopt achter op de planning maar is opgepakt
 Rood: Achterstand op de planning / kritisch traject
 Paars: Continue proces / langlopend proces

	2015	2016	2017	2018
5.1.1.Organisatie ontwikkeling	•	•	•	•
5.1.2.Samenvoegen beheer en exploitatie van vastgoed/voorzieningenplannen besparen	•	•	•	•
5.1.3.Intergemeentelijke samenwerking op ICT gebied besparen in de uitgaven	•	•	•	•
5.1.4.Verkoop en exploitatie van gemeentelijk vastgoed	•	•	•	•
5.1.5.Samenwerken en uitbesteden bij Openbaar Gebied, Stadstoezicht, Belastingen en Bedrijfsvoering	•	•	•	•
5.1.6.Analyse op kansen voor subsidies	•	•	•	•
5.2.1.Streven om de Onroerende zaakbelasting alleen te verhogen om nieuw beleid mogelijk te maken	•	•	•	•

Wat heeft het gekost?

	Bijgestelde begroting 2018	Rekening 2018	Saldo
Totale lasten	13.531	13.149	382
Totale baten	2.181	2.874	-693
Saldo	11.350	10.275	

Financiële analyse

De lasten zijn € 382.000 hoger dan begroot. De baten zijn € 693.000 hoger dan begroot.

Personeelslasten

Binnen dit programma is een aantal begrotingsposten opgenomen dat te maken heeft met de personeelskosten.

Het gaat dan over onder andere kosten voor de afronding van het FLOW-traject en de kosten van WinD.

Voor beide onderdelen geldt dat voor deze kosten een aanwending van de algemene reserve plaatsvindt, waardoor er geen effect is op het resultaat van de jaarrekening.

Voor het FLOW-traject was nog een geormerkt budget binnen de algemene reserve van € 227.000 beschikbaar. Voor 2018 wordt dit budget tot een bedrag van € 124.000 ingezet. Het resterende geormerkte budget komt hiermee op € 103.000.

In 2018 zijn de bij de begroting opgenomen bedragen voor WinD bijgesteld. Het oorspronkelijk door de raad voor 3 jaar beschikbaar gestelde bedrag van € 1.850.000 is op basis van het raadsbesluit met betrekking tot het budget personele knelpunten van september 2018 in een nieuwe projectbegroting verdeeld over 5 jaar.

De bijgestelde begroting ging uit van een voor 2018 te besteden budget van € 356.000.

Uiteindelijk zijn de kosten hoger geweest en wordt de algemene reserve tot een bedrag van € 426.000 aangewend. Binnen de totale projectbegroting van WinD is de algemene reserve in 2017 minder ingezet dan in eerste instantie werd verwacht (€ 117.000 minder aangewend).

Het extra voor 2018 benodigd bedrag van € 71.000 uit de algemene reserve heeft dus geen extra claim op deze reserve tot gevolg.

In september 2018 is ook een eenmalig bedrag ten laste van de algemene reserve beschikbaar gesteld voor de oplossing van personele knelpunten.

Voor de periode 2018-2024 is een bedrag van € 3.700.000 beschikbaar.

Voor het jaar 2018 werd hierbij rekening gehouden met een noodzakelijke inzet van de algemene reserve van € 679.000.

Gedurende het jaar worden de kosten van noodzakelijke inhuur van personeel in relatie tot inzet van projectgelden, uitvoeringsbudgetten binnen het sociaal domein, binnen de begroting beschikbare budgetten voor inhuur en lagere salariskosten ambtelijk apparaat door ontstane vacatures nadrukkelijk gevolgd.

Op grond van een analyse van de werkelijke salariskosten ambtelijk apparaat en kosten inhuur personeel t.o.v. de hiervoor in de begroting beschikbare budgetten (inclusief beschikbare budgetten binnen diverse projecten), kan geconcludeerd worden dat het voor 2018 beschikbare budget voor knelpunten personeel van € 679.000 tot een bedrag van afgerond € 448.000 ingezet moet worden.

Bij de overige salariskosten - die voor een groot deel verantwoord worden bij 'overhead'- is er een nadeel van € 372.000. Dit wordt met name veroorzaakt door het nadeel op de doorberekening van salariskosten aan het Grondbedrijf en investeringen van € 265.000.

Meerjarig onderhoudsplan (MJOP) vastgoed

De lasten van het MJOP waren geraamd op € 1.483.000. Doordat onderhoud uitgesteld is, bedragen de werkelijke uitgaven € 458.000 waardoor een onderschrijding ontstaat van € 1.025.000. Schilderwerken, dakonderhoud en onderhoud water en energievoorzieningen moeten opnieuw aanbesteed worden. De werkzaamheden zijn hierdoor ook doorgeschoven.

Het bovengenoemde verschil wordt verrekend met de reserve gemeentelijk vastgoed en leidt niet tot een budgettair resultaat.

Digitale basiskaart

Vanaf 2018 wordt een groot deel van de werkzaamheden voor onder andere de digitale basiskaart uitgevoerd door de samenwerkingsorganisatie EcGeo. De budgetten die hiervoor overgaan, zijn nog bij de gemeente Weert in de begroting blijven staan. Dit omdat de organisatie in 2018 in de opstartfase zat en (nog) geen formele (juridische) samenwerking c.q. gemeenschappelijke regeling is. In 2018 zijn per saldo de lasten en baten binnen de hiervoor beschikbaar gestelde budgetten gebleven.

Pensioenvoorziening zittende en voormalige wethouders

Voor zittende en voormalige wethouders wordt een voorziening toekomstige pensioenverplichtingen gevormd middels een actuariële waarde-berekening van het opgebouwde pensioen. Jaarlijks doteert of onttrekt gemeente Weert aan de voorziening om deze op het gewenste peil te houden. De dotatie in 2018 levert een incidenteel nadeel op van € 108.000.

Debiteurenvorderingen

Afboeken van oude debiteurenvorderingen levert een eenmalig nadeel op van € 341.000.

Algemene dekkingsmiddelen

Visie

Alle lasten en baten die samenhangen met de programma's 1 tot en met 5 worden rechtstreeks op het betreffende programma verantwoord. De baten bestaan uit doeluitkeringen, specifieke rijksvergoedingen, huuropbrengsten en dergelijke.

Daarnaast kent de gemeente diverse inkomsten waarvan de besteding niet gebonden is, de zogenaamde algemene dekkingsmiddelen. Deze baten zijn niet aan een concreet programma toe te rekenen.

Artikel 8 van het BBV schrijft voor dat in het programmaplan van de begroting (naast de raming van lasten en baten per programma) ook een overzicht algemene dekkingsmiddelen en het bedrag onvoorzien opgenomen moeten worden.

Dit overzicht is dan ook aan het eind van het programmaplan opgenomen.

Wat heeft het gekost

	Bijgest.begr.2018	Rekening 2018	Saldo
Saldo financieringsfunctie	-3.499	-3.225	-274
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	-13.992	-14.226	234
Dividend	-183	-171	-12
Algemene uitkeringen	-76.521	-76.837	316
Overige algemene dekkingsmiddelen	16		16
Saldo	-94.179	-94.459	

Financiële analyse

De lasten zijn € 16.000 lager dan begroot. De baten zijn € 264.000 hoger dan begroot

Gemeentefondsuitkering

De Algemene uitkering/ Gemeentefonds is (afgerond) € 346.000 hoger dan geraamd. Een verschil van € 30.000 is geraamd op programma 5 en heeft betrekking op het Faciliteitenbesluit Opvangcentra. Het resterende verschil ad € 316.000 is verantwoord bij het programma Algemene dekkingsmiddelen.

Het budgettaire verschil bedraagt afgerond € 128.000 en betreft de volgende mutaties:

aanpassing WOZ-waarden 2016 (nabetaling)	+ € 121.000
stijging uitkeringsfactor 2017 (nabetaling)	+ € 67.000
hogere decentralisatie-uitkering Faciliteitenbesluit Opvangcentra(programma 5)	+ € 30.000
taakmutaties (o.a. EED, DigiD en MijnOverheid)	+ € 21.000
stijging uitkeringsfactor i.v.m. aanpassing maatstaf bebouwing	+ € 34.000
aanpassing aantallen/eenheden bij de maatstaven	-/- € 145.000

Een bedrag van € 218.000 is neutraal verwerkt. Dit betreft de volgende mutaties:

- Transformatiefonds Sociaal Domein Jeugd + € 194.000 (dit wordt conform besluitvorming over de overhevelingsvoorstellen in de Slotwijziging 2018 overgeheveld naar 2019).
- Hogere decentralisatie-uitkering Schulden en armoede + € 24.000.

Roerende zaken stadhuis

Voor onderhoud en vervanging van de roerende zaken in het stadhuis waren onvoldoende middelen beschikbaar waardoor dat budget met € 98.000 overschreden is. In 2019 wordt voor de roerende zaken (interieur) een MJOP (meerjarenonderhoudsplan) opgesteld en vertaald naar een vervangingsbudget.

Onroerende zaakbelasting

De meeropbrengst van € 167.000 wordt enerzijds verklaard door meer accres (nieuwbouw) dan aanvankelijk in het tarief OZB woningen 2018 was verdisconteerd. Anderzijds wordt dit veroorzaakt door in vergelijking met 2017 veel minder toegekende WOZ-bezwaren woningen 2018, dan aanvankelijk was ingeschat.

Toeristenbelasting

De meeropbrengst toeristenbelasting van € 53.000 wordt nagenoeg geheel verklaard door de lange warme zomer van 2018 waardoor beduidend meer in eigen land werd gerecreëerd. Dit beeld is landelijk.

Onvoorzien

In 2018 is beroep gedaan op de onvoorziene middelen. Voor een toelichting op de onvoorziene uitgaven wordt verwezen naar het overzicht van baten en lasten.

Overhead

Visie

In overhead zijn diverse onderdelen opgenomen conform de definitie zoals deze door het BBV is gegeven. De volgende uitgangspunten worden aangehouden:

- Directe kosten zoveel mogelijk direct toerekenen aan de betreffende taakvelden;
- Ondersteunende taken zijn niet direct dienstbaar aan de externe klant of het externe product en horen daarom tot de overhead. Wanneer deze ondersteunende taken worden uitbesteed, horen de uitbestedingskosten ook tot de overhead (bijvoorbeeld uitbesteding ICT);
- Sturende taken vervuld door hiërarchisch leidinggevenden horen tot de overhead. De bijbehorende loonkosten behoren ondeelbaar tot de overhead;
- De positionering van een functie binnen de organisatie heeft geen invloed op de beoordeling of er sprake is van overhead.

In dit hoofdstuk wordt inzicht gegeven in de overhead van de gemeente Weert. De programma's bevatten alleen de lasten en baten van het primaire proces. De overheadkosten die worden toegerekend aan investeringen en grondexploitaties worden in eerste instantie op overhead verantwoord en vanuit daar doorbelast. Daarbij wordt een vaste opslag per formatieplaats gehanteerd, die wordt berekend door alle overhead te verdelen over de direct toerekenbare formatie.

Wat heeft het gekost

	Bijgestelde begroting 2018	Rekening 2018	Saldo
Totale lasten	13.641	15.750	-2.109
Totale baten	-28	-151	123
Saldo	13.613	15.599	

Verdeling programma's

De definitie en een overzicht van overhead is in de begroting 2018 opgenomen. Dit is de definitie van het BBV. Systeemtechnisch kon de overhead niet als apart taakveld binnen één programma worden gepresenteerd waardoor de lasten en baten van overhead verdeeld moesten worden over 3 programma's, namelijk:

- de overheadkosten van het vastgoed "stadhuis" bij programma 2;
- de kosten van ambtelijke bestuursondersteuning, WinD en commissies bij programma 5;
- de overige overhead (personeel, informatievoorziening, organisatie, financiën, automatisering, communicatie en huisvesting (niet zijnde het gebouw stadhuis) vormt onderdeel van de post Overhead in het overzicht van baten en lasten (separate regel).

Vanaf de begroting 2019 is dit herzien.

Financiële analyse

Afwijkingen: De lasten zijn € 2.109.000 hoger dan begroot. De baten zijn € 123.000 hoger dan begroot.

Op basis van de wijzigingen in het BBV zijn de overheadkosten volgens de algemene definitie (personeel, informatievoorziening, organisatie, financiën, automatisering, communicatie en huisvesting) centraal op één post in de begroting (en rekening) opgenomen.

Van de totale kosten (€ 15.599.000) die op overhead zijn verantwoord heeft de grootste component (€ 10.482.000) betrekking op salarissen. Op programma 5 "Financiën" wordt een algemene toelichting gegeven op de salariskosten.

Diverse overheadcomponenten

Qua kosten is er bij de overige overheadcomponenten sprake van de volgende verschillen:

- onderhoud van het stadhuis (€ 96.000 hoger)
- ICT-kosten (€ 119.000 hoger)
- telefoniekosten (€ 60.000 lager)

Daarnaast veroorzaakt de lagere doorberekening van de overheadkosten aan investeringsprojecten en de grondexploitaties een nadeel van € 160.000 op de exploitatiebegroting. Deze lagere doorberekening houdt verband met minder personele uren die zijn doorberekend waardoor ook minder overheadkosten kunnen worden doorbelast.

Onderhoud stadhuis

De oorzaak van de overschrijding van € 96.000 van het onderhoud van het stadhuis is het nog niet voldoende verankeren van de feitelijke kosten in de begroting.

Momenteel is er namelijk geen meerjarig onderhoudsprogramma voor roerende zaken. Om dit voor de komende jaren in orde te krijgen, is er een voorstel ingediend bij de 1e tussenrapportage 2019 om het meerjarig onderhoudsplan te actualiseren. Vanaf de begroting van 2020 krijgen deze kosten structureel een plek.

ICT-kosten

Per saldo komt de bijdrage aan ICT Noord-en Midden Limburg (ICT-NML) € 71.000 hoger uit doordat met name de begrote bijdrage ICT-NML 2018 niet is aangepast c.q. geactualiseerd o.b.v. de begroting en bestuursrapportage 2018 van ICT-NML. Daarnaast zijn de software- en licentiekosten per saldo € 48.000 hoger uitgevallen.

Telefonie

Het voordeel op de totale telefoonkosten van per saldo € 60.000 wordt veroorzaakt door een overschot op de mobiele telefoonkosten.

Het overschot betreft met name uitgestelde uitgaven voor het verbeteren van de mobiele bereikbaarheid binnen het gemeentehuis. Deze bestedingen zijn in 2018 uitgesteld vanwege toen lopende onderhandelingen met de mobiele telefoonprovider.

Op basis van de wijzigingen in het BBV zijn de overheadkosten volgens de algemene definitie (personeel, informatievoorziening, organisatie, financiën, automatisering, communicatie en huisvesting) centraal op één post in de begroting (en rekening) opgenomen.

Vennootschapsbelasting (VPB)

In het jaar 2018 is de aangifte vennootschapsbelasting 2016 ingediend. Daarin is het bedrijfsafval opgenomen als belastingplichtige activiteit. Voor het straatparkeren en het innen van marktgeden/kermis/standplaatsen is de overheidsvrijstelling geclaimd. Het te betalen bedrag aan vennootschapsbelasting bedraagt op basis van de aangifte € 7.000 exclusief heffingsrente. De definitieve aanslag vennootschapsbelasting 2016 is nog niet ontvangen. De Belastingdienst zal nog een schriftelijke reactie geven op de ingenomen standpunten in de aangifte 2016. De controle van de eerste aangifte is ondergebracht bij het Bureau Belastingplicht Overheidsondernemingen van de Belastingdienst. Vervolgens zullen de aangiften vennootschapsbelasting 2017 en 2018 worden opgesteld conform de met de Belastingdienst overeengekomen standpunten.

Wat heeft het gekost

	Bijgestelde begroting 2018	Rekening 2018	Saldo
Totale lasten	0	7	-7
Totale baten	0	0	0
Saldo	0	7	

Paragrafen

Lokale heffingen

Ontwikkelingen

In 2018 hebben zich op het gebied van gemeentelijke belastingen geen bijzondere ontwikkelingen voorgedaan.

Gerealiseerd beleid lokale heffingen

Het betreft hier een drietal gemeentelijke heffingen: OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing.

De opbrengst OZB annex de OZB tarieven 2018 zijn berekend op basis van de gerealiseerde OZB opbrengsten 2017 vermeerderd met de autonome groei vanwege nieuwbouw (het zogenaamde accres) en vermeerderd met een index van 1,5% overeenkomstig de uitgangspunten voor de opstelling van de begroting 2018, zoals ook aangegeven in de Kadernota 2018.

De tarieven rioolheffing 2018 zijn berekend op basis van het in de raad van 29 september 2016 vastgestelde GRP en zijn daarbij kostendekkend wat ook tevens het wettelijke maximum is.

De afvalstoffenheffing 2018 is eveneens 100% kostendekkend. De tarieven die van toepassing zijn in 2018 (voor één, twee dan wel drie of meerpersoonshuishoudens) zijn ten opzichte van de tarieven 2017 met 4,5% gestegen.

Overzicht belastingen en heffingen

Lokale heffingen zijn onder te verdelen in (algemene) belastingen enerzijds en rechten en leges (retributies) anderzijds. De (algemene) belastingen zijn vrij besteedbaar voor de gemeente terwijl de opbrengsten uit gemeentelijke dienstverlening in de vorm van rechten en leges aangewend moeten worden voor de bestrijding van de kosten van diezelfde dienstverlening.

De legesopbrengsten, opbrengsten afvalstoffenheffing en rioolheffing mogen op basis van artikel 229 van de Gemeentewet maximaal 100% kostendekkend zijn.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van alle heffingen rekening houdend met bovenstaand onderscheid.

Belastingen	Jaarrekening 2017	Begroting 2018	Jaarrekening 2018	Rechten en leges	Jaarrekening 2017	Begroting 2018	Jaarrekening 2018
Onroerendezaakbelastingen	9.270	9.778	9.962	Bouwleges	1.799	2.043	2.147
Hondenbelasting	389	400	398	Overige leges	1.087	903	1.007
Toeristenbelasting	1.126	1.131	1.185	Rioolheffing	5.945	5.858	6.005
Parkeerbelasting	2.530	2.612	2.601	Afvalstoffenheffing en reinigingsrecht	4.499	4.696	4.728
Baatbelastingen	2	2	2	Staanngelden (markt, kermis, woonwagens)	464	507	482
Precariobelasting	5	26	15	Scheepvaartrechten (liggelden)	7	14	7
Naheffingsaanslagen	128	100	147	Kwijtscheldingen	-630	-618	-621
Kwijtscheldingen	-21	-15	-19				
Totaal	13.428	14.034	14.291	Totaal	13.172	13.402	13.754

Specificatie belastingopbrengsten

Onderstaand worden de belangrijkste belastingen, rechten en leges toegelicht.

Onroerende zaakbelasting

Ieder jaar wordt de WOZ waarde van de onroerende zaken binnen de gemeente vastgesteld. De waarde in 2018 is gebaseerd op de waardepeildatum 1-1-2017.

De tarieven van de onroerende zaakbelastingen worden vervolgens gecorrigeerd met de gemiddelde WOZ waardeontwikkeling van het onroerend goed, zodat de vooraf begrote OZB opbrengsten, en daarmee de woonlasten voor de burgers, een gelijkmatige ontwikkeling hebben.

Onroerendezaakbelastingen	Jaarrekening 2017		Jaarrekening 2018		
	Tarief	Realisatie	Tarief	Begroting	Realisatie
Eigendom woningen	0,1222%	5.622	0,1208%	5.761	5.930
Eigendom niet-woningen	0,2032%	2.419	0,2149%	4.017	2.655
Gebruik niet-woningen	0.1303%	1.228	0,1307%	0	1.376
Kwijtscheldingen		-1		0	-1
Netto opbrengst		9.269		9.778	9.961

Hondenbelasting

De hondenbelasting is een algemene belasting en de opbrengst dient ter voorziening in de algemene middelen.

De belasting wordt geheven naar het aantal honden dat wordt gehouden.

Toeristenbelasting

De belasting wordt geheven van degene die gelegenheid tot verblijf biedt.

Een gemeente maakt kosten voor voorzieningen die ook door niet-inwoners (toeristen en forensen) worden gebruikt, maar krijgt daarvoor geen vergoeding uit het Gemeentefonds.

De opbrengst van de toeristenbelasting is niet bedoeld om de kosten van toeristische voorzieningen te dekken, maar komt ten gunste van de algemene middelen van de gemeente.

De definitieve aanslag toeristenbelasting wordt gebaseerd op het werkelijke aantal overnachtingen dat heeft plaatsgevonden in enig jaar en wordt dus na afloop van het verslagjaar opgelegd.

Tot dat moment wordt de toeristenbelasting geïnd op basis van een voorlopige aanslag.

Toeristenbelasting	2017	2018	2018
	Realisatie	Begroting	Realisatie
Opbrengsten	1.126	1.131	1.185
Netto opbrengst	1.126	1.131	1.185

Parkeerbelasting

Parkeerbelasting wordt geheven voor het parkeren van een voertuig op een aangewezen plaats en tijdstip of voor verleende parkeervergunningen en -abonnementsen.

De parkeergelden bestaan uit een publiekrechtelijk en een privaatrechtelijk deel.

Onder het publiekrechtelijk deel, ook wel parkeerbelasting genoemd, vallen de tarieven voor het parkeren bij parkeermeters en -automaten, de boetes voor het niet of niet voldoende betalen bij parkeermeters en -automaten (door middel van naheffingsaanslagen) en de tarieven voor parkeervergunningen.

Onder het privaatrechtelijk deel vallen de tarieven voor de parkeergarages.

Met de heffing van parkeerbelastingen worden algemene inkomsten verkregen.

Parkeerbelasting	2017	2018	2018
	Realisatie	Begroting	Realisatie
Opbrengsten	2.530	2.612	2.601
Naheffingsaanslagen	128	100	147
Netto opbrengst	2.657	2.712	2.748

Bouwleges

Met de bouwleges worden de kosten gedekt die de gemeente maakt voor het verlenen van een omgevingsvergunning.

Bouwleges	2017	2018	2018
	Realisatie	Begroting	Realisatie
Opbrengsten	1.799	2.043	2.147
Netto opbrengst	1.799	2.043	2.147

In 2018 bedraagt de werkelijke opbrengst leges omgevingsvergunningen (activiteit bouwen) € 2.147.000.

Deze opbrengst is daarmee € 104.000 hoger dan de bijgestelde raming 2018 van € 2.043.000 (primaire raming € 1.243.000).

Deze extra opbrengst heeft te maken met een doorgaande toename van bouwaanvragen en een aantal grote (woningbouw)projecten.

Overige leges

Onder overige leges worden begrepen de legesheffing voor algemene dienstverlening (zoals burgerzaken) en de legesheffing voor dienstverlening vallend onder de Europese Dienstenrichtlijn (zoals evenementen en kinderopvang).

Ook deze leges worden geheven voor gemeentelijke individuele dienstverlening.

De baten van de leges mogen de kosten van de gevraagde gemeentelijke dienstverlening niet overstijgen.

Rioolheffing

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de aanleg en onderhoud van de riolering.

Om het rioolstelsel te kunnen financieren heft de gemeente een rioolheffing.

De gemeentelijke rioolheffing is gebaseerd op artikel 228a van de Gemeentewet.

Dit houdt in dat sprake is van een algemene belasting waar geen directe individuele dienstverlening tegenover staat.

De rioolheffing heeft wel het karakter van een bestemmingsheffing, waarmee de noodzakelijke kosten voor een effectief werkende riolering, maar ook de kosten van overige maatregelen voor het beheer van hemelwater en grondwater kunnen worden verhaald.

Rioolheffing	2017	2018	2018
	Realisatie	Begroting	Realisatie
Opbrengsten	5.945	5.858	6.005
Kwijtschelding	-351	-319	-341
Netto opbrengst	5.594	5.539	5.664

De gerealiseerde rioolheffing is (na kwijtschelding) € 125.000 hoger dan geraamd.

Dit komt doordat het aantal in de rioolheffing betrokken objecten (woningen en niet woningen) hoger is dan aanvankelijk was begroot.

Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten

De afvalstoffenheffing wordt als bestemmingsheffing aangemerkt, omdat de opbrengst niet naar de algemene middelen vloeit, maar dient ter dekking van de kosten van afvalinzameling en afvalverwerking van huishoudelijk afval.

Het uitgangspunt is dat deze kosten inclusief de kosten van kwijtscheldingen volledig gedekt worden uit de opbrengst van de afvalstoffenheffing.

Er wordt gedifferentieerd naar drie categorieën, namelijk eenpersoonshuishoudens, tweepersoonshuishoudens en huishoudens van drie personen of meer.

Hiermee wordt invulling gegeven aan het principe 'de vervuiler betaalt'.

De reinigingsrechten worden geheven voor het aanbieden van bedrijfsafval op basis van de Gemeentewet.

Alleen wie gebruik maakt van deze dienst is belastingplichtig.

De gemeente Weert kent beide heffingen.

De opbrengsten uit deze twee heffingen mogen samen niet hoger zijn dan de kosten van de afvalinzameling en -verwerking.

Afvalstoffenheffing	2017	2018	2018
	Realisatie	Begroting	Realisatie
Opbrengsten	4.499	4.696	4.728
Kwijtschelding	-279	-300	-280
Netto opbrengst	4.220	4.396	4.448

Kwijtscheldingen

De gemeente heeft de mogelijkheid om opgelegde aanslagen gemeentelijke belastingen kwijt te schelden indien een belastingplichtige niet in staat is een aanslag geheel of gedeeltelijk te betalen. Of kwijtschelding wordt verleend, hangt af van de betalingscapaciteit en/of het vermogen van belastingschuldigen.

Bij de bepaling daarvan wordt rekening gehouden met 100% van de kosten van levensonderhoud zoals die normatief zijn opgenomen in de landelijke richtlijnen voor het kwijtscheldingsbeleid.

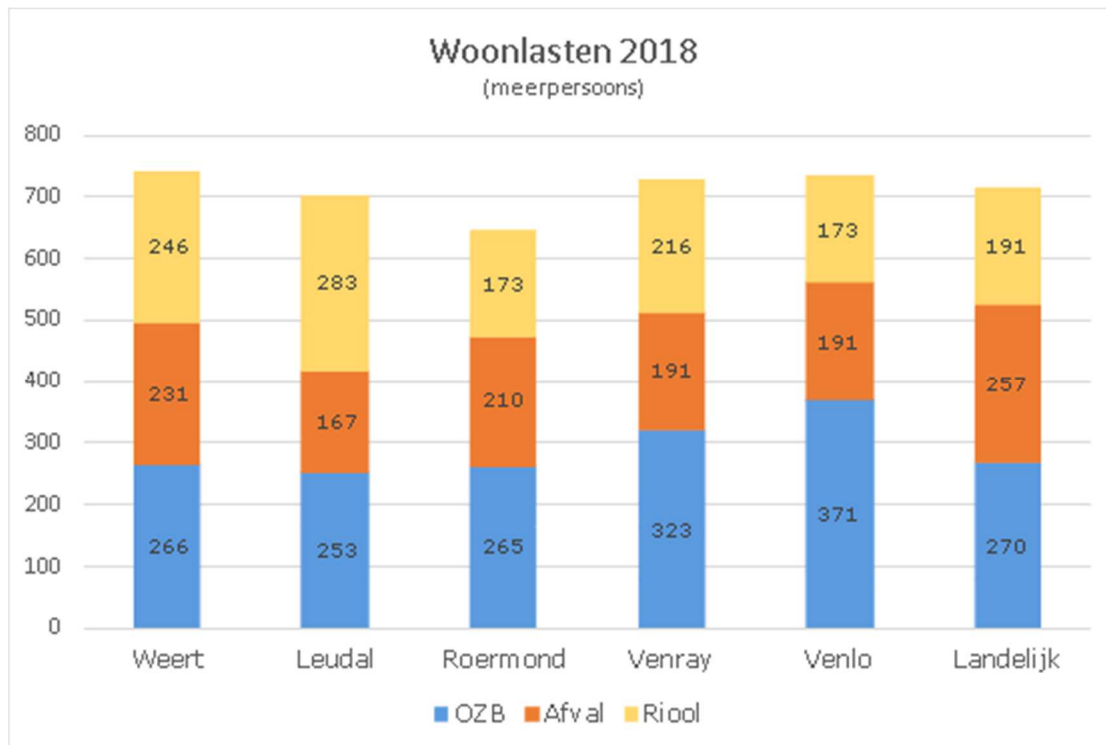
Er wordt uitsluitend kwijtschelding verleend voor de ozb, rioolheffing, afvalstoffenheffing en hondenbelasting.

Kwijtscheldingen	2017	2018	2018
	Realisatie	Begroting	Realisatie
Rioolheffing	-351	-319	-341
Afvalstoffenheffing	-279	-300	-280
OZB	-1	0	-1
Hondenbelasting	-20	-15	-18
Totaal	-651	-633	-640

Lokale lastendruk

Onder gemeentelijke fiscale woonlasten verstaan we het bedrag dat een particulier huishouden betaalt aan OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing, de lokale fiscale lastendruk.

In onderstaande grafiek worden deze gemeentelijke fiscale woonlasten van de gemeente Weert vergeleken met een aantal andere Limburgse gemeenten en met het landelijk gemiddelde. Deze data zijn afkomstig van het COELO (Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden van de Rijksuniversiteit Groningen) en de website incijfers.nl.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

Ambities kunnen niet gerealiseerd worden zonder risico's te nemen. Risico's horen bij het proces van verandering. Het is belangrijk dat de gemeenteraad zich bewust is van de risico's die horen bij het beleid van de gemeente en dat zij hierop stuurt. Of de gemeente in staat is de gevolgen van de risico's op te vangen zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt, wordt weergegeven door de 'weerstandscapaciteit'.

Onder weerstandscapaciteit verstaan we de middelen en mogelijkheden die de gemeente heeft om onverwachte, niet-begrote kosten te kunnen dekken. Het geld en de mogelijkheden bestaan onder andere uit het vrij aanwendbare gedeelte van de algemene reserve, de onbenutte belastingcapaciteit en de post onvoorzien die in de begroting is opgenomen. De benodigde weerstandscapaciteit is afhankelijk van de aard en de omvang van de risico's waar de gemeente mee wordt geconfronteerd (risicoprofiel), bijvoorbeeld financiële risico's binnen projecten. Voor deze risico's kunnen geen verzekeringen worden afgesloten of voorzieningen worden gevormd omdat de risico's zich niet regelmatig voordoen en niet goed meetbaar zijn.

Tussen de weerstandscapaciteit en de risico's waarvoor de gemeente geen maatregelen heeft getroffen, maar die wel van betekenis kunnen zijn voor de financiële positie van de gemeente bestaat dus een relatie. Deze relatie wordt het weerstandsvermogen genoemd.

De gemeente Weert wil op een gestructureerde wijze risico's beheersen en eventuele risico's bewust nemen. Om die reden is het van belang om inzicht te hebben in mogelijke financiële tegenvallers die bij de risico's horen en het beschikbare weerstandsvermogen wat aanwezig is om deze risico's op te vangen.

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording komt in deze paragraaf de volgende informatie aan de orde:

1. Beleid inzake weerstandscapaciteit en de risico's;
2. Inventarisatie van de risico's;
3. Inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
4. Confrontatie risico's met beschikbaar weerstandsvermogen;
5. Financiële kengetallen + een beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie.

Beleid inzake weerstandscapaciteit en de risico's

Het beleid van de gemeente Weert inzake de "Weerstandscapaciteit en de risico's" is vastgelegd in de "Nota Risicomanagement Gemeente Weert" en het daarbij behorende addendum. Deze nota en het addendum zijn door het college vastgesteld, in de auditcommissie besproken en aan de raad beschikbaar gesteld.

In deze paragraaf wordt kort gememoreerd aan een aantal relevante onderdelen van het beleid dat is vastgelegd in de bovengenoemde nota.

Begrippen

In de nota zijn de volgende begrippen gedefinieerd:

Weerstandscapaciteit: dit zijn de middelen en de mogelijkheden waarover een gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.

Risico's: een risico is een kans op het optreden van een gebeurtenis met een bepaald gevolg dat een positief of negatief effect (zijnde schade) kan veroorzaken. De kans dat een gebeurtenis zich voordoet en de mate waarin het gevolg zich voordoet zijn onzeker.

Weerstandsvermogen: dit is het vermogen van de gemeente om financiële tegenvallers op te kunnen vangen, zodat de gemeente haar taken kan blijven uitvoeren.

Risicomanagement: een systematisch en cyclisch proces om (negatieve) risico's te identificeren, te analyseren en te beoordelen en op basis hiervan maatregelen te nemen en te evalueren.

Beheersmaatregelen: het stelsel van maatregelen en procedures die worden genomen om de onderkende risico's te ondervangen dan wel om de opkomende risico's te signaleren en het effect hiervan te beperken.

Cyclische aanpak

De gemeente Weert heeft gekozen voor een cyclische aanpak bij het risicomanagement. In de nota risicomanagement zijn de volgende fasen onderscheiden:

Fase 1: kaderstelling en strategie: het vastleggen van de kaders in de "Nota Risicomanagement Gemeente Weert" en het bijbehorende addendum.

Fase 2: risicoanalyse: inventariseren van de potentiële risico's en deze vastleggen in een risicokaart. Een samenvatting van het resultaat wordt in deze paragraaf weergegeven. Per risico wordt inzicht gegeven in de kans dat een risico zich voordoet (verdeeld in 5 klassen) en het inschatten van het financiële gevolg (verdeeld in 5 klassen) en eventueel tijdgevolg (5 klassen). De kans vermenigvuldigd met (de optelsom van het eventueel tijdgevolg en) het financieel gevolg bepaalt de risicoscore.

Fase 3: beheersmaatregelen: om de risico's af te dekken worden beheersmaatregelen gedefinieerd en wordt een risico-eigenaar benoemd. Voor het omgaan met risico's geldt een aantal basisstrategieën: vermijden, verminderen, overdragen of accepteren.

Fase 4: monitoren en toetsen: in deze fase wordt informatie verstrekt, worden ontwikkelingen in beeld gebracht en resultaten beoordeeld.

Fase 5: toezicht en toetsen: risico's worden (mede in het kader van interne controle) in verband gebracht met de beheersmaatregelen en het beschikbare weerstandsvermogen.

Fase 6: continue verbetering: op basis van (tussentijdse) resultaten kan beleid en methodiek worden bijgesteld.

Rolverdeling

De volgende actoren hebben een rol bij risicomanagement:

- De raad stelt de paragraaf "Weerstandsvermogen en risicobeheersing" in de begroting en jaarrekening vast;
- Het college ziet toe op een juiste uitvoering van risicomanagement en de verantwoording daarover;
- Het management en het ambtelijk apparaat van de gemeente zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van het risicomanagement waarbij het identificeren van de risico's en het uitvoeren van beheersmaatregelen de kern vormt.

Ratio weerstandsvermogen

Om het weerstandsvermogen in relatie tot de risico's te kunnen beoordelen is een ratio weerstandsvermogen gedefinieerd:

$$\text{Relatieve weerstandsvermogen} = \frac{\text{beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{benodigde weerstandscapaciteit}}$$

De gemeente Weert streeft er naar om deze ratio in ieder geval groter dan 1 te laten zijn. Dat betekent dat de gekwantificeerde risico's gedekt worden door het aanwezige weerstandsvermogen. Zie paragraaf "Confrontatie risico's met beschikbaar weerstandsvermogen" voor een nadere categorisering van de weerstandsratio's.

Inventarisatie Risico's en benodigde weerstandscapaciteit

Het is verplicht om de risico's te vermelden die de financiële positie van de gemeente kunnen beïnvloeden. In onderstaande inventarisatie van deze risico's wordt daarop uitgebreid ingegaan.

Diverse risico's keren jaarlijks terug, zoals bijvoorbeeld:

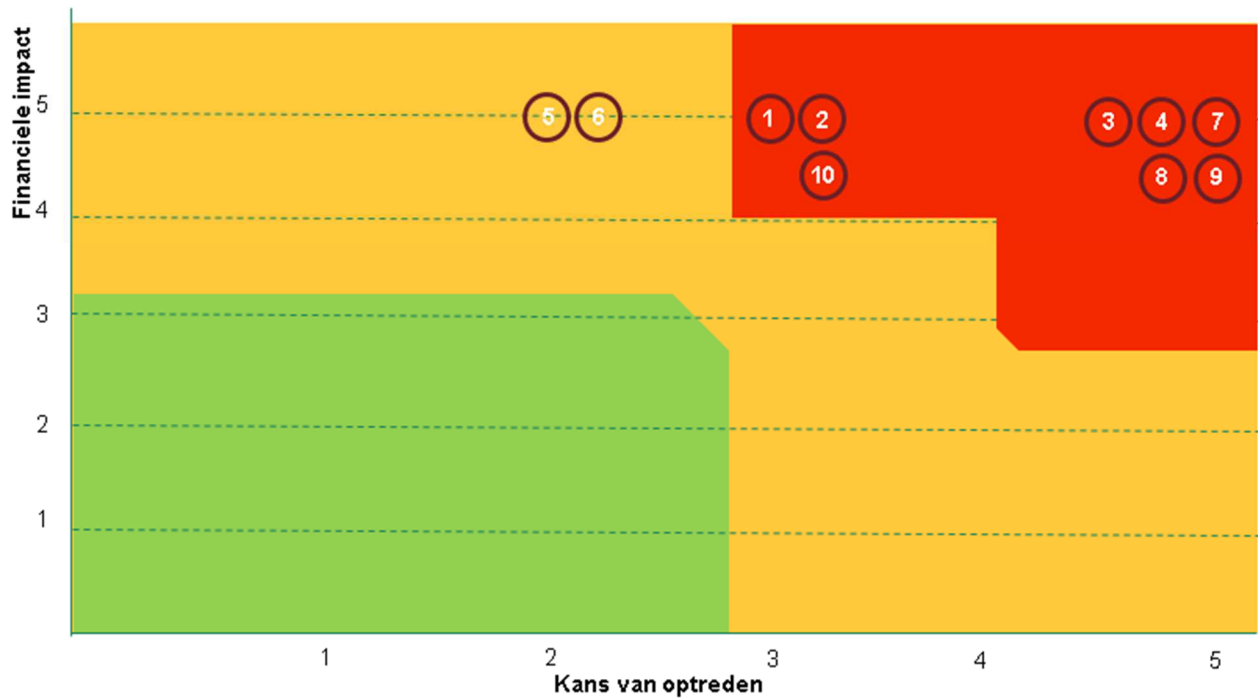
- de grondexploitatie (zie hiervoor de afzonderlijke paragraaf Grondbeleid); de risico's zijn op basis van de laatste inzichten afgedekt door middel van de reserve risicobuffer grondexploitatie en voorzieningen, maar er blijft een risico bestaan;
- (Exploitatie) vastgoed;
- Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo);
- het inkomensdeel van de Wet Werk en Bijstand;
- de parkeeropbrengsten;
- de ontwikkeling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds.

Bij de inventarisatie van de risico's zijn 175 (begroting 2019: 173) risico's geïdentificeerd. In de tabel op de volgende pagina's zijn de 10 voor onze gemeente grootste risico's met een geschat financieel effect van € 600.000 of meer opgenomen.

	Ris.nr.	Proces	Beschrijving risico	Categorie	Oorzaak risico	Gevolgen risico	I/S	Genomen beheersmaatregelen	Bedrag
1	R.R3.11	Grondexploitatie bedrijventerreinen	Opbrengstdaling en vertraging afzet van de te verkopen kavels.	Financieel risico	De (tijdelijke) opleving in de bouw zorgt voor een opstuwend effect in de kosten voor bouw- en woonrijp maken van bouwgrond. Tevens zorgt de lange looptijd van grondexploitaties voor onzekerheid in afzet.	Afzet in de reguliere bedrijfskavels blijft achter bij de prognoses.	S	* Extra personele inzet om de verkoopdoelstellingen te realiseren. * Verkaveling Kampershoek 2.0 aanpassen aan de vraag: meer grootschalige logistiek.	7.000
2	R.R3.10	Grondexploitatie woningbouwprojecten	Onzekerheid over opbrengsten en kosten als gevolg van de lange doorlooptijd en onzekerheid over woningbouw op uitbreidingslocaties.	Financieel risico	* De (tijdelijke) druk op de woningmarkt zorgt onder meer voor een stijging van de kosten voor bouw- en woonrijp maken. Tevens is de afzetbaarheid van bouw kavels op lange termijn moeilijk voorspelbaar. * Ter bestrijding van leegstand in stedelijk gebied vindt transformatie naar woningen plaats.	Negatieve invloed op de opbrengsten.	S	Ten aanzien van de prijsontwikkeling wordt met regelmaat de lokale markt onderzocht. De gehanteerde prijzen worden daar goed op afgestemd.	1.900
3	R.K2.5	Jeugdwet en WMO	Financiële risico's door het onvoldoende op orde zijn van de inrichting en implementatie van de bedrijfsvoering naar aanleiding van de extra taken op het gebied van Jeugd, WMO en Participatie.	Maatschappelijk risico	De implementatie en inrichting van de bedrijfsvoering is grotendeels gereed maar kan nog verder worden geoptimaliseerd, terwijl gelijktijdig de uitvoering aan partners is opgedragen. Ook heeft de Rijksoverheid de beloofde digitale gegevensuitwisseling (en facturering) via de zgn I-WMO en I-Jeugd grotendeels op orde.	Er wordt nog steeds met eigen administraties gewerkt. De financiële risico's ten aanzien van jeugdhulp en Wmo blijven bestaan. Bij het onderdeel Participatie spelen deze risico's in mindere mate omdat daar in 1e instantie alleen de financieringsstroom gewijzigd is.	S	* Nieuwe verwervingsystematiek en andere manier van werken toegang (resultaatgericht); * Toegang: obv zelfredzaamheidsmatrix en voldoende kennis / expertise; * Samenwerking jeugdhulp; * Kwartaalrapportage (bijsturen).	1.500
4	R.K2.19	WMO	Financieel risico door invoering abonnementstarief voor de eigen bijdrage WMO. Doordat eigen bijdrage niet meer afhankelijk is van inkomen ontstaat mogelijk een hoger beroep op voorzieningen.	Financieel risico	Wijziging landelijke wet- en regelgeving.	Hogere kosten voor de gemeente.	S	In de begroting 2019 en verder is rekening gehouden met een stijging van het aantal cliënten. Er vindt frequente monitoring plaats van de ontwikkeling van cliëntenaantallen.	1.500
5	R.K2.11	3 D breed	Beschikbaar budget voor de Jeugdhulp en WMO is niet toereikend.	Financieel risico	Nieuw verdeelmodel sociaal domein per 2021 inclusief beschermd wonen/maatschappelijke opvang laat op basis van eerste, voorlopige cijfers een tekort zien.	De gemeente heeft een budgettekort.	S	Budget inkoop is taakstellend. Continu contractbeheer. Volgen ontwikkelingen nieuwe verdeelmodel en waar mogelijk invloed uitoefenen.	1.250

6	R.R2.2.1	Passend aanbod (maatschappelijke) accommodaties	Niet passend aanbod aan accommodaties.	Financieel risico	Geen afstemming tussen wensen en beschikbare accommodaties.	Voor de jaren 2018 en volgende bestaat de mogelijkheid dat uitgaven langer doorlopen.	S	* Clustering van de accommodaties maakt het mogelijk te komen tot voor de toekomst levensvatbare accommodaties. * De behoefte (voornamelijk vormgegeven binnen het maatschappelijk en ruimtelijk beleid) is leidend in de bepaling welk accommodatieaanbod gewenst is. In de beleidsplannen worden ook de financiële middelen gealloceerd. Er is dan ook een sterke behoefte aan lange termijn visie in het beleid (maatschappelijk, ruimtelijk, strategisch en vastgoed.).	1.000
7	R.K2.9	3 D breed	Gewenste afname van doorverwijzing van de 1e lijn naar de 2e lijn komt nog onvoldoende tot stand.	Maatschappelijk risico	Onvoldoende afstemming met en tussen aanbieders/ hulpverleners. En te weinig aanbod 1e lijn.	Hogere kosten voor de gemeente.	S	We blijven het stelsel hierop monitoren via kwartaal- en jaarrapportages jeugdhulp en WMO. Als gevolg van de nieuwe verwervingssystematiek en toegangsprocedure vindt er een extra 'check' plaats aangaande de toegang tot de tweede lijn.	1.000
8	R.B1.4	Privacy	Privacy, datalek: Het in verkeerde handen vallen van (privacy) gevoelige informatie/ persoonsgegevens.	Juridisch/aansprakelijkheidsrisico	Menselijke fout, hack, niet-versleutelde info versturen, onbeveiligde mail.	Het in verkeerde handen vallen van tot de persoon herleidbare gegevens, bestuurlijke boete (AP).	S	Autorisaties beperken/ gegevens en toegang beveiligen/ bewustheid organisatie Privacy door PT.	820
9	R.K2.17	Jeugdwet en WMO	Nieuwe vorm van bekostiging maatwerkvoorzieningen vanaf 2018 kan financiële gevolgen hebben die niet waren voorzien.	Financieel risico	Het is een nieuwe bekostigingsvorm waarvoor nog geen ervaringscijfers bekend zijn.	Hogere kosten voor de gemeente.	I	- Zorgvuldig onderzoek naar beprijzing profielen, in samenwerking met partners, inclusief prognoses - Toegangsproces wordt geoptimaliseerd. - Monitoring en evaluatie ingebouwd in proces	750
10	R.K1.11	WSW	Financieel resultaat van de Risse is negatief.	Financieel risico	Terugloop Rijksfinanciering, stoppen WSW wetgeving, onvoldoende rendabele werkzaamheden en onvoldoende detacheringmogelijkheden.	Aanvullende financiële middelen vanuit de Gemeente	S	* Inbesteding en inzetten weerstandsvermogen van de Risse; * Uitbreiding product portfolio; * Samenwerking gemeenten; * Beleidsplan brede aanpak sociaal domein in de maak.	600
									17.320

In de voorgaande tabel zijn de risico's opgenomen die corresponderen met de nummers in de onderstaande grafiek.

Kans van optreden

Financiële impact

Klasse	Frequentie	Klasse	Financieel gevolg
1	≤ 1 keer per 10 jaren	1	€ 0 - € 10.000
2	1 keer per 5 - 10 jaren	2	€ 10.000 - € 40.000
3	1 keer per 2 - 5 jaren	3	€ 40.000 - € 100.000
4	1 keer per 1 - 2 jaren	4	€ 100.000 - € 200.000
5	≥ 1 keren per jaar	5	meer dan € 200.000

Naast de 10 grootste risico's is er sprake van overige risico's die opgeteld een financieel risico vormen van € 3.500.000 (begroting 2018: € 2.789.000). Het totaal benodigde weerstandsvermogen (dit is het totale bedrag aan financiële risico's) bedraagt hiermee: € 20.820.000 (begroting 2018: € 23.809.000).

Inventarisatie beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit zijn de middelen die de gemeente Weert beschikbaar heeft en de mogelijkheden waarover onze gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.

De middelen betreffen de inzet van reserves, onvoorziene lasten en onbenutte belastingcapaciteit.

Reserves

Regelmatig zijn de reserves en de voorzieningen heroverwogen. Door de heroverweging zijn de reserves en voorzieningen verlaagd, opgeheven, samengevoegd of in stand gelaten, waarbij bedragen zijn toegevoegd aan de algemene reserve. Dit heeft ertoe geleid dat de algemene reserve kon worden verhoogd. De reservepositie blijft echter onder druk staan. Dit komt onder andere door een toename van de risico's van diverse open eind regelingen die het Rijk bij de

gemeenten heeft neergelegd. De gemeente Weert beschikt over twee soorten reserves namelijk de algemene reserve en bestemmingsreserves. De algemene reserve is door de raad vrij inzetbaar.

Aan de bestemmingsreserves is door de raad een specifieke bestemming toegekend. De belangrijkste bestemmingsreserves zijn voornamelijk bedoeld voor het in stand houden van het huidige voorzieningenniveau, met dien verstande dat in uiterste nood daaraan door de raad een bestemmingswijziging kan worden gegeven.

In het onderstaande overzicht wordt de stand van zaken gegeven conform de jaarrekening 2018.

Nr	Reserve	Stand 31-12-2018
1	Algemene reserve (exclusief jaarrekeningresultaat 2018)	31.575
2	Reserve risicobuffer Grondbedrijf	8.348
3	Bestemmingsreserve sociaal domein	7.205
4	Jaarrekeningresultaat 2018 t.l.v. algemene reserve (besluitvorming raad dd. 3 juli 2019)	-440
	Totaal weerstandsvermogen	46.688

Toelichting:

1. *Algemene Reserve:* deze reserve is bedoeld voor het opvangen van onvoorziene uitgaven, voortvloeiende uit opkomende verplichtingen, calamiteiten en het opvangen van rekeningtekorten.
2. *Reserve risicobuffer grondbedrijf:* het doel van deze reserve is het opvangen van eventuele nadelen op grondexploitatiecomplexen. Het vormt een risicobuffer op basis van het meerjarenperspectief grondexploitaties. In de inventarisatie van de risico's zijn ook risico's inzake de risico exploitatie opgenomen. Deze reserve staat hier tegenover.
3. *Bestemmingsreserve sociaal domein:* het doel van deze reserve is om eventuele risico's voortvloeiend uit de risicoparagraaf op te kunnen vangen. Gelet op dit doel kan het saldo betrokken worden in het saldo van het weerstandsvermogen.

In het kader van het weerstandsvermogen is vooral de algemene reserve van belang.

Voor het berekenen van de minimale omvang van de algemene reserve bij de begroting 2018 is de norm van 10% van het GUN (Genormeerd Uitgaven Niveau) gehanteerd. Dit is de opbrengst van de algemene uitkering inclusief verfijningen en verhoogd met het genormeerde bedrag van de OZB. De begrote hoogte van de GUN-norm bedraagt voor 2018 € 4.700.000. De gerealiseerde GUN-norm bedraagt € 5.073.000.

De daadwerkelijk omvang van de algemene reserve per ultimo 2018 van € 31.575.000 is ruim boven het minimumniveau.

Wij zullen in de nabije toekomst bijzondere aandacht blijven hebben voor het op peil houden van de algemene reserve. Temeer omdat, als gevolg van de vele onzekerheden (voortgang herstel economie, bezuinigingen, decentralisaties en herverdeling gemeentefonds), de mogelijkheid bestaat dat een groter beroep op de algemene reserve moet worden gedaan.

Onvoorziene lasten

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bepaalt dat gemeenten in de begroting een raming voor onvoorziene lasten moeten opnemen. In de begroting 2018 is een raming opgenomen voor "Onvoorziene uitgaven" van € 31.000 waarvan € 23.000 bestemd is voor structurele uitgaven en € 8.000 voor incidentele uitgaven.

Onbenutte belastingcapaciteit

Bij de berekening van de onbenutte belastingcapaciteit wordt gekeken naar de drie belangrijkste inkomsten van de gemeente te weten: OZB, afvalstoffenheffing en riolrechten, voor zover deze laatste twee niet maximaal mogelijk en/of kostendekkend zijn. De onbenutte belastingcapaciteit bij de OZB is zo groot als het verschil tussen het gehanteerde tarief en het tarief om tot een artikel 12 gemeente gerekend te worden. Het percentage van de WOZ-waarde voor toelating tot artikel 12 is

gebaseerd op het gewogen landelijk gemiddelde van de WOZ-waarde gecorrigeerd voor onder dekking, met een opslag van 20%.

Omdat de afvalstoffenheffing en rioolheffing maximaal kostendekkend zijn, wordt bij de berekening van de onbenutte belastingcapaciteit alleen naar de OZB gekeken.

OZB-opbrengst 2018		Rekentarief Weert	Rekentarief landelijk + 20%	Onbenutte belastingcapaciteit
Woningen eigenaren	5.930	0,1208%	0,1416%	1.021
Niet-woningen eigenaren	2.655	0,2149%	0,3288%	1.407
Niet-woningen gebruikers	1.376	0,1307%	0,2452%	1.205
				3.633

De gegevens van het landelijk gemiddelde zijn van de site van "Coelo" gehaald.

Confrontatie risico's met beschikbaar weerstandsvermogen

In het volgende overzicht wordt het totaal van de geïnventariseerde risico's in verband gebracht met het beschikbare weerstandsvermogen.

Beschikbare- en benodigde weerstandscapaciteit	Bedrag
Geïnventariseerde risico's (=benodigde weerstandsvermogen)	- 20.820
Beschikbare weerstandsvermogen	46.688
Saldo	25.868

$$\text{Relatieve weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{46.688}{20.820} = 2,24$$

In de jaarrekening van 2017 (1,79) en de begroting van 2019 (1,70) is het weerstandsvermogen op vergelijkbare wijze gekwantificeerd. Een vergelijking met deze kengetallen is hierdoor mogelijk.

Score	Ratio weerstand	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 < x < 1,4	Voldoende
D	0,8 < x < 1,0	Matig
E	0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

Kengetallen

Inleiding

Ingevolge artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording dienen kengetallen in de jaarrekening te worden opgenomen. De kengetallen stellen de gemeenteraad in staat om de normen vast te stellen voor de sturing van de financiële positie via de meerjarenbegroting. De normen in hun onderlinge samenhang bepalen hoe risicovol het financiële beleid is dat gevoerd wordt. Een afweging die is voorbehouden aan de raad.

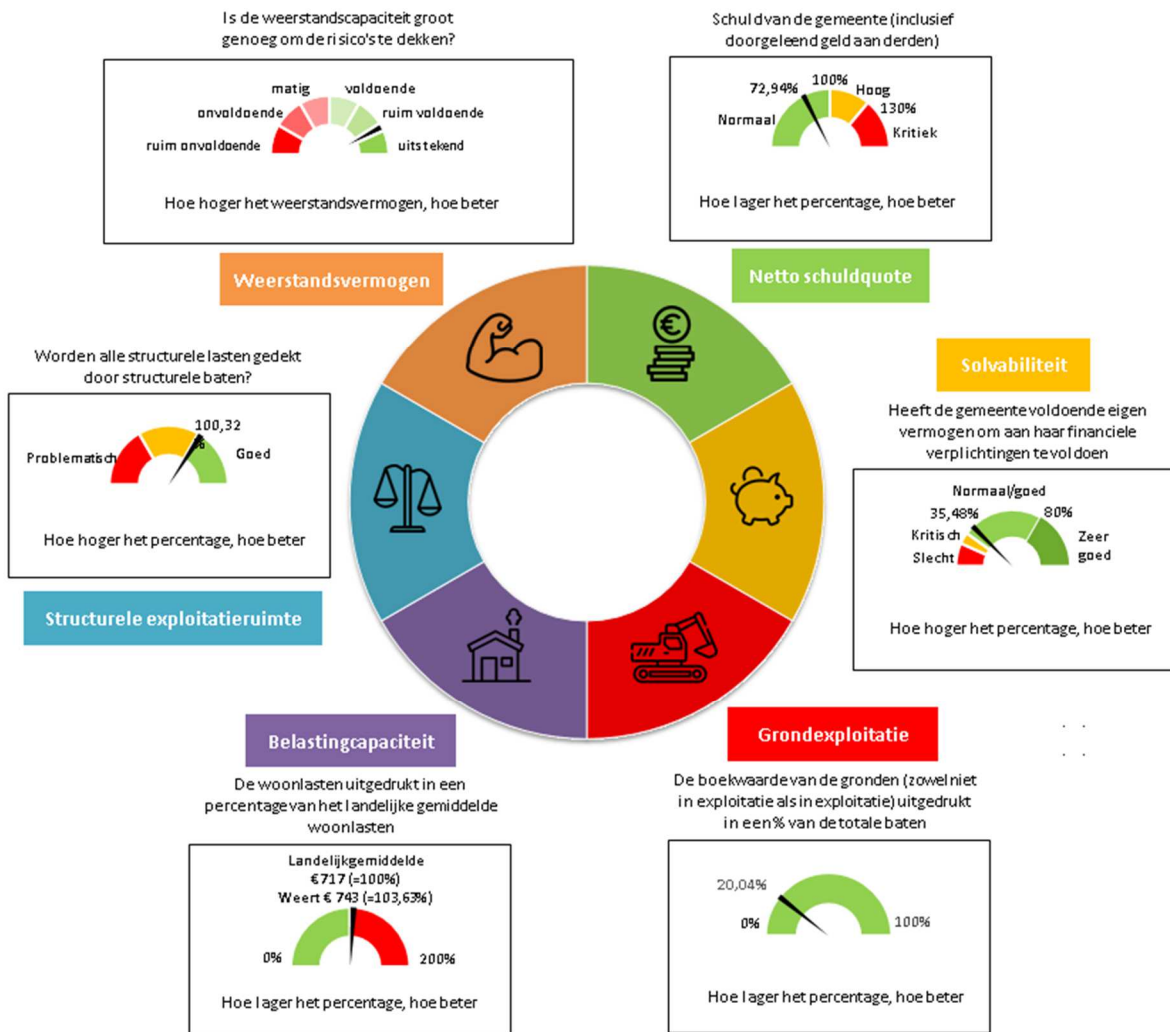
Met de kengetallen wordt de raad in staat gesteld het beleid te sturen en te monitoren ten aanzien van:

- De reservepositie;
- De schuldpositie;
- De wendbaarheid en de resterende belastingcapaciteit;
- Het risicobeleid.

Deze aandachtsgebieden vormen met de reëel en structureel sluitende meerjarenbegroting en de planning- en controlcyclus de pijlers voor de sturing van onze financiële positie. De kengetallen maken het eenvoudiger om inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente. Onderstaande grafiek geeft snel inzicht in de kengetallen. In de daaronder staande tabel zijn de waarden voor de jaarrekening 2018 en de begroting 2019-2022 opgenomen.

Kengetallen

Onderstaand grafisch overzicht geeft in één oogopslag weer wat de betekenis is van een kengetal.

	Verlag 2017	Begroting 2018	Verlag 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Netto schuldquote	72,07%	78,29%	72,94%	77,84%	71,44%	65,23%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	59,48%	63,99%	60,20%	66,12%	60,39%	54,92%
Solvabiliteitsratio	34,42%	32,04%	35,48%	33,81%	34,59%	35,74%
Structurele exploitatieruimte	0,01%	0,13%	0,32%	-1,04%	-0,28%	0,37%
Grondexploitatie	23,87%	25,89%	20,04%	21,04%	21,30%	15,85%
Belastingcapaciteit	99,31%	101,94%	103,63%	104,38%	104,32%	104,84%
Weerstandsvermogen	1,79	1,51	2,24	1,70		

Toelichting kengetallen:

Netto schuldquote (gecorrigeerd voor verstrekte leningen)

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Een hoge netto schuldquote hoeft op zichzelf geen probleem te zijn. Of dat het geval is valt niet direct af te leiden uit de netto schuldquote zelf, maar hangt af van meerdere factoren. Zo kan een hoge schuld worden veroorzaakt doordat er leningen zijn afgesloten en die gelden vervolgens worden doorgeleend aan bijvoorbeeld woningbouwcorporaties die op hun beurt weer jaarlijks aflossen. In dat geval hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen).

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is om aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Een ratio tussen de 30% en 80% wordt als normaal beschouwd. Voorzichtigheid is geboden bij een ratio tussen de 20% en 30%.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te kunnen dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten en baten.

Bij incidentele lasten en baten betreffen die posten die het begrotingssaldo incidenteel beïnvloeden. Het gaat om eenmalige zaken en om (meerjarige) projecten of subsidies als deze eveneens het karaktere van tijdelijkheid c.q. eindig doel hebben. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves te delen door de totale baten.

Op basis van het kengetal blijkt dat er geen structurele ruimte is om tekorten of extra lasten binnen de toekomstige begroting op te vangen.

Grondexploitatie

Dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop.

De boekwaarden van verliesgevende plannen zijn gebaseerd op de actuele marktwaarde en voor verwachte verliezen zijn voorzieningen getroffen.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin bij het voordoen van een financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of ruimte is voor nieuw beleid. Om deze ruimte weer te kunnen geven is een ijkpunt nodig. In dit geval landelijk gemiddelde tarieven.

Voor de gemeenten wordt de belastingcapaciteit gerelateerd aan de hoogte van de gemiddelde woonlasten (OZB, rioolheffing en reinigingsheffing). Naast de OZB wordt tevens gekeken naar de riool- en afvalstoffenheffing omdat de heffing niet kostendekkend hoeft te zijn, maar ook lager mag worden vastgesteld (er is dan sprake van belastingcapaciteit die niet benut wordt).

Weerstandsvermogen

Dit is het vermogen van de gemeente om financiële tegenvallers op te kunnen vangen, zodat de gemeente zijn taken kan blijven uitvoeren.

Beoordeling kengetallen

De netto schuldquote van de gemeente bedraagt 72,94%. Gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden bedraagt de quote 60,43%. De doorgeleende gelden betreffen leningen aan een woningbouwcoöperatie. Het Waarborgfonds Sociale Woningbouw staat garant voor deze leningen. Het kredietrisico is daarmee beperkt. De schuldquote van de gemeente is als normaal te bestempelen en beweegt zich al enige jaren tussen de 70% en 80%. In 2018 is de quote gedaald door aflossing van bestaande leningen en doordat geen nieuwe leningen zijn afgesloten. De ontwikkeling van de schuldquote is afhankelijk van toekomstige keuzes op het gebied van investeringen.

De solvabiliteitsratio is ten opzichte van de jaarrekening 2017 licht verbeterd van 34,66% naar 35,48%. Een hoge schuldquote en een lage solvabiliteitsratio gaan vaak hand in hand. De solvabiliteitsratio ligt iets boven de kritische bandbreedte van 20-30%. Tegenover de schuld van de gemeente staat een fors eigen vermogen. Het landelijk gemiddelde solvabiliteitsratio bedraagt 33,1% (2017) en daar bevinden we ons net boven. Circa 50% van de gemeenten heeft een solvabiliteitsratio dat ligt tussen de 20 en 50%.

Hoewel de vooruitzichten van de grondexploitaties in 2018 wederom verbetering vertoonden, is de prognose van de eindwaarde nog steeds negatief. De waarde van de grondexploitaties, in relatie tot de totale baten van de gemeente is behoorlijk afgenomen ten opzicht van 2017 (20,04% om 23,87%), als gevolg van een toegenomen verkoop. Hoewel de risico's van de afzonderlijke exploitaties zijn afgenomen, wordt een grondexploitatiequote van meer dan 10% nog altijd als risicovol gezien. Dit zal ook weer zijn weerslag hebben op de toekomstige hoogte van de schulden.

De woonlasten van de gemeente zijn hoger dan het landelijke gemiddelde. Dit nodigt niet uit om tegenvallers of nieuw beleid op te vangen met verhoging van gemeentelijke belastingen. De bewegingsruimte die de gemeente heeft op belastinggebied is beperkt.

Het weerstandsvermogen is fors gestegen doordat een aantal bestemde reserves zijn opgeheven en zijn toegevoegd aan de algemene reserve. Ook het resultaat van 2017 ad € 4 miljoen is in zijn geheel toegevoegd aan de algemene reserve.

Conclusie

Uit deze paragraaf blijkt dat het absolute en relatieve weerstandsvermogen zijn gestegen. Het beschikbare weerstandsvermogen is ruimschoots voldoende om de geïdentificeerde risico's af te dekken. Aan het streven van de gemeente om het relatieve weerstandsvermogen groter dan 1 te laten zijn, is ruimschoots voldaan. Versterking van de algemene reserve is conform het coalitieakkoord en "Kiezen met Visie".

Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Deze paragraaf geeft een dwarsdoorsnede van de jaarrekening. Onderhoudslasten kunnen op diverse programma's voorkomen. Een helder en volledig overzicht is daarom van belang voor een goed inzicht in de financiële positie. De uitvoering van het onderhoud en/of vervanging wordt zo veel mogelijk vastgelegd in meerjarige plannen. Hoewel een aantal plannen nog in ontwikkeling is, wordt een overzicht gegeven van de vastgestelde plannen die gekoppeld zijn aan een beleidsnota. De in de begroting opgenomen ramingen zijn conform deze plannen.

Daar waar van de vastgestelde plannen wordt afgeweken, wordt dit bij het betreffende plan aangegeven. Voor informatie op detailniveau wordt verwezen naar de betreffende nota's.

Voor de financiële verantwoording over het Meerjarig onderhoudsplan (MJOP) vastgoed wordt verwezen naar de financiële analyse op programma 5.

Omschrijving	Begroting	Jaarrekening
Programma 1 - Woonklimaat		
Binnen onderhoud Beekstraatkwartier	201	134
Onderhoud en vervangingsplan inventaris gemeentehuis	866	950
Speelruimte	282	261
Bermenbeheer	321	241
Straatbomen	685	798
Civieltechnische kunstwerken	294	280
Openbare verlichting	655	561
Verkeersvoorzieningen	206	108
Groenvoorzieningen	1.626	1.692
Zwerfvuilbestrijding (in kosten van straatreiniging)	1.424	1.142
Onkruidbestrijding verhardingen	266	231
GRP en integraal waterplan	4.975	5.040
Wegen	2.753	2.685
Reiniging	3.171	3.147
Rollend materieel	n.v.t.	n.v.t.
Meerjaren onderhoudsprogramma gemeentelijke gebouwen	1.495	458
Programma 2 - Economie		
Havens en waterpartijen	10	25
Programma 4 - Participatie		
Mjr. Onderh. + verv.plan gem. zaal- en veldsportaccommodaties	0	225
Programma 5 - Financiën		
Vervangingsinvesteringen	n.v.t.	n.v.t.

Programma 1 Woonklimaat

Beekstraatkwartier

De inventaris die niet mee verhuisd is naar het nieuwe gemeentehuis is in eigendom overgedragen aan Cwartier.

Het regulier huurdersonderhoud komt ook voor rekening van Cwartier.

Voor eigenaarsonderhoud is in 2015 een bedrag van € 600.000 gereserveerd. Dit is een vast bedrag. Inmiddels heeft hiervan asbestsanering aan de binnenzijde plaatsgevonden. De uitgaven zijn ten laste van de post onderhoud gemeentelijke gebouwen geboekt.

Onderhouds- en vervangingsplan inventaris stadhuis

Het interne onderhoud van het stadhuis heeft betrekking op de onroerende en roerende zaken.

In 2016 is voor de onroerende zaken een meerjarenonderhouds- en vervangingsprogramma opgesteld voor de periode 2016 – 2020.

Voor onroerende zaken is het reguliere onderhoud van het stadhuis in de exploitatiebegroting opgenomen.

Evenwel voor roerende zaken is dit tot op heden nog maar zeer beperkt gebeurd.

Daarom is bij de 1e Tussenrapportage 2019 voorgesteld om het budget "Binnen onderhoud" te verhogen. Dit voor het actualiseren van een meerjarenonderhouds- en vervangingsprogramma roerende zaken.

Hierna dient het onderhoud van het stadhuis, voor wat betreft de roerende zaken, structureel een plek in de begroting van 2020 e.v. te krijgen.

Speelruimte

In 2018 is het speelruimteplan 2018-2027 vastgesteld. Samen met de wijkraden van Leuken en Graswinkel zijn een aantal speelplekken aangepast. Twee speellocaties zijn in overleg met wijk- en dorpsraad komen te vervallen (Leuken en Laar). Op initiatief van bewoners is speelplek Koolmeeshof heringericht.

Bermbeheer

Bermen

In 2018 is een start gemaakt met het opstellen van een beleidsnotitie voor het bermenbeheer met een actueel beheerplan dat tevens ingaat op begrazing met schapen. De beleidsnotitie wordt in 2019 ter besluitvorming voorgelegd.

Duikers

Het beheer van de civieltechnische duikers is uitgevoerd conform het Waterhuishoudingsplan.

Straatbomen

In het Bomenbeleidsplan 2012 is bepaald dat een Bomenbeheerplan wordt uitgewerkt. Dat bomenbeheerplan is in december 2018 vastgesteld. In 2018 is tevens een tabel ontwikkeld voor de beoordeling van multiproblematiek bij bomen. Besluitvorming daarover heeft in februari 2019 plaatsgevonden.

Civieltechnische kunstwerken

De "grote civieltechnische kunstwerken" worden in een samenwerkingsverband met collega-wegbeheerders, in een nieuw beheer- en onderhoudsplan opgenomen. De "grote kunstwerken" in Weert zijn inmiddels geïnspecteerd hetgeen als basis dient voor het nieuwe beheer- en onderhoudsplan. Op basis van de inspecties wordt van ieder object een meerjarenonderhoudsrapport opgesteld. Dit wordt dan opgenomen in het beheer- en onderhoudsplan dat ter besluitvorming wordt voorgelegd. Op basis hiervan kunnen (eventueel met andere wegbeheerders) aanbestedingen voor onderhoud plaatsvinden.

Openbare verlichting

Een beleidsplan openbare verlichting is in voorbereiding. Dit plan wordt in 2019 voorgelegd ter besluitvorming. Bij vervanging en uitbreidingsplannen wordt altijd energiezuinige verlichting toegepast.

Verkeersvoorzieningen **Verkeersregelinstallaties (VRI)**

De gemeente Weert zal de daarvoor geschikte installaties aansluiten op een beheercentrale. Toekomstige vervangingen worden in het meerjaren-investeringsprogramma opgenomen.

Bollards

Voor het reguleren van het verkeer in en rond de binnenstad wordt gebruik gemaakt van verzinkbare afsluitpalen, zogenaamde bollards. De aanschaf en plaatsing van deze bollards zijn veelal via eenmalige investeringen gefinancierd. De vervangingskosten van de bollards dienen nog meerjarig te worden opgenomen.

Groenvoorzieningen

In 2019 wordt gestart met het opstellen van een Groenvisie.

Zwerfvuilbestrijding

De wijze van zwerfvuilbestrijding is vastgelegd in meerjarige overeenkomsten. Ten aanzien van de hondenpoepinzameling is er een vastgesteld beleidsplan.

Onkruidbestrijding verhardingen

De onkruidbestrijding heeft net als andere jaren chemisch vrij plaatsgevonden. Omdat het verboden is om bestrijdingsmiddelen te gebruiken in de openbare ruimte, worden de trottoirs middels branden vrij gehouden van onkruid.

Gemeentelijk rioleringsplan en integraal waterplan

Het "Gemeentelijk RioleringsPlan 2017-2021" (GRP) en het "Beheerplan Waterlichamen 2017-2021" zijn vastgesteld. De doelstelling van het GRP is te voldoen aan de gemeentelijke zorgplicht zoals deze in de Wet milieubeheer en de Waterwet is opgenomen tegen de laagste maatschappelijke kosten. Deze zorgplichten hebben betrekking op grondwater en inzameling en het transport van stedelijk hemelwater en afvalwater. Met het "Gemeentelijk Rioleringsplan" voldoet de gemeente Weert aan de Wet milieubeheer en de Waterwet.

In 2018 zijn op verschillende locaties reliningen uitgevoerd waaronder Biest, Onze Lieve Vrouwestraat, Maaseikerweg en Roermondseweg.

Verscheidene projecten zijn opgestart in 2018 zoals wateroverlast Bungalowpark en Boshoven en Moesel fase 1. Keent fase 1 is verder uitgewerkt en de uitvoering start in 2019.

Wegen

Het uitvoeren van (groot) onderhoud aan verhardingen is gebaseerd op gegevens in het digitale beheerssysteem. Deze gegevens worden 1x per 2 jaar volledig ge-update door middel van wegininspecties van het gehele areaal verhardingen in Weert. Deze gegevens zorgen voor een meerjarenplanning en worden elk jaar gecombineerd met actuele informatie zoals schouwrondes na de winter en op basis van meldingen en klachten van burgers en bedrijven. Zo ontstaat een dynamische meerjarenplanning waarbij, daar waar mogelijk, aansluiting wordt gezocht met andere werkzaamheden zoals aanpak verkeerssituaties, rioolvervangingen of projecten t.b.v. aanpassingen aan het openbaar gebied. De raamovereenkomst voor uitvoering van de werkzaamheden is, wederom samen met de gemeente Nederweert, opnieuw aanbesteed. Hierdoor is er tot 31 december 2022 weer een nieuw contract voor het onderhoud aan de verhardingen.

Reiniging

De inzamelstructuur van het huishoudelijk afval binnen de gemeente Weert is ingericht met een inzameling via het duo-bakkensysteem.

De handmatige reinigingsactiviteiten, de lediging van onder- en bovengrondse verzamel-containers en de machinale straatreiniging is belegd in de meerjarige concessieovereenkomst met de Reinigingsdienst Weert.

Rollend materieel

In het kader van de implementatie van het deelproject 'Uitvoerende taken in het openbaar gebied' als onderdeel van Samenwerken en uitbesteden, is de zorg voor het grootste deel van het rollend materieel een verantwoordelijkheid van de concessiehouder op basis van de Concessieovereenkomst Reinigingsdienst Weert. De concessiehouder draagt zorg voor het planmatig onderhoud aan het rollend materieel.

Voor het beperkte rijdend materieel waarvoor de gemeente zelf verantwoordelijk is, zijn vervangingsinvesteringen opgenomen. Per jaar wordt beoordeeld of vervanging noodzakelijk is.

Parkeren

Een beheer- en onderhoudsplan voor parkeren is in concept gereed. Afstemming op wettelijke verplichtingen hebben de afronding vertraagd. De noodzakelijke middelen worden meegenomen in de meerjarenbegroting.

Meerjarenonderhoudsprogramma gemeentebouwen

De gemeente Weert heeft een grote verscheidenheid aan vastgoed in bezit voor de eigen gemeentelijke organisatie, maatschappelijk vastgoed en bijzondere vastgoedobjecten. Om deze vastgoedobjecten te beheren en te onderhouden zijn er middelen benodigd. De gemeente investeert daar waar nodig vanuit de functie en het gebruik van vastgoedobjecten die zijn opgenomen in een meerjarenbegroting onderhoud gemeentelijk vastgoed 2016 -2020.

De meerjarenbegroting onderhoud gemeentelijk vastgoed 2016 - 2020 schept de voorwaarden voor optimale verhuurbaarheid, instandhouding en (potentiële) verkoop van vastgoedobjecten. Dit wordt bereikt d.m.v. een uitgebalanceerd pakket aan onderhouds-maatregelen gebaseerd op te accepteren ad hoc - situaties en een planmatige preventieve aanpak van onderhoud. Daarnaast moet de meerjarenbegroting onderhoud gemeentelijk vastgoed 2016 -2020 voorzien in het beperken van risico's omtrent de gehele vastgoedportefeuille. Uiteindelijk dient de beoogde kwaliteit van onderhoud (Programma van Eisen) te worden bereikt voor alle gemeentelijke vastgoedobjecten.

De meerjarenbegroting onderhoud gemeentelijk vastgoed 2016 – 2020 is door uw raad goedgekeurd in de raadsvergadering van 29 september 2016. De geraamde stortingen en onttrekkingen in de reserve gemeentelijk vastgoed zijn na vaststelling bijgesteld op basis van verkochte objecten.

Bij de begroting 2018 is rekening gehouden met een gemiddelde jaarlijkse structurele storting in de reserve gemeentelijk vastgoed van € 1.045.868. en een gemiddelde jaarlijkse structurele onttrekking uit de reserve gemeentelijk vastgoed van € 1.495.256.

In 2018 zijn minder werkzaamheden uitgevoerd dan gepland. Grotere werkzaamheden betreffende dak onderhoud, water en elektra onderhoud zijn hierdoor in tijd vooruit geschoven. Dit verschuiven van werkzaamheden heeft niet geresulteerd in achterstallig onderhoud.

Programma 2 Economie

Havens en waterpartijen

Het "Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2017-2021" (GRP) en het "Beheerplan Waterlichamen 2017-2021" zijn vastgesteld. Aan de hand van het vastgestelde beheerplan wordt het beheer en onderhoud tot uitvoering gebracht. In het GRP is richting gegeven aan de grootschalige rioolvervangingen waarbij mogelijk waterpartijen als retentie gerealiseerd worden.

Programma 4 Participatie

Meerjaren onderhouds- en vervangingsplan gemeentelijke zaal- en veldsportaccommodaties

Het eigenarenonderhoud van de gemeentelijke sportaccommodaties en de gebouwen behorend bij de veldsportaccommodaties is opgenomen in de meerjarenbegroting onderhoud gemeentelijke vastgoedobjecten 2016 - 2020. Het huurders/gebruikersonderhoud van sportaccommodaties én het eigenarenonderhoud van de niet - gebouwelijke voorzieningen van de veldsportaccommodaties (o.a. de sportvelden en de beregeningsinstallaties) is opgenomen in het "Meerjaren onderhouds- en vervangingsplan zaal- en veldsportaccommodaties". Dit plan is voor het laatst geactualiseerd in 2007 en loopt tot met 2026.

Inmiddels zijn de onderhouds- en investeringsplannen betreffende de niet-gebouwelijke binnensport materialen en de buitensportaccommodaties geactualiseerd.

De meerjaren onderhoudsplannen van de overige gemeentelijke accommodaties met betrekking tot sport worden opnieuw vastgesteld (zie programma 1 Meerjarenonderhoudsprogramma gemeentegebouwen).

Financiering

Inleiding

In deze paragraaf wordt verantwoording afgelegd over het gevoerde financieringsbeleid in 2018. De uitvoering van de financieringsfunctie vindt plaats binnen de kaders zoals die zijn vastgelegd in de Wet Financiering decentrale overheden (Wet Fido) en in de financiële verordening en het treasurystatuut. In de vastgelegde kaders staan transparantie en risicobeheersing centraal.

De paragraaf behandelt achtereenvolgens de volgende onderwerpen:

- Organisatorische ontwikkelingen op het gebied van financiering
- Risicobeheer
- Rente toerekening
- Risicobeheer
- Financierings- en beleggingspositie
- Rentevisie
- Financieringsbehoefte
- Saldo van de financieringsfunctie

Organisatorische ontwikkelingen op het gebied van financiering

Met betrekking tot het opstellen van de liquiditeitenprognose is het proces van actualisatie van de prognose vorm gegeven. Besloten is de aanlevering van financiële gegevens door afdelingen over de investeringen en grondexploitaties op te nemen in de planning & control cyclus. Vanaf 2019 zal de vraag naar informatie nagenoeg meelopen met het proces van 1e tussentijdse rapportage/kadernota en 2e tussentijdse rapportage.

Sinds een aantal jaren is BNG verplicht om ook voor de kredietlimieten beschikbaar gesteld aan decentrale overheden liquiditeiten aan te houden. De bank ziet zich genoodzaakt voor het aanhouden van deze liquiditeiten over het ongebruikte deel van de kredietlimiet in rekening-courant een bereidstellingsprovisie in rekening te brengen per 1 januari 2019. Aan decentrale overheden is de mogelijkheid geboden om de kredietlimiet in rekening-courant te verlagen om zo de kosten te beperken. Weert heeft de kredietlimiet aangepast naar € 10.000.000 (was € 15.000.000). Een en ander is in 2018 in een nieuwe overeenkomst vastgelegd.

Risicobeheer

De ambitie van de gemeente Weert ten aanzien van risicomanagement is vastgelegd in de nota Risicomanagement: de gemeente Weert wil 'in control' zijn zowel financieel als bedrijfsmatig. Risicomanagement is integraal onderdeel van de bedrijfsvoering.

Risicomanagement binnen de gemeente beoogt de volgende doelen:

1. Actueel inzicht en overzicht in de risico's zowel kwalitatief als kwantitatief zodat besluiten gegrond genomen kunnen worden;
2. Het algemene risicobewustzijn (besef) binnen de organisatie te vergroten zodanig dat doelen beter bereikt worden en verrassingen voorkomen;
3. De verantwoordelijkheden op het juiste niveau te leggen én risicomanagement integraal onderdeel te laten zijn van de bedrijfsvoering om uiteindelijk te sturen op effecten in combinatie met risico's met een organisatie die in control is;
4. Het benodigde weerstandsvermogen onderbouwd te kunnen bepalen;
5. Te voldoen aan wet- en regelgeving.

Binnen het taakveld treasury zijn in het kader van risicomanagement door de wetgever een aantal normeringen geïntroduceerd die de gemeente ondersteunen bij het beheersen van de risico's.

- De instellingen waar de gemeente geld opneemt of uitzet, dienen te voldoen aan de ratingvereisten zoals vastgelegd in de wet RUDDO (zie treasurywet)
- De gemiddelde netto vlottende schuld wordt gemonitord met behulp van de kasgeldlimiet
- De hoogte van de jaarlijkse verplichte aflossingen en renteherzieningen wordt getoetst aan de renterisiconorm.

De leidraad voor de gemeente is daarbij dat aan de ratingvereisten wordt voldaan en dat beide normen niet overschreden mogen worden.

Een belangrijk hulpmiddel bij het beheersen van renterisico's is de liquiditeitenprognose. De liquiditeitenprognose geeft een doorkijk van de liquiditeitenpositie van 4 jaren. De prognose wordt periodiek geactualiseerd.

Koersrisico's

Door de invoering van het schatkistbankieren zijn de koersrisico's nihil. Waar in het verleden structurele overtollige geldmiddelen konden worden belegd in bijvoorbeeld aandelen (met het bijbehorende koersrisico) is dat nu niet meer mogelijk.

Renterisico's

a. Kasgeldlimiet

Om het renterisico op schulden met een looptijd van minder dan één jaar te beheersen is de kasgeldlimiet in het leven geroepen. De kasgeldlimiet geeft aan hoeveel de gemeente maximaal mag financieren met kortlopende schulden. Indien de kasgeldlimiet meer dan 2 kwartalen achtereen wordt overschreden, dient de gemeente maatregelen te nemen. In de tabel op de volgende bladzijde wordt weergegeven hoeveel de kasgeldlimiet voor de gemeente bedraagt. De tabel werkt met gemiddelden per kwartaal.

Kasgeldlimiet	Eerste kwartaal	Tweede kwartaal	Derde kwartaal	Vierde kwartaal
Omvang begrotingstotaal (lasten) per 1 januari 2018	152.051	152.051	152.051	152.051
Toegestane kasgeldlimiet				
- in procenten van de grondslag	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
- in bedrag	12.924	12.924	12.924	12.924
Omvang vlottende korte schuld (+/+)				
Opgenomen gelden < 1 jaar	10.000	6.669	8	5.004
Schuld in rekening courant		3.600	6.228	1.102
Gestorte gelden door derden < 1 jaar				
Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld				
Totaal vlottende korte schuld	10.000	10.270	6.236	6.106
Vlottende middelen (-/-)				
Contante gelden	25	27	26	22
Tegoeden in rekening courant	3.354	3.134	1.137	3.992
Overige uitstaande gelden <1 jaar				
Totaal vlottende middelen	3.378	3.161	1.163	4.015
Toets kasgeldlimiet				
Totaal netto vlottende schuld	6.622	7.109	5.074	2.091
Toegestane kasgeldlimiet	12.924	12.924	12.924	12.924
Ruimte (+) / overschrijding (-)	6.303	5.815	7.851	10.833

Het beleid van de gemeente is er op gericht om binnen de norm te blijven. Dat is in 2018 gelukt: de kasgeldlimiet is in 2018 niet overschreden.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de afgesloten en afgeloste kasgeldleningen.

Kasgeldleningen	Bedrag	Gemiddelde rente	Gemiddelde looptijd (dgn)
Stand 1 januari 2018	10.000		
Nieuwe leningen	25.000	-0,35%	62
Aflossingen	27.500		
Stand 31-12-2018	7.500	0	0

De rente op kortlopend geld is heel 2018 negatief geweest. De gemeente heeft van deze situatie zo optimaal mogelijk gebruik gemaakt door het afsluiten van kasgeldleningen en zo het gebruik van de rekening-courant faciliteit (wat niets oplevert) te beperken.

b. Renterisiconorm

De renterisiconorm is bedoeld om het renterisico op langlopende leningen (langer dan 1 jaar) te beperken. Door toepassing van de norm wordt spreiding verkregen in de looptijden van de leningenportefeuille. In een jaar mogen de herfinancieringen als gevolg van aflossingen en renteherziening van leningen, niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal.

Onderstaande tabel geeft weer hoeveel de jaarlijkse aflossingen op de vaste schuld nog mogen toenemen:

Renterisiconorm	2018	2019	2020	2021
in procenten van de grondslag	20,00%	20,00%	20,00%	20,00%
in bedrag	34.611	30.670	29.998	29.537
Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0	0
Aflossingen	10.928	10.959	9.760	8.156
Ruimte (+), overschrijding (-) van renterisiconorm	23.683	19.711	20.238	21.381

Financierings- en beleggingspositie

Soort lening	Restantbedrag 1-1-2018	Rente	Aflossing	Restantbedrag 31-12-2018
Overige langlopende leningen O/G	98.489	2.243	9.752	88.737
Leningen voor woningbouwverenigingen	17.580	514	1.176	16.405
Totaal	116.069	2.757	10.928	105.141

De leningen voor woningbouwverenigingen worden door de gemeente doorgezet naar de Stichting Wonen Limburg. Het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) staat garant voor deze leningen. De gemeente dient als achtervang van het WSW.

De schuldpositie van de gemeente is in 2018 verbeterd door aflossingen. Er zijn geen nieuwe langlopende leningen aangetrokken.

Soort lening	Restantbedrag 1-1-2018	Toevoeging	Rente	Aflossing	Restantbedrag 31-12-2018
Leningen aan deelnemingen	262	0	19	0	262
Overige leningen U/G	2.202	204	39	333	2.073
Leningen aan woningbouwverenigingen	17.580	0	514	1.176	16.405
Totaal	20.045	204	572	1.509	18.740

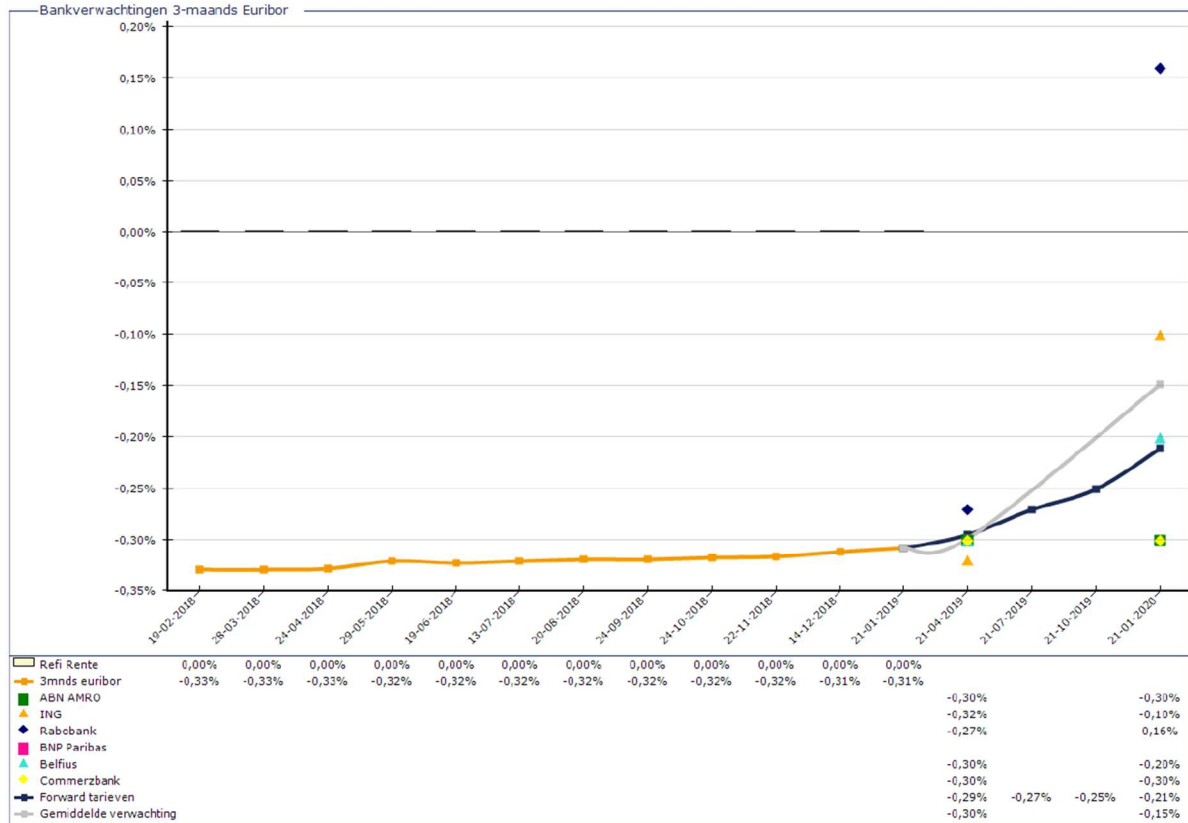
De lening aan deelneming betreft een lening aan Enexis. In 2019 zal deze in zijn geheel worden afgelost.

Aan startersleningen staat nog circa € 1.866.000 uit. De starterslening is bedoeld om het verschil tussen de prijs van een huis en de maximale hypotheek die een bank wil verstrekken, te overbruggen. Startersleningen worden verstrekt onder nationale hypotheekgarantie. Het risico van deze leningen is daarmee beperkt.

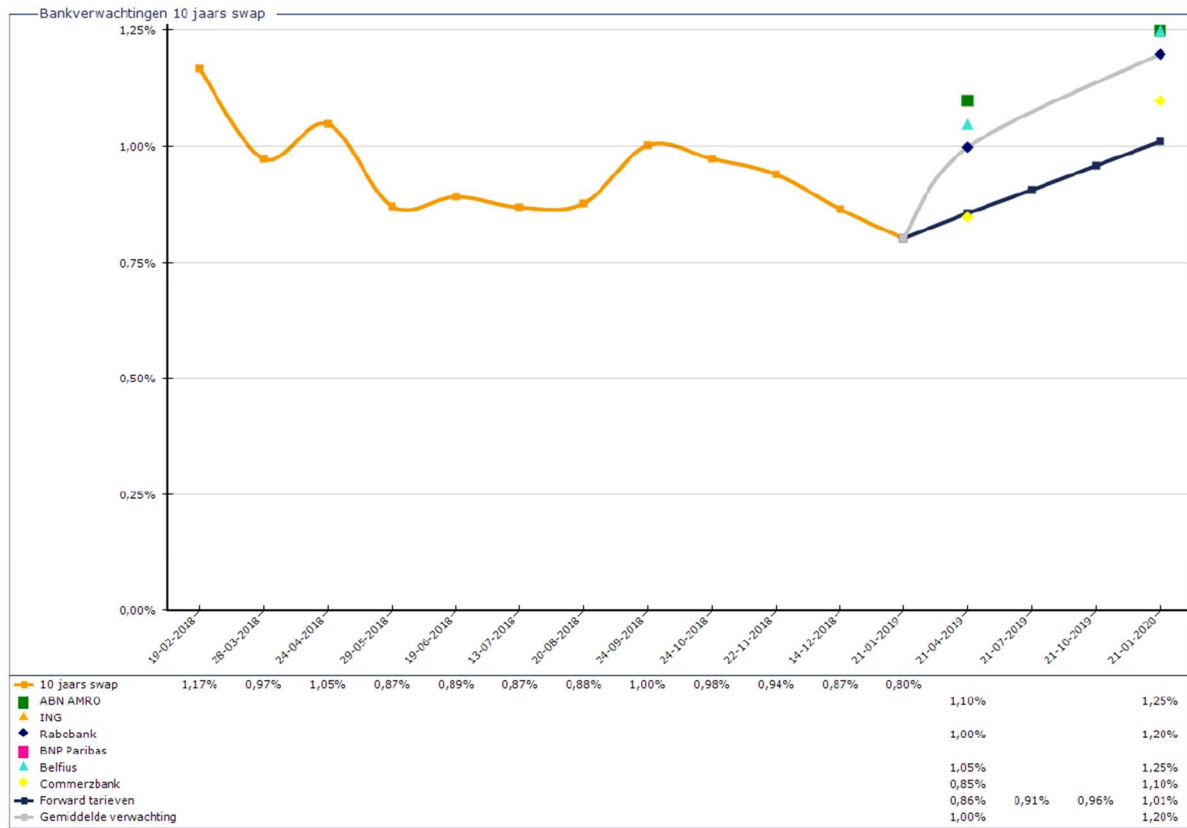
De duurzaamheidslening is een lening voor bekostiging van energiebesparende maatregelen door particulieren. De gemeente bepaalt de voorwaarden voor deze leningen. De duurzaamheidslening wordt verstrekt als een consumptief krediet en de aanvragers moeten voldoen aan de Gedragscode Consumptief Krediet. Op 31-12-2018 stond er voor € 200.000 aan duurzaamheidsleningen uit. De leningen aan woningbouwverenigingen zijn verstrekt onder waarborg van het WSW. Het WSW staat dus garant voor de rente- en aflossingsverplichtingen van deze leningen. De gemeente dient als achtervang van het WSW.

Rentevisie

In 2018 heeft de ECB aangekondigd te stoppen met het opkoopprogramma. Vooralnog heeft dit nauwelijks effect gehad op de Euribor (dit is het rentetarief waartegen banken elkaar leningen verstrekken en waartegen de gemeente kort geld kan lenen). De Euribor is het gehele jaar 2018 negatief geweest. De gemeente heeft hier zoveel mogelijk van geprofiteerd door liquiditeitstekorten aan te zuiveren met kasgeldleningen.

De 10-jaars swaprente (het basistarief voor debetrente langlopende leningen) laat de afgelopen maand iets meer beweging zien. De Chinees-Amerikaanse handelsoorlog en de Brexit hebben eind 2018 gezorgd voor forse dalingen op de aandelenmarkten. De 10-jaars swap rente viel daardoor iets terug van 0,92% naar 0,87%.

Saldo van de financieringsfunctie

Exploitatie	Begroot	Realisatie
Betaalde rente kort geld	0	0
Betaalde rente langlopende leningen O/G	2.704	2.705
Totaal betaalde rente	2.704	2.705
Ontvangen rente op kort geld	0	21
Ontvangen rente op langlopende leningen U/G	522	522
Totaal ontvangen rente	522	543
Saldo	2.183	2.163
Rente doorberekend aan grondexploitaties	1.074	1.078
Aan taakvelden toe te rekenen rente	1.109	1.084
Rente eigen vermogen	2.587	2.587
Rente voorzieningen		
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	3.696	3.671
Werkelijk aan taakvelden toegerekend (omslagrente)	3.499	3.225
Renteresultaat op taakveld treasury	196	446

Om er voor te zorgen dat in de begroting en verantwoording de totale rentelasten en de daar aan gekoppelde financieringsbehoefte inzichtelijk zijn, wordt conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) in de paragraaf financiering o.a. inzicht gegeven in de rentelasten, het renteresultaat en de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties, en taakvelden wordt

toegerekend. Door de rentekosten aan de desbetreffende programma's en taakvelden toe te rekenen met behulp van een (rente)omslag, is de wijze van verantwoorden van de rente in de begroting en jaarrekening gelijk.

Bovenstaande tabel geeft het verwachte en gerealiseerde renteresultaat weer.

Wijze waarop rente wordt toegerekend

De gemeente past het principe van totaalfinanciering toe. Dat houdt in dat er geen verband is tussen de financieringsmiddelen en de activa die daarmee zijn verkregen. Alle rentebaten en -lasten met betrekking tot de financiering worden vastgelegd binnen het taakveld treasury waarna het saldo wordt toegerekend aan de aanwezige vaste activa via de omslagrente (2018: 1,8%). Vervolgens worden de kapitaallasten (rente + afschrijving), zoals die zijn berekend in de staat van activa, toebedeeld aan de producten/taakvelden.

EMU saldo

	EMU-saldo vanuit exploitatiesaldo	2018	2017	2016	2015
A	Exploitatiesaldo voor toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (BBV artikel 17c)	-2.084	-1.183	3.172	3.284
B	Mutatie (im)materiële vaste activa	-137	-14.310	7.773	-3.285
C	Mutatie voorzieningen	-60	2.216	-4.508	1.769
D	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-7.390	-3.475	-3.919	3.657
E	Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verkoop (im)materiële vaste activa				
	Berekend EMU-saldo (A+C-D-B-E)	5.383	18.818	-5.190	4.681
	EMU saldo referentiewaarde	5.805	5.651		
	Verschil	-422	13.167		

In bovenstaande tabel is het verloop van het EMU-saldo gedurende een aantal jaren te zien. Positieve EMU-saldi geven aan dat de gemeente via reële transacties meer geld binnen krijgt dan ze uitgeeft. Hierdoor ontstaat er ruimte voor aflossing van schulden en kan de reservepositie worden verbeterd. Een negatief saldo geeft het tegenovergestelde weer, er gaat meer geld uit dan er binnenkomt.

Indien het EMU-saldo meerdere jaren achtereen positief is, dan kan er sprake zijn van oppotten van gelden. Andersom geldt dat een meerjarig negatief saldo kan duiden op een structureel teveel spenderende gemeente. Beide scenario's zijn onwenselijk. Afwisseling tussen jaren van sparen en investeren is het wenselijke scenario.

Bedrijfsvoering

Inleiding

De bedrijfsvoering is in termen van kwaliteit op diverse onderdelen te zeer onder spanning gekomen. Dit door de vanaf 2012 doorgevoerde personele ombuigingen en de toename van taken (mede door decentralisaties) zonder formele opbouw van de organisatie. De gevolgen waren in 2018 binnen de gehele organisatie merkbaar. De prognose voorziet de komende jaren een uitstroom van een substantieel deel van het personeelsbestand. Dit dwingt ons maatregelen te

treffen voor het behouden of aantrekken van medewerkers. De raad heeft in september 2018 besloten te investeren in personele capaciteit en het toekomstbestendig maken van de organisatie en tegelijkertijd het traject Weert in dynamiek (WinD) te temporiseren.

Voor de bedrijfsvoering blijven we continue zoeken naar de mogelijkheden voor deregulering, efficiencyverbeteringen en optimalisering van de bedrijfsprocessen. Automatisering en digitalisering is hierbij nog steeds het uitgangspunt. Om de interne beheersing en controle te verbeteren zijn in 2018 de nodige inspanningen verricht.

Een toelichting op de inspanningen en ontwikkelingen op de ondersteunende functies volgt hierna.

Ontwikkelingen

Voor het verbeteren van de interne beheersing en controle moet de basis op orde zijn. Zo is in 2018 de interne controle functie verder vormgegeven door het creëren en invullen van de functie 'coördinator interne controle'. Hierdoor ontstaan er binnen de gemeente meer mogelijkheden voor een verbijzonderde interne controle functie. In 2018 zijn ook de eerste stappen gezet om te komen tot de benodigde bestuursverklaring met ingang van boekjaar 2021 waarmee het College van burgemeester en wethouders een oordeel geeft over de rechtmatigheid. Deze concrete stappen bestaan uit het herschrijven van het interne controleraamwerk inclusief bijbehorend interne controleplan, aanscherpen van de bijbehorende risicoanalyse en het verbeteren van interne controlerapportages met daarin de belangrijkste bevindingen en aanbevelingen vanuit de interne controle.

Personeel

De huidige arbeidsmarkt heeft geleid tot moeilijkheden bij het invullen van specifieke vacatures. Deze bleven langer openstaan en moesten soms langer worden ingevuld via inhuur. Hierdoor is veel aandacht geschonken aan en geïnvesteerd in "Loopbaan, Ontwikkeling en Mobiliteit". We hebben bij werving en selectie extra ingezet op branding van de gemeente Weert o.a. door gebruik van social media en een directe benadering van opleidingsinstellingen. Bij het vervullen van een bulk aan vacatures hebben we strategische personeelsplanning toegepast. Hierbij is optimaal gebruik gemaakt van interne mobiliteit, garantiebanen én organisatiebrede formatie.

Er is een jongerenprogramma gestart waarin we actief jongeren aantrekken en intern een opleidingsprogramma bieden. Voor garantiebanen voldoen we aan het ons opgelegde quotum. Elke afdeling heeft een taakstelling op zich genomen voor het aantal stagiaires.

De organisatie heeft in de afgelopen jaren diverse bezuinigingen ondergaan. De gevolgen van deze bezuinigingen hebben niet alleen voor de activiteiten en het voorzieningenniveau een impact gehad, maar vooral ook voor de personele bezetting. Op diverse plaatsen in de organisatie zijn knelpunten ontstaan die moe(s)ten worden opgelost. Voor het oplossen van de personele knelpunten is in 2018 budget beschikbaar gesteld, zodat verder gewerkt kan worden aan het op orde brengen van de basis.

Informatie en ICT

Actuele ontwikkelingen rondom ICT-vraagstukken, zoals de inrichting van de regionale ICT samenwerking, het informatievraagstuk rondom de decentralisaties in het sociale domein, de aanstaande omgevingswet en de ontwikkelingen uit de Digitale Agenda 2020 stellen hoge eisen aan de inrichting van onze informatievoorziening.

Innovatie en slagvaardigheid zijn hierin sleutelbegrippen.

Kaders en richtlijnen zijn noodzakelijk en zullen moeten bijdragen aan een goede en adequate inrichting van de informatievoorziening. Deze geven richting om te komen tot de gemeentelijke doelstellingen op het gebied van informatievoorziening.

Masterplan Informatie Architectuur

De uitvoering van het Masterplan Informatie Architectuur is in 2018 nagenoeg afgerond. Hiermee is de basis gelegd voor een doorontwikkeling van de digitale dienstverlening aan onze inwoners en medewerkers. Steeds meer werkprocessen worden hierop aangepast. Met het uitvoeren van het Masterplan is de gemeente in staat om voor alle gestandaardiseerde processen digitaal te communiceren met de 'klant' en hebben medewerkers informatie altijd en overal digitaal beschikbaar.

De verdere afronding en doorontwikkeling van het Masterplan is beschreven. Daarbij wordt rekening gehouden met de actuele ontwikkelingen op het gebied van de digitalisering van de (gemeentelijke) informatievoorziening. De doorontwikkeling zal worden opgepakt in het Masterplan 2.0 Digitale Transitie. De eerder beschikbaar gestelde middelen voor het Masterplan zullen hiervoor worden ingezet in 2019 e.v. jaren.

Informatieveiligheid

Sinds 1 juli 2017 is ENSIA van kracht (Eenduidige Normatiek Single Information Audit). Deze normatiek is ontwikkeld om meer gestroomlijnde informatievoorziening te krijgen over informatieveiligheid. In mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbeveiliging (AVG) van kracht geworden en werd de meldplicht datalekken echt een hot item. Ook Weert heeft met de meldplicht te maken gekregen. In 2018 hebben zich echter geen organisatie brede beveiligingsincidenten voorgedaan. Een aantal keer is melding gedaan van een (vermeend) datalek als gevolg van een verkeerd gestuurde email. Ook een melding naar aanleiding van het open laten staan van een virtuele werkplek in een vergaderruimte is als datalek behandeld.

Het InformatieBeveiligingsBeleid (IBB) (versie 2.0) is in november 2016 gereviewed, geactualiseerd en vastgesteld. In 2018 was er geen aanleiding om het IBB te wijzigen.

In 2018 zijn de volgende activiteiten uitgevoerd op het gebied van informatiebeveiliging:

- Invoering van het register in de Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (BIG).
- Instellen van 2-wekelijks AVG overleg
- Instellen van maandelijks IB Overleg met HRM
- Vaststellen en uitvoeren van activiteiten van de ENSIA-werkgroep
- Introductie en vullen van het nieuwe ISMS (Information Security Management System)

Tevens zijn in 2018 is een aantal audits en zelfevaluaties uitgevoerd. Dit betrof:

- Zelfevaluatie Basisregistratie personen
- Zelfevaluatie Paspoorten en Nederlandse identiteitskaarten (PNIK)
- DigiD audits (4)
- Inspectieonderzoek Wet Structuur Uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen (SUWI).
- Zelfevaluatie Basisregistratie Gebouwen en Adressen (BAG) en Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT)
- Zelfevaluatie Basisregistratie Ondergrond (BRO)

Toelichting op de belangrijkste zelfevaluaties en audit.

PNIK en Basis Registratie Personen

Voor beide stelsels waren de resultaten voldoende tot ruim voldoende.

Toelichting op ENSIA audit.

Ieder jaar dient voor 1 mei een onderzoek gedaan te zijn door een onafhankelijke auditor naar de beveiliging van het deel van de website dat toegankelijk is via de DigiD login.

Tevens wordt door de auditor een onderzoek gedaan naar zeven normen vanuit het normenkader van de SUWI (Structuur Uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen)systeem.

Voor DigiD en SUWI verstrekt de auditor een Assurance rapport wat via de horizontale verantwoording is aangeboden aan het college. Het resultaat 2018 is als uitstekend aangemerkt en gaf geen aanleiding tot een verbeterplan. Tijdens de ENSIA audit wordt ook gecontroleerd op implementatie van de BIG. Deze controle maakt in 2018 geen deel uit van het Assurance rapport. De resultaten van deze controle waren niettemin ruim voldoende.

De zelfevaluaties BAG/BGT en BRO werden in 2018 nog niet opgenomen in de uiteindelijke audit, maar dat zal in de nabije toekomst wel zo zijn. Beide zelfevaluaties scoorden onvoldoende. Hier is nog veel werk te verrichten door de domein eigenaren (Beheerder BAG/BGT en Beheerder BRO).

Privacy

Sinds mei 2018 is de nieuwe Europese Privacywet, de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), van kracht geworden. De gemeente heeft aan haar wettelijke verplichting voldaan met de aanstelling van een Functionaris Gegevensbescherming (in juni). Daarnaast is een Privacy Officer gestart (in september). Met onder andere de bewustwordings campagne 'Privacy doet ertoe!' en het actualiseren van het Privacy Beleid, is organisatiebreed ingezet op een privacy bewust(er) werkende gemeente.

Organisatie

Stuurmodel Plan Do Check Act (PDCA) = beter in control

Het stuurmodel, dat als uitgangspunt voor de gemeentelijke organisatie dient, is in 2018 geëvalueerd, waarbij het de vraag is geweest waar staan we en welke aspecten vragen nog specifieke aandacht. Een van de aspecten betreft de risicoanalyse. In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing is hier inhoudelijk op ingegaan. Al met al heeft het stuurmodel als leidraad bijgedragen aan het beter in control zijn van de organisatie.

Begin gemaakt met afdelingsplannen

In 2018 is in het verlengde van het stuurmodel een begin gemaakt met het werken met afdelingsplannen. Het format van de plannen is ontwikkeld en alle afdelingen hebben een afdelingsplan gemaakt.

Instrument beleidskalender

Er wordt gebruik gemaakt van een beleidskalender. Dit is een kalender waarop, op alle bestuurlijke niveaus, de planning voor de bestuurlijke behandeling van voorstellen, documenten en planning en control instrumenten wordt geprogrammeerd. Door deze programmering is in een vroeg stadium bekend welke stukken, wanneer op de bestuurlijke agenda staan. Intensivering van het gebruik van dit instrument is voor zowel de organisatie als voor het bestuur van meerwaarde gebleken.

Financiën

Spoorboekje 2018

Een van de processen die concreet invulling geeft aan het handelen volgens het PDCA principe is de planning en control cyclus. In 2018 is ten behoeve van de cyclus een spoorboekje opgesteld om zowel bestuur als het management en de budgethouders te informeren over de planning en de voorbereiding van de P&C producten. Het spoorboekje beschrijft de verschillende P&C instrumenten, hoe deze zich met elkaar verhouden en de wijze waarop de bevoegdheden en

verantwoordelijkheden zijn georganiseerd. Een en ander draagt bij aan een integrale en efficiëntere interne werkwijze.

Begroting 2019 in een nieuw jasje

Om het bestuurlijk inzicht te vergroten is in 2018 de programmabegroting 2019 – 2022 in een nieuw jasje gestoken. Overigens heeft de verbetering van de bestuurlijke informatievoorziening door middel van het planning en control instrumentarium constante aandacht.

Grondige evaluatie van de processen jaarrekening en begroting

Mede om voorgaande te realiseren heeft in 2018 een grondige evaluatie van de processen jaarrekening 2017 en begroting 2018 – 2021 plaatsgevonden. De uit deze evaluatie voortgekomen leer- en verbeterpunten maken nu deel uit van het spoorboekje en de bijbehorende detailplanningen.

Interim controle / accountantscontrole

De bevindingen van de accountant naar aanleiding van de in 2018 uitgevoerde interim controle hebben, zoals bij elke controle gebruikelijk is, geleid tot een concept-managementletter. Het aantal bevindingen en de inhoud van de bevindingen zijn ten opzichte van voorafgaande jaren verminderd. Een en ander is vooral het gevolg van een gedegen voorbereiding van de controle en het tijdig en kwalitatief beschikbaar hebben van de gevraagde informatie vanuit de gemeentelijke organisatie tijdens de controle.

Algemene zaken

Samenwerking in de regio

De regionale samenwerking bij de invoering en uitwerking van de gemeentelijke taken in het Sociaal domein heeft zich bewezen en heeft, zij het op de schaal van de gemeenten Nederweert, Leudal en Weert, zijn vervolg gekregen door het aangaan van het convenant tot samenwerking.

Het doel van het ICT Samenwerkingsverband Noord- en Midden Limburg is het door middel van samenwerking efficiënter en effectiever inrichten en beheren van de ICT omgeving. Door deze samenwerking kan de gemeente Weert de kostenstijging voor de informatie architectuur de komende jaren beperken (minder meer). De huidige samenwerkingsvorm heeft zijn meerwaarde bewezen en is inmiddels geborgd in een zogenaamde Bedrijfsvoeringorganisatie conform de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). De doorontwikkeling van de samenwerking krijgt vorm onder de noemer 'ICT NML 2.0' gebaseerd op de gepresenteerde toekomstvisie.

De samenwerking op het gebied van het beheer van de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) is gestart in de vorm van het Expertise Centrum Geo (EcGeo) waarin de gemeenten Weert, Nederweert, Leudal en Roermond participeren. De samenwerkingsafspraken zijn vastgelegd in een bestuursovereenkomst en worden periodiek geëvalueerd.

In de paragraaf verbonden partijen is een toelichting gegeven op de samenwerkingsvormen waar sprake is van een bestuurlijk en financieel belang.

Communicatie

Naast de reguliere communicatieactiviteiten heeft een aantal activiteiten in 2018 specifieke aandacht gevraagd en gekregen. Het betreft:

1. De raadsverkiezingen met de uitslagenavond, de installatie van de nieuwe gemeenteraad en vervolgens de vorming van een nieuw college van B&W;
2. Verder is er in het kader van het Van Hornejaar 2018 veel gecommuniceerd;

3. In september vond een geslaagde, door Communicatie voorbereide '100-dagen college'-bijeenkomst plaats in het Bibliocenter. Daar gingen ca. 60 inwoners in gesprek met de collegeleden.

Door uitbreiding van het team Communicatie werd in de loop van het jaar een andere werkwijze mogelijk. Ook kon daardoor op 1 november worden gestart met een nieuw communicatiemiddel, namelijk de Facebookpagina van de gemeente Weert.

Verbonden partijen

Zoals alle gemeenten in Nederland is de gemeente Weert uitvoerder van een omvangrijk, uiteenlopend takenpakket. Rijkstaken zijn en worden overgeheveld naar gemeenten en gemeenten herbezinnen zich op hun taken. Samenwerking kan hierbij van essentieel belang zijn. Het kan gaan om tijdelijke of langdurige samenwerkingsverbanden. Een dergelijke samenwerking kan worden aangegaan met andere gemeenten, overheden, non-profitorganisaties of private partijen.

Ongeacht welke uitvoeringsvorm: het college blijft altijd verantwoordelijk en aanspreekbaar voor de realisatie van de vastgestelde doelstellingen. Als de uitvoering van een publieke taak op afstand wordt gezet, is het onvermijdelijk dat (volledige) directe invloed/sturing door de gemeente niet langer aan de orde is.

Dergelijke samenwerkingsverbanden behoren tot verbonden partijen indien bij de samenwerking sprake is van een combinatie van een bestuurlijk én een financieel belang.

Om prestaties en risico's van de verbonden partijen goed te kunnen inschatten is informatie essentieel. Deze informatie wordt opgenomen in deze paragraaf, waarbij verwezen wordt naar de beleidsprogramma's waarop de samenwerking met de verbonden partij betrekking heeft.

Nota Verbonden partijen

De gemeente Weert heeft sinds 2017 een nota Verbonden partijen. In deze nota zijn de visie en het beleid ten aanzien van verbonden partijen opgenomen, waardoor deze niet meer in de paragraaf Verbonden partijen behoeven te worden opgenomen. In de nota Verbonden partijen is eveneens het publiek/maatschappelijk belang van de verbonden partijen opgenomen. Het belang van de gemeente in de betreffende organisatie wordt daarom niet verder in deze paragraaf toegelicht.

Overzicht verbonden partijen

Conform het BBV worden de verbonden partijen gesplitst in de volgende categorieën:

- gemeenschappelijke regelingen (GR);
- vennootschappen en coöperaties;
- stichtingen en verenigingen;
- overige verbonden partijen;
- organisaties met een bestuurlijk belang en een maatschappelijk of algemeen belang, waarbij sprake is van een significante structurele bekostiging.

Vennootschappen

Essent BV / Enexis

Enexis Holding NV

Vestigingsplaats	Den Bosch	
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder, stemrecht, voordrachtsrecht TvC-lid, lid AHC.	
Financieel belang	112.110 aandelen dividend 2018 € 91.000	
Jaarrekening:		
Financieel resultaat 2018		€ 319 miljoen
Balans:	1-1-2018	31-12-2018
Eigen vermogen	€ 3.808 miljoen	€ 4.024 miljoen
Vreemd vermogen	€ 3.860 miljoen	€ 3.691 miljoen

Doelstelling

Enexis beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,7 miljoen huishoudens, bedrijven en overheden. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt.

De vennootschap heeft ten doel het realiseren van een duurzame energievoorziening door state of the art dienstverlening en netwerken en door regie te nemen in innovatieve oplossingen. Dit om de energietransitie te versnellen én excellent netbeheer uit te voeren.

Risico's

Strategische risico's: publieke veiligheid - klantprocessen - onvoldoende wendbaarheid in snelheid en kosten van het ICT-landschap - energienet niet tijdig aangepast voor energietransitie.

De strategische risico's kunnen een financiële impact hebben.

SPV's (special Purpose Vehicle)

CBL Vennootschap BV

Vestigingsplaats	Den Bosch	
Publiek belang	Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent (namens de verkopende aandeelhouders van Essent).	
Jaarrekening:		
Financieel resultaat 2018		€ -10.000
Balans:	1-1-2018	31-12-2018
Eigen vermogen	€ 147.000	€ 137.000
Vreemd vermogen	€ 17.000	€ 22.000

Bedrijfsactiviteiten

De activiteiten van de vennootschap betreffen het beheren of doen beheren van fondsen ter dekking van eventuele aansprakelijkheid van haar aandeelhouders in het kader van cross border leases naar aanleiding van de verkoopovereenkomst voor de verkoop van Essent NV/houdstermaatschappij.

Beleidsuitvoering

De functie van deze vennootschap was de verkopende aandeelhouders van energiebedrijf Essent te vertegenwoordigen als medebeheerder (naast RWE, Essent en Enexis) van het CBL Escrow Fonds en te fungeren als "doorgeefluik" voor betalingen in en uit het CBL Escrow Fonds (CBL: Cross Border Lease).

Eind juni 2016 is het CBL Escrow Fonds geliquideerd. Het restantbedrag, afgerond \$ 19,1 mln. is in de verhouding 50%-50% uitbetaald aan RWE en de vennootschap.

Tijdens de algemene aandeelhoudersvergadering over het jaar 2018 zijn een aantal voorstellen besproken ter vereenvoudiging van de SPV-structuur. CBL vennootschap BV kan daarbij worden ontbonden of de vennootschap kan fuseren met Verkoop Vennootschap BV en Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV. Nadere berichtgeving hieromtrent volgt nog.

Financiële risico's

Met de liquidatie van het CBL Escrow Fonds is alleen nog sprake van een risico en daarmee aansprakelijkheid voor de Verkopende Aandeelhouders ter hoogte van het bedrag dat wordt aangehouden in de vennootschap, (\$ 1 mln.). Daarnaast is het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de verkopende aandeelhouders relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (€ 20.000).

Vordering op Enexis BV

Vestigingsplaats	Den Bosch	
Publiek belang	Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent (namens de verkopende aandeelhouders van Essent).	
Jaarrekening:		
Financieel resultaat 2018		€ -11.000
Balans:	1-1-2018	31-12-2018
Eigen vermogen	€ 9.000	€ -2.000
Vreemd vermogen	€ 356.329.000	€ 356.322.000

Bedrijfsactiviteiten

De activiteiten van de vennootschap betreffen het verkrijgen van de bruglening zoals gedefinieerd in de statuten en het beheren en administreren van Back-to-Back leningen zoals gedefinieerd in de statuten.

Beleidsuitvoering

Als gevolg van de invoering van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) in Nederland werd Essent in 2009 gesplitst in een netwerkbedrijf (later Enexis) enerzijds en een productie- en leveringsbedrijf anderzijds.

Essent heeft eind 2007 een herstructurering doorgevoerd waarbij de economische eigendom van de gas- en elektriciteitsnetten binnen de Essent-groep zijn verkocht en overgedragen aan Enexis tegen de geschatte fair market value. Omdat Enexis destijds over onvoldoende contante middelen beschikte om de koopprijs hiervoor te betalen is deze omgezet in een lening van Essent. In de Wet Onafhankelijk Netbeheer was opgenomen dat er na splitsing geen financiële kruisverbanden mochten bestaan tussen het productie- en leveringsbedrijf (Essent) en het netwerkbedrijf (Enexis). Omdat het op dat moment niet mogelijk was om de lening extern te financieren, is besloten de lening over te dragen aan de verkopende aandeelhouders van Essent. Deze lening is vastgelegd in een lening-overeenkomst bestaande uit 4 tranches. Hiervan zijn 3 tranches inmiddels afgelost. De 4e tranche wordt in 2019 afgelost waarna de vennootschap naar verwachting zal worden ontbonden.

Financiële risico's

De aandeelhouders lopen zeer beheerst geachte risico's op Enexis voor de niet -tijdige betaling van rente en/of aflossing en, in het ergste geval, faillissement van Enexis en voor het bedrag dat als werkkapitaal wordt aangehouden in de vennootschap.

Daarnaast is het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders relatief gering en

beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag € 20.000).

Verkoop Vennootschap BV

Vestigingsplaats	Den Bosch	
Publiek belang	Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent (namens de verkopende aandeelhouders van Essent).	
Jaarrekening:		
Financieel resultaat		€ -39.000
Balans:	1-1-2018	31-12-2018
Eigen vermogen	€ 151.000	€ 112.000
Vreemd vermogen	€ 6.000	€ 30.000

Bedrijfsactiviteiten

De activiteiten van de vennootschap betreffen het uitoefenen van alle rechten en verplichtingen van haar aandeelhouders ten opzicht van Essent NV en RWE AG of hun rechtsopvolgers onder algemene of bijzondere titel, voortvloeiende uit de verkoopovereenkomst voor de verkoop van Essent NV, welke rechten en verplichtingen de vennootschap via contract overneming heeft verkregen van de aandeelhouders/houdstermaatschappij.

Beleidsuitvoering

Het initieel vermogen in het General Escrow Fonds was bij de oprichting van het fonds in 2009, € 800 miljoen. Eind juni 2016 is het General Escrow Fonds geliquideerd. Het restantbedrag is volledig uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang in de vennootschap.

Ondanks dat het General Escrow fonds in juni 2016 is geliquideerd, dient de vennootschap als gevolg van contractuele verplichtingen nog in stand gehouden te worden.

Tijdens de algemene aandeelhoudersvergadering over het jaar 2018 zijn een aantal voorstellen besproken ter vereenvoudiging van de SPV-structuur. Mogelijk wordt de Verkoop Vennootschap BV ontbonden of de vennootschap kan fuseren met CBL vennootschap BV en Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV. Nadere berichtgeving hierover volgt nog.

Financiële risico's

Met de liquidatie van het General Escrow Fonds is alleen nog sprake van een risico en daarmee aansprakelijkheid voor de verkopende aandeelhouders ter hoogte van het bedrag dat als werkkapitaal wordt aangehouden in de vennootschap.

Het financiële risico is na de liquidatie van het General Escrow Fonds relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag € 20.000).

NV Waterleidingmaatschappij (WML)

Vestigingsplaats	Maastricht	
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder, stemrecht	
Financieel belang	500 aandelen	
Jaarrekening:		
Financieel resultaat	nog niet bekend	
Balans:	1-1-2018	31-12-2018
Eigen vermogen	€ 203.151.000	nog niet bekend
Vreemd vermogen	€ 2.503.000	nog niet bekend

De kosten voor Limburgs drinkwater zijn al jaren stabiel. De stijging voor 2018 was minimaal en is ook voor 2019 zeer beperkt. Vanaf 2019 wordt er wel een hogere Btw-tarief (9% in plaats van 6%) in rekening gebracht.

Van de WML zijn de jaarcijfers 2018 nog niet bekend.

Risico's

WML is een kapitaalintensief bedrijf. Het financieringsbeleid is gericht op het ontwikkelen en onderhouden van een optimale financieringsstructuur, rekening houdend met de huidige activa-basis en het investeringsprogramma. Uitgangspunten zijn toegang tot de kapitaalmarkt en flexibiliteit tegen acceptabele financieringskosten.

Om te voorkomen dat WML niet in staat is te voldoen aan haar financiële verplichtingen wordt groot belang gehecht aan het beheersen van alle risico's met betrekking tot de toegang tot de kapitaalmarkt. Daarnaast wordt de liquiditeitsbehoefte gepland op basis van lange, middellange en korte termijn kasstroom-prognoses.

NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Vestigingsplaats	Den Haag	
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder, stemrecht	
Financieel belang	41.379 aandelen dividend € 2,85 per aandeel	
Jaarrekening:		
Financieel resultaat		337 miljoen
Balans:	1-1-2018	31-12-2018
Eigen vermogen	€ 4.687 miljoen	€ 4.991 miljoen
Vreemd vermogen	€ 135.041 miljoen	€ 132.518 miljoen

Beleidsuitvoering

De omvang van de nieuw verstrekte langlopende kredieten is in 2018 met € 2,1 miljard gestegen naar € 11,6 miljard. De nettowinst over 2018 bedraagt € 337 miljoen. De bank stelt voor het dividendpercentage te verhogen naar 50% (2017: 37,5%).

De forse toename van de kredietverlening in 2018 is vooral te danken aan toenemende investeringen door decentrale overheden en woningcorporaties, onder meer in woningbouw en verduurzaming van bestaand vastgoed.

Ook de kredietverlening ten behoeve van duurzame energie is gestegen. De kredietverlening aan infrastructurele projecten zoals snelwegen, snel internet en warmtenetten nam ook toe. Ten dele betreft het hier nieuwe technologie.

Met de start van het BNG Duurzaamheidsfonds komt de bank tegemoet aan de groeiende kredietvraag van zakelijke initiatiefnemers voor lokale duurzame projecten.

Om de toenemende kredietverstrekking mogelijk te maken heeft BNG Bank een bedrag van € 18,4 miljard aan langlopende financiering opgenomen (2017: € 17,7 miljard).

Het eigen vermogen van BNG Bank is in het verslagjaar met € 0,3 miljard toegenomen tot € 5,0 miljard, met name door de ontwikkeling van de nettowinst. De solvabiliteitsratio's zijn daardoor toegenomen.

Risico's

- Alternatieve financieringsmogelijkheden voor klanten bij nieuwe instituties op de markt.
- Afnahme prijsvoordeel door huidige kapitaalmarktomstandigheden in combinatie met schaalgrootte concurrenten.
- Beperking klantenkring door terugtrekkende overheid als garantieverstrekker in combinatie met statutaire beperkingen.

*Gemeenschappelijke regelingen***Werkvoorzieningschap Weert e.o. de Risse***Relatie met programma 3*

Vestigingsplaats	Weert		
Bestuurlijk belang	De gemeente Weert is, evenals de andere deelnemende gemeenten (Nederweert en Cranendonck), met twee collegeleden in het algemeen bestuur vertegenwoordigd. Het dagelijks bestuur bestaat uit drie afgevaardigden van het algemeen bestuur. Naast een algemeen bestuur heeft de Risse Holding een Raad van Commissarissen, bestaande uit drie externe leden die op basis van hun specifieke deskundigheid zijn aangetrokken.		
Financieel belang			€ 9 miljoen
Jaarrekening:			
Financieel resultaat (raming)			€ -603.000
Balans:		1-1-2018	31-12-2018
Eigen vermogen		€ 3,6 miljoen	€ 3,0 miljoen
Vreemd vermogen		--	--

Bijdrage aan beleidsdoelstellingen gemeente Weert:

In de Participatiewet zijn de WWB, de Wsw en een deel van de Wajong samengevoegd. De Wsw-oud wordt door Risse Groep uitgevoerd. Daarnaast speelt Risse Groep als leerwerkbedrijf een belangrijke rol in het begeleiden van mensen naar werk.

Risico's:

Eventuele tekorten komen voor rekening van de deelnemende gemeenten. Het tekort van 2018 kan worden gedekt uit de eigen reserves van de Risse.

Veiligheidsregio Limburg Noord*Relatie met programma 3 en 5*

Vestigingsplaats	Venlo		
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur bestaat uit de burgemeesters van de gemeenten. Het dagelijks bestuur wordt, conform artikel 14 Wgr, benoemd door het algemeen bestuur en bestaat uit: de voorzitter van algemeen bestuur; 3 leden uit en op voordracht van de bestuurscommissie GGD; 3 leden uit en op voordracht van de bestuurscommissie Veiligheid zijnde algemeen bestuursleden.		
Financieel belang			€ 4,7 miljoen
Jaarrekening:			
Financieel resultaat			€ -654.000
Balans:		1-1-2018	31-12-2018
Eigen vermogen		€ 2.711.000	€ 2.809.000
Vreemd vermogen		€ 39.438.000	€ 39.925.000

Beleidsuitvoering

De Limburgse GGD'en, het Centraal Bureau voor de Statistiek en het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu onderzochten hoe het is gesteld met de gezondheid en het welzijn van de volwassenen en ouderen in Limburg. In het voorjaar van 2018 zijn de resultaten van dit onderzoek gepubliceerd in een e-magazine en gezondheidsatlas

In het kader van een brandveilige woonomgeving voor senioren is in 2018 een tweejarig voorlichtingstraject gestart, waarbij aan alle 134 lokale KBO-afdelingen voorlichtingsmiddagen over brandveilig gedrag wordt aangeboden.

In mei stemde het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Limburg-Noord in met de komst van de Risk Factory naar regio Limburg-Noord. De Risk Factory is een belevingscentrum waar op een realistische manier diverse risicoscenario's op het gebied van gezondheid en veiligheid kunnen worden beleefd.

In 2018 zijn grote stappen gezet in de doorontwikkeling van Meldkamer Limburg. Er is hard gewerkt aan de harmonisatie van de processen van ambulance, brandweer en politie in één gezamenlijke meldkamer voor heel Limburg.

Twee keer per jaar houdt GGD Limburg-Noord (Jeugdgezondheidszorg) de vaccinatieweek. In maart en oktober vonden op negen locaties in Noord- en Midden Limburg vaccinaties plaats. De opkomst was hoger dan voorgaande jaren.

Nederland veilig houden en waar nodig veiliger maken is een van de leidende maatschappelijke opgaven waar de samenleving voor staat. Samenwerking tussen alle overheden en partners op het gebied van veiligheid is dan ook essentieel. De veiligheidsregio's Limburg-Noord en Zuid-Limburg hebben deze noodzaak tot samenwerking vertaald naar het eerste Provinciaal Risicoprofiel dat door twee veiligheidsregio's – samen met andere partners – is opgesteld.

Risico's:

Het risicomanagement is in 2015 binnen de VRLN op basis van een nieuwe aanpak opgepakt. Vooralnog heeft het accent bij het in kaart brengen van de risico's gelegen op het strategisch niveau. Het afgelopen jaar zijn diverse maatregelen genomen om de risico's te beheersen. Periodiek worden de risico's geactualiseerd en de effecten van de maatregelen gemonitord.

Het programma Naris rekent de risico's om naar het benodigde weerstandsvermogen. De benodigde weerstandscapaciteit gaat uit van het restrisico (netto risico's) dat de organisatie loopt. Voor de verschillende risico's is beoordeeld wat de effectiviteit is van de aanwezige beheersingsmaatregelen en of aanvullende maatregelen genomen kunnen worden. Op basis van de kans dat een risico zicht voordoet (uitgedrukt in een percentage) en het maximale financiële gevolg, is per risico de benodigde bijdrage aan de weerstandscapaciteit berekend.

Weerstandsvermogen en beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit is de optelsom van alle elementen uit de financiën van de Veiligheidsregio die daadwerkelijk kunnen worden ingezet om niet-begrote kosten te dekken. Onder de beschikbare weerstandscapaciteit valt het deel van de reserves dat vrij aanwendbaar is. Vanuit de risico-inventarisatie is een benodigd weerstandsvermogen becijferd van € 1.250.000. De beschikbare weerstandscapaciteit bedroeg eind 2018 € 1.044.000. In de nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen is bepaald dat de VRLN een weerstandsvermogen aanhoudt op grond van het vastgestelde risicoprofiel. Om het tekort op het weerstandsvermogen weg te werken heeft het Algemeen Bestuur op 7 juli 2017 besloten de gemeentelijke bijdrage ingaande 2018 gedurende 4 jaar op te hogen met € 150.000 per jaar (gemiddeld € 0,30 per inwoner per jaar). Eventuele positieve resultaten die in deze periode worden behaald, worden in mindering gebracht op de bijdrage van het daaropvolgende jaar.

RUD Limburg Noord*Relatie met programma 1*

Vestigingsplaats	Venlo/ Roermond	
Bestuurlijk belang	De GR RUD LN heeft een algemeen bestuur, dagelijks bestuur, adviesraad (waarin o.a. de secretarissen van de gemeenten zitting hebben), een directeur en een kleine ambtelijke organisatie. De gemeente Weert is middels een collegelid vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.	
Financieel belang		bijdrage € 120.500
Jaarrekening:		
Financieel resultaat		€ 334.000
Balans:	1-1-2018	31-12-2018
Eigen vermogen	€ 0	€ 334.000
Vreemd vermogen	€ 0	€ 1.372.000

Beleidsuitvoering

De Gemeenschappelijke Regeling Regionale Uitvoerings Dienst Limburg Noord (GR RUD LN) is met ingang van 1 januari 2018 praktisch van start gegaan met 15 Noord- en Midden Limburgse gemeenten en de provincie als deelnemers.

In het kader van de besluitvorming omtrent de GR RUD LN is besloten de opgebouwde reserve uit de bestuursovereenkomst ad € 278.000 over te dragen naar de gemeenschappelijke regeling. De stand van de reserve eind 2018 bedroeg € 92.000. Het verschil ad € 186.000 is ingezet ten behoeve van de aanschaf en implementatie van een gemeenschappelijke VTH-applicatie.

Binnen de huidige exploitatie is een post van € 50.000 opgenomen voor onvoorziene uitgaven. In het kader van de begroting 2020 zal, op basis van een verbeterde risico-inventarisatie, de eventuele vorming van een algemene reserve worden meegenomen.

Omnibuzz*Relatie met programma 2 en 3*

Vestigingsplaats	Sittard-Geleen	
Bestuurlijk belang	In het algemeen bestuur zijn 32 Limburgse gemeenten vertegenwoordigd. Deze gemeenten hebben de ambitie om het doelgroepenvervoer toekomstbestendig te organiseren, met een nadrukkelijke aansluiting op het reguliere openbaar vervoer.	
Financieel belang		€ 485.000
Jaarrekening:		
Financieel resultaat		€ 179.000
Balans:	1-1-2018	31-12-2018
Eigen vermogen	€ 2.006.000	€ 1.483.000
Vreemd vermogen	€ 1.139.000	€ 2.862.000

Beleidsuitvoering

Met ingang van 11 december 2016 regelt Omnibuzz het doelgroepenvervoer voor inwoners van Weert met een mobiliteitsbeperking. De kosten worden uit het Wmo budget voldaan. Omdat gemeenten naast Wmo vervoer ook verantwoordelijk zijn voor andere vormen van doelgroepen-

vervoer, zoals het Wmo begeleid vervoer (dagbesteding en dagopvang), het vervoer in het kader van de Jeugdwet en het leerlingenvervoer, wordt gestreefd naar een gefaseerde instroom van deze vervoersvormen om synergievoordelen te behalen.

In 2017 zijn Omnibuzz en de deelnemende gemeenten geconfronteerd met een (gemiddeld) stevige stijging in het gebruik van het vervoer. Daar waar begin 2017 gedacht werd dat dit een tijdelijke stijging zou zijn die eind 2017/begin 2018 zou gaan afzwakken, bleek dit toch niet het geval. De stijging heeft zich gedurende 2018 verder doorgezet. Een toename van het aantal ritten betekent een grotere aanspraak op de beschikbare middelen en mensen.

Op verzoek van en in overleg met de deelnemende gemeenten is door Omnibuzz een pakket aan maatregelen uitgewerkt met als doel zowel de organisatie als de klant slimmer en efficiënter om te laten gaan met de beschikbare middelen.

Ondanks de stijging van de vervoesintensiteit is de kwaliteit van het vervoer uitstekend gebleven. Er is in 2018 een bedrag van per saldo € 96.000 aan bonussen uitbetaald aan de vervoerders. Ook is de klanttevredenheid over 2018 gelijk gebleven aan het niveau van 2017, namelijk een 8,2.

Op basis van de visie "Goed, veilig, betrouwbaar en betaalbaar doelgroepenvervoer voor nu en later" heeft Omnibuzz verder invulling gegeven aan de ambitie om te groeien tot een professionele regiecentrale.

Na een ambtelijke en bestuurlijke evaluatie en een bespreking van de resultaten, zal in 2019, naast de reguliere overlegmomenten, gestart worden met themasessies waarin ambtenaren inhoudelijk voorbereid worden op hun adviserende rol bij relevante besluitvormingsthema's. Daarnaast zal 6x per jaar een bestuurlijke informatiebrief worden verzonden om gemeenten te informeren over de lopende gang van zaken qua vervoer en financiën alsmede actuele thema's.

Risico's

- De volgende bedrijfsrisico's kunnen zich voordoen:
- Bezuinigingen door gemeenten;
- Uittreden van gemeenten uit de GR;
- Beheersbaarheid van het vervoer;
- Instromen overige vervoersvormen;
- Procesrisico's (uitvoering van taken omtrent regie en planning en beperkte bezetting);
- Personele risico's (beperkte bezetting/ kennis van het personeel);
- ICT risico's;
- Financiële risico's (inkoop, btw verhoging);
- Kwaliteitsrisico's (kwaliteit van informatie en vervoerders).

Belasting samenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)

Relatie met programma 5 en overhead

Vestigingsplaats	Roermond	
Bestuurlijk belang	In het algemeen bestuur zijn alle deelnemende gemeenten en waterschappen vertegenwoordigd. Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter en 5 leden, te benoemen door het algemeen bestuur.	
Financieel belang		€ 566.985
Jaarrekening:		
Financieel resultaat		€ - 325.000
Balans:	1-1-2018	31-12-2018
Eigen vermogen	€ 159.000	€ 268.000
Vreemd vermogen	€ 5.870.000	€ 5.859.000

Risico's:

Het voornaamste risico dat voor de gemeente uit dit samenwerkingsverband voortkomt is de toenemende hoogte van de proceskosten in verband met het afhandelen van bezwaarschriften en ontwikkelkosten. Dit blijft een aandachtspunt.

BsGW werkt tegen de laagst mogelijke kosten, uitgaande van de beste prijs/prestatie verhouding gekoppeld aan handhaving en waar mogelijk verhoging van het niveau van de dienstverlening. BsGW investeert als kwaliteitsorganisatie continu in de ontwikkeling van kennis en resultaatbewustzijn van zijn medewerkers.

De begrotingswijzigingen van BsGW worden behandeld in de raad. Omdat er in 2017 een negatief resultaat was, is in 2018 het eigen vermogen eenmalig aangevuld via de bijdragen van de aangesloten gemeenten.

BVO ICT Noord- en Midden Limburg

Relatie met programma overhead

Vestigingsplaats	Roermond		
Bestuurlijk belang	Bedrijfsvoeringsorganisatie. Van iedere deelnemende gemeente zit één lid van het college in het bestuur.		
Financieel belang	Regulier budget		
Jaarrekening:			
Financieel resultaat	0		
Balans:	1-1-2018	31-12-2018	
Eigen vermogen	n.v.t.	n.v.t.	
Vreemd vermogen	n.v.t.	n.v.t.	

In de raadsvergadering van 13 december 2017 heeft de gemeenteraad ingestemd met het oprichten van een gemeenschappelijke regeling ICT Noord- en Midden Limburg in de vorm van een Bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO) per 1 januari 2018.

Het doel van de samenwerking is: een flexibelere, efficiëntere en professionelere dienstverlening op het gebied van Informatie en Communicatie Technologie (ICT).

In de BVO vormen de gemeenten samen één bestuurslaag: het bestuur. De deelnemende gemeenten zijn: Roermond, Venlo, Weert en Nederweert.

Samenwerkingsverbanden

De overige samenwerkingsverbanden zijn opgenomen in onderstaande tabel.

Afvalsamenwerking Limburg	
Vestigingsplaats	Maastricht
Publiek belang	Het organiseren en behartigen van de belangen van de Limburgse gemeenten bij het verwerken van het afval.
Financieel belang	contributie 2018: € 5.000

VNG	
Vestigingsplaats	Den Haag
Publiek belang	De leden collectief en individueel bijstaan bij het vervullen van de bestuurstaken en invulling arbeidsvoorwaardenbeleid.
Financieel belang	contributie 2018: € 66.000
Samenwerking Midden-Limburg	
Vestigingsplaats	Roermond
Publiek belang	Organiseren netwerkstructuur voor bundeling en coördinatie van regionale projecten en trajecten op economisch, sociaal en fysiek terrein.
Financieel belang	bijdrage procesmiddelen 2018: € 30.000
Keyport 2020	
Vestigingsplaats	Weert
Publiek belang	De aangesloten partijen slaan de handen ineen om de economische structuur van de regio duurzaam te versterken en het vestigingsklimaat te verbeteren.
Financieel belang	Bijdrage 2018: € 142.000

Bij deze samenwerkingsverbanden is er geen sprake van een bestuurlijk belang.

Grondbeleid

Inleiding

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in het gemeentelijke grondbeleid, de resultaten over 2018, de winstneming en de stand van de reserves in relatie tot de risico's.

Het jaar 2018 laat, net als 2017, een positief beeld zien voor de grondexploitaties. De verkoop van bouwrijpe grond verliep ook in 2018 voorspoedig. Er is voor ca. € 12,9 miljoen aan bouwrijpe grond verkocht ten behoeve van woningbouw en ca. € 900.000 aan bouwrijpe grond ten behoeve van bedrijventerreinen. Het merendeel van de bouwgrond is verkocht in Laarveld Fase 1 en 2 en het project Landbouwbelang. De opbrengst van de bedrijventerreinen werd vooral gerealiseerd in het plan Centrum Noord.

In 2018 is voor de hele grondexploitatie een positief resultaat van € 1,2 miljoen gerealiseerd. De belangrijkste resultaten zijn tussentijdse winstnemingen van € 1,3 miljoen en per saldo een dotatie aan de voorziening verliesgevendende grondexploitaties van € 202.000. Per 31 december 2018 is de risicobuffer voor € 8,35 miljoen gevuld. Voorgesteld wordt om uit het resultaat een bedrag van € 553.000 aan te wenden voor aanvulling van de risicobuffer. De resterende € 650.000 komt ten gunste van de Algemene Dienst. Gedetailleerde uitleg staat verderop in deze paragraaf.

Grondbeleid in relatie tot het realiseren van bestuurlijke doelen

Voor het grondbeleid zijn de belangrijkste bestuurlijke doelen terug te vinden in de programma's Woonklimaat en Economie. De voor de grondexploitatie relevante doelstellingen met betrekking tot het grondbeleid betreffen onder andere:

Programma Woonklimaat

1. (Ver-)bouwen naar behoefte;
2. Wijkvernieuwing;
3. Schone en veilige openbare ruimte;
4. Afstemmen woningaanbod op de veranderende samenstelling van de bevolking.

Programma Economie

5. Economische structuurversterking;
6. Het versterken van maakindustrie;
7. Aanbod logistieke terreinen met een (boven-)regionale functie;
8. Voorkomen van dreigende leegstand (zakelijke dienstverlening);
9. Versterken van de binnenstad, economie en centrumfunctie.

Bovenstaande doelstellingen zijn onder meer bereikt door het uitplaatsen van bedrijvigheid (wijkvernieuwing), nieuwe bedrijventerreinen aan de rand van de stad en aanleg van wijken met veel ruimte voor openbaar groen.

Het grondbeleid kan op twee manieren worden uitgevoerd:

- het ontwikkelen en verkopen van gronden in eigendom van de gemeente voor woningen en bedrijven voor eigen rekening en risico;
- het ontwikkelen voor gronden van derden, welke niet in eigendom zijn van de gemeente, namelijk via faciliterend grondbeleid.

Vóór de crisis is er voor gekozen om gronden aan te kopen en te ontwikkelen in langlopende grote projecten. Bij de laatst herziene nota grondbeleid 2014 is gekozen om faciliterend grondbeleid te voeren en situationeel actief grondbeleid. Hierdoor loopt de boekwaarde terug en neemt het aantal actieve gemeentelijke grondexploitaties af. In 2018 en 2019 heeft de gemeente weer twee grondexploitaties geopend als gevolg van de toenemende vraag in de markt. Eind 2019 wordt een nieuw nota grondbeleid voorgelegd.

Resultaat grondexploitatie**Tabel 1**

Resultaat grondexploitatie	Bedrag
Tussentijdse winstnemingen	1.341.000
Per saldo dotatie voorzieningen verliesgevende grondexploitatie	-203.000
Saldo resultaat af gesloten grex en verlies voorzieningen	38.000
Nagekomen kosten afgesloten grex en voorbereidingskosten	22.000
Resultaat per saldo	1.199.000

Winstneming

Op dit moment hebben vijf grondexploitaties naar verwachting aan het eind van de looptijd een positief resultaat. De BBV schrijft voor dat er dan tussentijds winst genomen moet worden conform de percentage of completion methode.

Tabel 2

Tussentijdse winstnemingen per 31-12-2018 bedragen x € 1.000					
Bouwgronden in exploitatie	Winstprognose 31-12-2018	Gerealiseerde kosten	Gerealiseerde opbrengsten	Winstneming 2018	Winstneming t/m 2018
Uitbreiding de Kempen	4.713	80%	75%	519	2.797
Leuken-Noord	1.158	79%	38%	13	351
Centrum-Noord	3.988	94%	82%	629	3.080
Landbouwbelang	228	80%	99%	181	181
Tungeler Dorpsstraat	398	11%	0%		
				1.341	6.410

Resultaat afgesloten projecten

In 2018 sluiten we twee grondexploitaties af; beide zijn met een tekort afgesloten. Deze tekorten zijn in de afgelopen jaren voorzien. Doordat er meer voorzien was dan het totale verwachte tekort, is er een positief resultaat van € 38.000. Bij de 2e rapportage 2018 was aangekondigd dat ook de grondexploitatie Laurentius zou worden afgesloten. Voorgesteld wordt de grondexploitatie in 2019 af te sluiten aangezien de grond in 2019 wordt geleverd en er nog kosten moeten worden gemaakt voor het woonrijp maken.

Tabel 3

Afgesloten projecten (bedrag x € 1000)	Jaar in exploitatie	Gerealiseerd	Reden tekort	Geprognostiseerd resultaat bij start project.	Gereali-seerde resultaten (gehele looptijd)	Tekort-voorziening	Vrijval 2018
KNT Sutjensstraat-noord	2010	Een stadsvernieuwingsproject met 12 projectbouwkavels.	Rente verlies en lagere grondopbrengsten. Daarnaast is ook het te realiseren woningbouwprogramma aangepast.	170	-1.510	-1.523	13
Sportpark Leuken	2015	Een nieuw winkelcentrum voor de wijk Leuken met een gezondheidscentrum.	Rente verlies en lagere grondopbrengsten. Ondanks het toekennen van een subsidie die de exploitatie neutraal had moeten maken is het resultaat negatief door hogere plankosten.	-310	-152	-178	25
Totaal							38

Faciliterend grondbeleid

Het project Kampershoek 2.0 is een gemengde grondexploitatie. Dit houdt in dat de gronden in het plangebied niet geheel eigendom zijn van de gemeente, maar dat een gedeelte ook nog in handen is van marktpartijen. De investeringen in Kampershoek 2.0 worden op het moment dat er op het derde-grondgebied een omgevingsvergunning wordt afgegeven via exploitatiebijdragen verhaald.

Tot en met 2018 zijn nog geen omgevingsvergunningen afgegeven. Als gevolg hiervan zijn de nog te verhalen kosten onder de overlopende activa opgenomen als vordering uit hoofde van het faciliterend grondbeleid voor een bedrag van € 10.615.000. Dit bedrag is gebaseerd op de

werkelijke kosten en de netto te verhalen kosten in het Exploitatieplan Kampershoek 2.0 (Herziening 2) gerelateerd aan gronden in eigendom van derden.

Prognose te verwachten resultaten grondexploitatie

De grondexploitatieberekening geeft aan of alle investeringen kunnen worden terugverdiend dan wel of er winsten te verwachten zijn. De geïndexeerde opbrengsten minus de geïndexeerde kosten geven een resultaat, ook eindwaarde genoemd. Indien de eindwaarde negatief is, wordt een voorziening getroffen om het toekomstig verwachte verlies te dekken. Wanneer er een positief resultaat wordt verwacht worden er, zodra er opbrengsten zijn gerealiseerd, tussentijdse winsten genomen.

Tabel 4

	A	+B	-C	-D	=E
Grondexploitatie (bedrag x € 1000)	Boekwaarde 31-12-2017	Geraamde nog te maken kosten	Geraamde nog uit te geven gronden	Geraamde subsidies en overige bijdragen	Verwachten eindresultaat
Woningbouw	19.500	33.436	33.353	2.439	17.144
Bedrijventerreinen	34.971	34.012	53.336	21.125	-5.477
Stadsvernieuwing wonen	2.088	2.890	2.475	129	2.373
Stadsvernieuwing bedrijven	2.761	539	1.494	58	1.749
Totaal	59.320	70.877	90.657	23.752	15.788

*een negatief bedrag betekent meer opbrengst dan investeringen en daarmee een gunstig resultaat.
**de bedragen bij de bedrijventerreinen zijn inclusief het faciliteerde deel in Kampershoek 2.0.

In het verwacht verlies van € 15,8 miljoen zitten voor € 10,5 miljoen winstgevendende projecten. Voor de verlieslatende projecten is voor een totaalbedrag van € 26,3 miljoen een voorziening verliesgevendende grondexploitaties gevormd. Aan het einde van deze paragraaf grondbeleid is een gedetailleerd overzicht van de grondexploitaties opgenomen.

Voorziening verliesgevendende grondexploitaties

Tabel 5

Eindwaarde grondexploitatie (bedrag x € 1.000)	Voorziening 1-1-2018 eindwaarde	Onttrekking	Vrijval	Dotatie	Voorziening 31-12-2018 eindwaarde
Totaal	27.771	-1.662	-773	938	26.274

Aan de voorziening voor verliesgevendende grondexploitaties is voor € 1,7 miljoen onttrokken voor verlies op afgesloten projecten. Het restant van € 38.000 op deze voorzieningen is vrijgevallen.

De voorziening voor verliesgevendende grondexploitaties is gesaldeerd met € 200.000 gedoteerd ten laste van het resultaat. De voornaamste oorzaken van de dotatie zijn:

- Een vrijval van € 220.000 op Laarveld. In 2018 hebben we een woningbouw programma in Laarveld fase 4 ingerekend met een positief resultaat.
- Een vrijval van € 224.000 op Landbouwbelang. Het resultaat verbetert door het genereren van hogere opbrengsten en door het schrappen van de post bijdrage aan bovenwijkse voorzieningen.
- Een vrijval van € 227.000 op Beekpoort-Noord. Door de aanpassing van de grondprijzen naar aanleiding van de Grondprijnsbrief 2019 stijgen de verwachte opbrengsten.
- Een dotatie van € 900.000 op Kampershoek 2.0. Ondanks de hogere opbrengstenraming als gevolg van het verwerken van de grondprijzen uit de Grondprijnsbrief 2019 treedt toch een verslechtering op onder andere door hogere plankosten en kosten voorbereiding toezicht en uitvoering en hogere civieltechnische kosten. Ook het verlagen van de jaarlijks verwachte prijsindex van 2% naar 1,5% heeft een negatief effect als gevolg van de lange looptijd van de grondexploitaties.

Overzicht investeringen en opbrengsten

De gemeentelijke grondexploitatie bestaat op 31-12-2018 uit 12 grondexploitaties waarvan Laarveld en Kampershoeck 2.0 de grootste zijn.

Minimaal een keer per jaar worden de grondexploitaties bijgesteld, dat wil zeggen dat beoordeeld wordt of de verwachte investeringen en opbrengsten van een project gedurende de gehele looptijd nog juist zijn ingeschat. Wanneer zich gedurende het jaar nieuwe feiten voordoen met substantiële wijzigingen tot gevolg wordt de grondexploitatie bijgesteld. Noodzakelijk geachte investeringen en opbrengsten worden bij de meerjaren perspectief grondexploitaties (MPG) en de begroting als benodigd budget voorgelegd aan de gemeenteraad. In voorkomende gevallen worden deze budgetten bijgesteld in tussenrapportages. In de jaarrekening worden de werkelijke investeringen en opbrengsten over 2018 afgezet tegen deze prognoses.

Tabel 6

Boekwaarde grondexploitatie (bedrag x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2017	Nieuw inzicht tussentijdse winstneming niet in project	Investeringen 2018	Opbrengsten 2018	Balans-verschuiving (erfpacht gronden)	Winst/verlies bij afsluiten project	Boekwaarde 31-12-2018
Grondexploitatie	73.538	-5.068	6.704	-14.191		-1.662	59.320

De boekwaarde van de grondexploitatie daalt in 2018 met afgerond € 14,2 miljoen. Deze daling komt onder meer door een nieuw inzicht voor de verwerking van de tussentijdse winsten. BBV geeft aan dat de tussentijdse winstnemingen niet meer verwerkt mogen worden in de grondexploitaties maar in de balanswaarde van de grondexploitaties. Dit leidt tot een daling van € 5 miljoen op de boekwaarde. Op het totaal van de balanswaarde heeft dit geen effect. Verder zijn in 2018 de opbrengsten hoger dan de investeringen.

De belangrijkste investeringen en opbrengsten worden hierna toegelicht. In de grafieken 1 en 2 ziet u de verschillen tussen begroting en werkelijkheid.

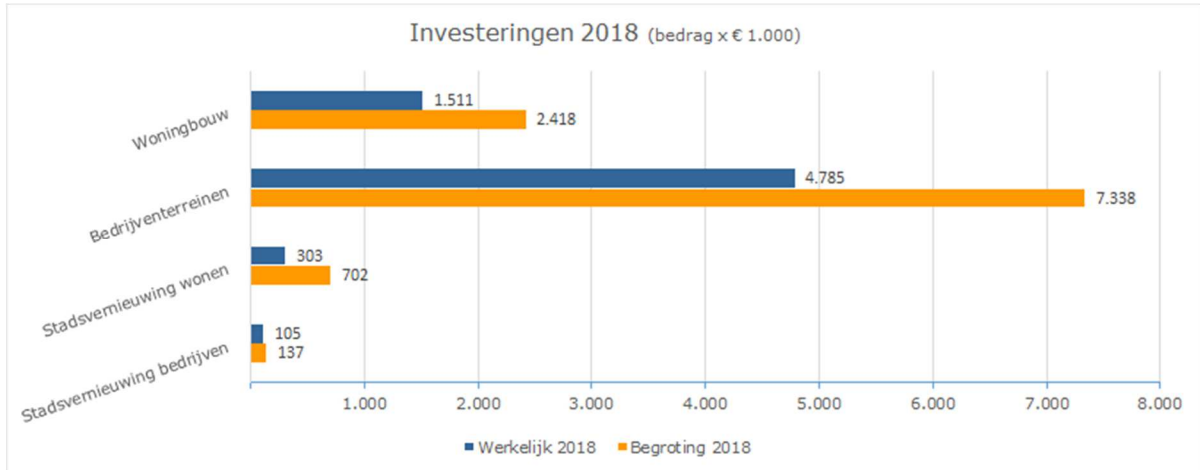
Investeringen 2018

Woningbouw: de investeringen zijn lager dan begroot onder andere doordat woonrijp werkzaamheden aan Laarveld fase 1 zijn uitgesteld omdat nog niet alle kavels zijn verkocht. In Laarveld fase 2 zijn de kosten voor bouwrijp maken lager uitgevallen dan was geraamd. Daarnaast was de verwachting dat er meer plankosten zouden zijn gemaakt voor Laarveld fase 3.

Bedrijventerrein: de investeringen zijn lager dan begroot omdat verwacht was dat de gemeente een aantal gronden zou verwerven in Kampershoeck 2.0, naar verwachting worden de gronden in 2019 alsnog verworven. Daarnaast zijn werkzaamheden voor het bouw- en woonrijpmaken van sommige terreinen uitgesteld.

Stadsvernieuwing wonen: de investeringen zijn lager dan begroot omdat er geen bijdrage meer hoeft te worden gedaan aan twee bovenwijkse voorzieningen.

Grafiek 1

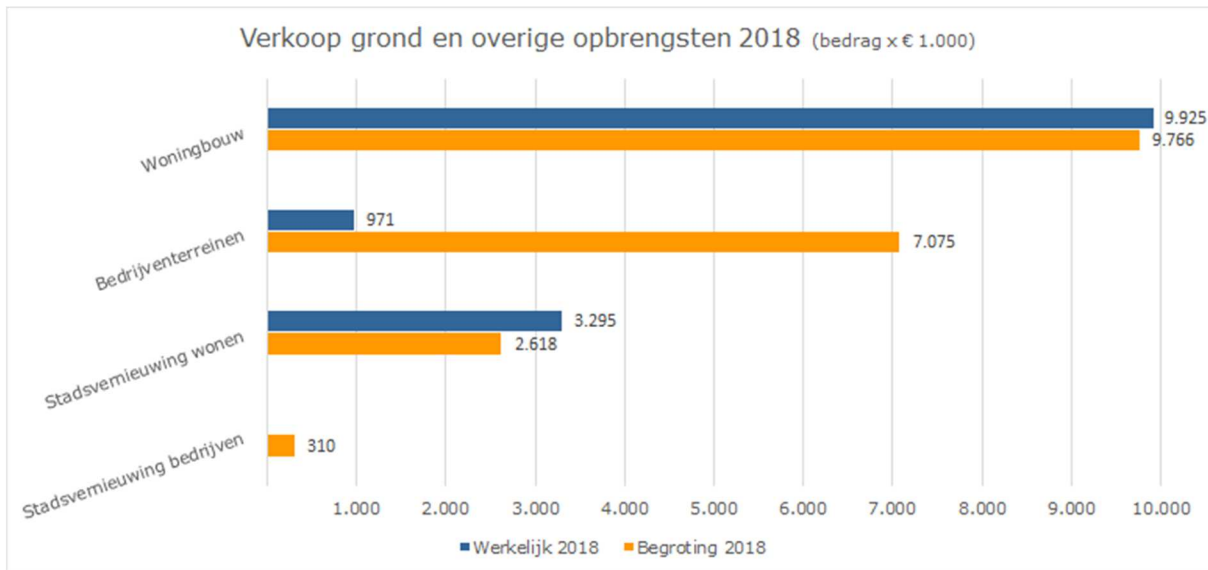

Opbrengsten 2018

De opbrengsten uit grondverkoppen in de onderstaande grafiek 2 betreffen alleen de uitgifte welke bij de notaris zijn gepasseerd.

Bedrijventerreinen: De uitgifte van erfpachtgronden in Kampershoek 2.0 gaat niet geleidelijk. In 2018 heeft nog geen oplevering plaatsgevonden, de verwachting is dat in 2019 een groot gedeelte zal worden geleverd. De verwachte verkopen in De Kempen uitbreiding zijn ook vertraagd. De verwachting is voor alsnog dat deze in 2019 plaats gaan vinden.

Grafiek 2

Risico's en de reserve risicobuffer bouwgrondexploitaties

De grondexploitatie is per definitie risicovol. De investeringen liggen in de tijd soms ver voor de opbrengsten en de toekomstige markt voor bouwrijpe grond is moeilijk voorspelbaar. Om de risico's zoveel mogelijk te beperken, wordt per project minimaal eenmaal per jaar een risicoanalyse uitgevoerd. Waar mogelijk worden bij de belangrijkste risico's beheersmaatregelen getroffen. Het resterende risico wordt per project berekend en bedraagt voor 2019 in totaal € 8,9 miljoen en betreft vooral risico's met betrekking tot lagere grondopbrengsten en lagere exploitatiebijdragen op het bedrijventerrein Kampershoek 2.0.

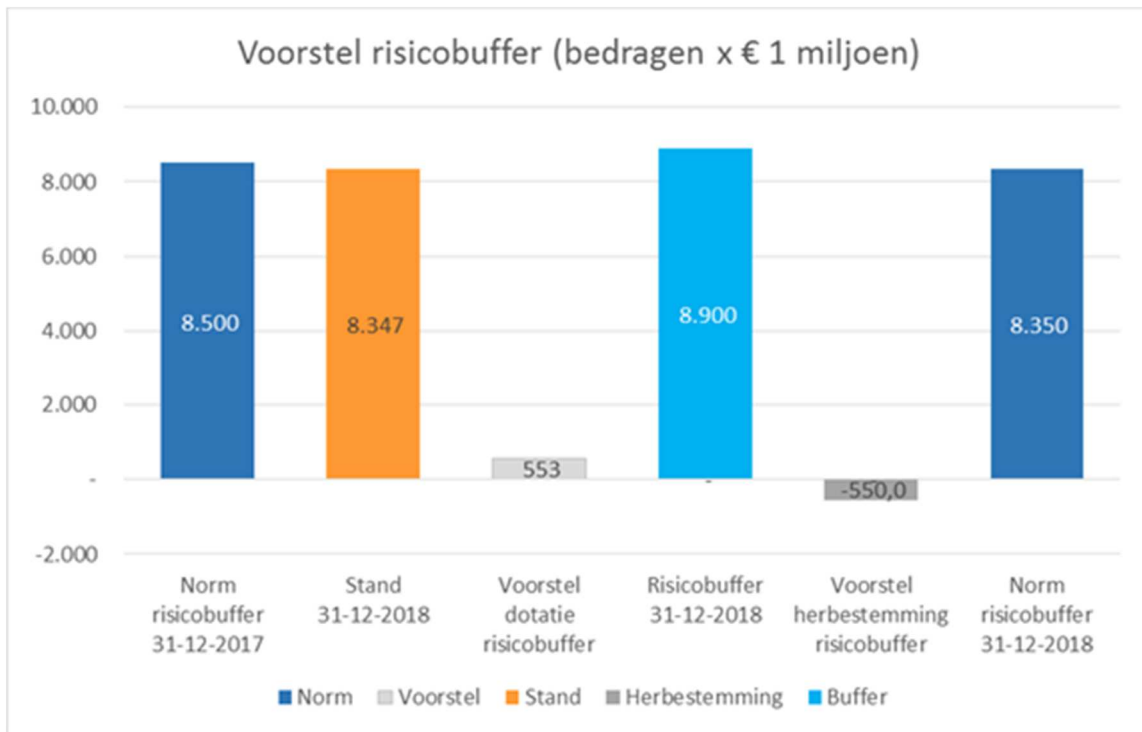
Bij de resultaatbestemming wordt voorgesteld de risicobuffer per 31-12-2018 te verhogen van € 8,3 miljoen naar € 8,9 miljoen, waardoor voorgesteld wordt een bedrag van € 500.000 toe te voegen.

Parkfaciliteiten en parkbeheer

Eén van de nieuwe BBV regels in 2016 was dat niet-grondexploitatie-eigen kosten niet meer mochten worden opgenomen in de grondexploitatie. Het budget voor parkfaciliteiten en -beheer voor Kampershoek 2.0 is toen overgegaan van de grondexploitatie naar de risicobuffer. Omdat duidelijk is dat de kosten gemaakt gaan worden is er eigenlijk geen sprake van een risico daarom wordt voorgesteld het budget voor parkfaciliteiten en -beheer niet meer op te nemen in de risicobuffer, maar hiervoor een aparte bestemmingsreserve op te nemen.

Onderstaande figuur geeft de onttrekking van € 550.000 weer ten behoeve van de nieuw te vormen bestemmingsreserve Parkmanagement Kampershoek 2.0.

Door deze mutatie wordt de uiteindelijke risicobuffer (zonder parkfaciliteiten en -beheer) € 8,35 miljoen.

Vennootschapsbelasting

Met ingang van 1 januari 2016 is de Wet modernisering Vennootschapsbelasting overheidsondernemingen ingevoerd. Aan de hand van de door het platform Samenwerking Vennootschapsbelasting Lokale Overheden (SVLO) uitgegeven handreikingen zijn alle grondexploitaties voor deze wet beoordeeld. Bekeken is of de grondexploitatie door de zogenoemde ondernemerspoort gaat en daarmee belastingplichtig is. Voor de grondexploitatie is door de gemeente geconcludeerd dat als gevolg van fiscaal toerekenbare rente de grondexploitatie structureel een negatief resultaat behaalt en daardoor niet door de ondernemerspoort gaat. Deze conclusie is aan de belastingdienst voorgelegd. Wij verwachten in de loop van 2019 van de belastingdienst te horen of zij het daarmee eens zijn.

Overzicht bouwgrondexploitatie

	A	+ B	= C	- D	+ E	+ F	= G
Boekwaarde grondexploitatie (bedrag x € 1000)	Boekwaarde 1-1-2018	Mutaties 2018	Boek-waarde 31-12-2018	Geraamde nog te maken kosten	Geraamde nog uit te geven gronden	Geraamde subsidies en overige bijdragen	Verwachten eindresultaat
Kdsw St.Laurentius	125	17	142	112	183		71
kdt tungelerdorpsstr		78	78	652	1.114	14	-398
Kdt Truppertstraat	1.500	-299	1.200	112	90		1.223
Laarveld	26.335	-8.280	18.055	31.065	31.097	2.412	15.611
Vrouwenhof	-46	71	25	1.504	879	13	637
Woningbouw	27.913	-8.413	19.500	33.446	33.363	2.439	17.144
De Kempen Uitbreiding	-367	-2.211	-2.579	3.744	4.952	926	-4.713
Kampershoek 2.0	33.843	4.482	38.325	28.703	43.303	19.344	4.381
Leuken-Noord-Oost	1.495	-416	1.079	799	2.844	192	-1.158
Centrum-Noord	1.281	-3.135	-1.854	767	2.237	663	-3.988
Sportpark Leuken	127	-127					
Bedrijventerreinen	36.378	-1.407	34.971	34.012	53.336	21.125	-5.477
Keent Sutjensstraat-Noord	1.402	-1.402			0	0	
Bpo Landbouwbelang	1.273	-3.179	-1.906	1.732		54	-228
Bpo Beekpoort-Noord	3.916	78	3.994	1.158	2.475	75	2.602
Stadsvernieuwing wonen	6.590	-4.502	2.088	2.890	2.475	129	2.373
Kanaalzone 1	2.656	105	2.761	539	1.494	58	1.749
Stadsvernieuwing bedrijven	2.656	105	2.761	539	1.494	58	1.749
Totaal	73.538	-14.218	59.320	70.887	90.667	23.752	15.788

JAARREKENING

Overzicht van baten en lasten

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Het overzicht van de baten en lasten in de jaarrekening		Begroting 2018			Begroting na wijziging 2018			Rekening 2018		
Nr.	Programma	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
1	Woonklimaat	31.147	18.606	12.541	33.160	19.280	13.880	32.260	20.528	11.731
2	Economie	21.360	12.000	9.360	22.889	13.531	9.357	20.022	11.256	8.766
3	Zorg	57.960	16.407	41.553	59.456	16.785	42.671	59.240	17.678	41.562
4	Participatie	8.083	40	8.043	8.457	137	8.321	8.444	171	8.273
5	Financiën	15.648	3.144	12.504	13.531	2.181	11.350	13.149	2.874	10.275
	Totaal programma's	134.198	50.197	84.001	137.493	51.914	85.579	133.115	52.507	80.607
	Algemene dekkingsmiddelen									
	Saldo financieringsfunctie		6.303	-6.303		3.499	-3.499		3.225	-3.225
	Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	3	14.214	-14.211		13.992	-13.992		14.226	-14.226
	Dividend		143	-143		183	-183		171	-171
	Algemene uitkeringen		75.425	-75.425		76.521	-76.521		76.837	-76.837
	Overige algemene dekkingsmiddelen	31		31	16		16			
	Totaal Algemene dekkingsmiddelen	34	96.085	-96.051	16	94.195	-94.179		94.459	-94.459
	Overhead	13.796	28	13.769	13.641	28	13.613	15.750	151	15.599
	Vennootschapsbelasting							7		7
	Gerealiseerde saldo van baten en lasten	148.027	146.310	1.718	151.150	146.137	5.013	148.870	147.116	1.754

Overzicht van baten en lasten

1	Woonklimaat	204	69	-135	367	282	86	347	479	-132
2	Economie	1.443	2.003	560	13.327	13.200	127	13.635	13.380	255
3	Zorg	119	376	257	557	1.127	-570	852	2.557	-1.705
4	Participatie		178	178	130	300	-169	605	420	184
5	Financiën	2.288	3.641	1.353	7.563	9.860	-2.297	3.474	4.372	-898
	Totaal reserves	4.054	6.267	-2.213	21.945	24.768	-2.823	18.913	21.208	-2.294
	Totaal gerealiseerde resultaat	152.082	152.576	-494	173.095	170.905	2.190	167.785	168.325	-540

Voor onvoorziene uitgaven was in de primaire begroting 2018 een bedrag van € 31.000 opgenomen. Bij de begrotingsraming wordt van de stelpost onvoorziene uitgaven 75% gereserveerd voor de structurele lasten (€ 23.000) en 25% voor de eenmalige/incidentele lasten (€ 8.000).

In 2018 hebben de volgende toepassingen van de post onvoorziene lasten plaats gevonden:

<u>Onvoorziene structureel:</u>	
Raming onvoorziene	€ 23.000
Mouttoren Werthaboulevard	€ -7.000
Restant-raming Onvoorziene	€ 16.000
<u>Onvoorziene incidenteel:</u>	
Raming onvoorziene	€ 8.000
Mouttoren Werthaboulevard	€ -8.000
Restantraming raming onvoorziene	€ 0

In totaliteit bedraagt de restant-raming Onvoorziene uitgaven 2018 hierdoor € 16.000.

Onrechtmatigheden

Lasten en baten

Op het programma overhead is een overschrijding van de lasten zichtbaar. Dit volgens het normenkader van de Kadernota rechtmatigheid. De overschrijding betreft € 2.109.000.

Overhead

De lasten van overhead zijn € 2.109.000 hoger dan verwacht. Deze overschrijdingen passen binnen het bestaande beleid (voorheen saldo kostenplaatsen).

Onrechtmatigheden investeringskredieten

Kredieten

In 2018 bedraagt de overschrijding op kredietniveau € 35.000 en telt mee voor het oordeel. De overschrijding wordt met name veroorzaakt door overschrijdingen op een 9-tal kredieten. Gelet op de omvang van de overschrijding van 1,873% (op het totaal van de overschrijding van het 9-tal kredieten) wordt geen verdere specificatie gegeven.

Controleprotocol 2018 en artikel 212 GW-verordening

Rekening houdend met de uitgangspunten voor wat betreft begrotingsafwijkingen zoals die zijn opgenomen in het Controleprotocol 2018 en hetgeen aanvullend in artikel 212 GW-verordening is opgenomen, kan deze begrotingsafwijking alsnog via vaststelling van de jaarrekening worden geaccordeerd.

Voor een analyse tussen de begroting na wijziging en de gerealiseerde lasten en baten wordt verwezen naar de programma-verantwoording (hoofdstuk 3). De analyses maken daar onderdeel van uit.

Verdelingsprincipe taakvelden

De programmabegroting heeft 5 begrotingsprogramma's, naast de posten Overhead, Algemene dekkingsmiddelen, onvoorziene en VPB. De begrotingsprogramma's zijn onderverdeeld in meerdere producten, waarbinnen de beschikbare middelen verder worden uitgesplitst in budgetten. Hier zijn 3 soorten in te onderscheiden: toegekende reguliere budgetten, verdeelde personeelslasten en berekende kapitaallasten. Deze unieke grootboeknummers zijn vervolgens toebedeeld aan de taakvelden, conform de regeling van Ministerie van BZK en Iv3-informatievoorschrift 2018. Dit overzicht heeft een toedeling van de gerealiseerde baten en lasten van programma's naar betreffende taakvelden. Op basis van de indeling in deze structuur in het financiële informatiesysteem worden de rapportages ten behoeve van regeling Iv3 gevuld.

Specificatie reservemutaties per programma

Reservemutaties per programma		Begroting 2018			Rekening 2018		
Nr.	Programma	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
1	Woonklimaat	367	282	86	347	479	-132
2	Economie	13.327	13.200	127	13.635	13.380	255
3	Zorg	557	1.127	-570	852	2.557	-1.705
4	Participatie	130	300	-169	605	420	184
5	Financiën	7.563	9.860	-2.297	3.474	4.372	-898
		21.945	24.768	-2.823	18.913	21.208	-2.294
	<i>waarvan structureel</i>	2.109	169	1.940	2.869	3.511	-642
	<i>waarvan incidenteel</i>	19.836	24.599	-4.763	16.044	17.696	-1.652
	Totaal Reserves	21.945	24.768	-2.823	18.913	21.208	-2.294

Incidentele baten en lasten 2018

Presentatie van het structureel jaarrekeningsaldo 2018	2018
Gerealiseerde saldo baten en lasten (nadelig)	1.754.000
Toevoegingen en onttrekkingen reserves	-2.294.000
Gerealiseerd resultaat voor bestemming (voordelig)	-540.000
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	68.000
Structureel jaarrekeningresultaat	-472.000

Programma	Omschrijving	Lasten	Baten
1	Burgerinitiatieven (incl. overheveling naar 2019, tlv res. maatsch. Doelen).	63.000	
1	Afhandeling sanering Noordkade 48a.	153.000	
1	Onderzoek en onderhoud kunstwerken.	42.000	
2	Terugstorten subsidie provincie Limburg opheffing stichting HCE.	160.000	320.000
2	Per saldo dotatie aan voorziening verliesgevende grondexploitaties.	203.000	
2	Prioriteit Spark techlab.	30.000	
3	Doorbraakprojecten (t.l.v. algemene reserve).	63.000	
3	Incidenteel gedeelte aanvalsplan armoede (tlv reserve sociaal domein).	250.000	
3	Transformatiebudget jeugd (incl. overheveling naar 2019 t.l.v. alg. uitk.).	193.000	
3	Verevening 2017 jeugd (t.l.v. reserve sociaal domein).	1.328.000	
3	Beleids- en actieplan vergunninghouders (t.l.v. reserve inburgering en participatie niet westerse allochtonen).	253.000	
3	Schulden en armoede (incl. overheveling naar 2019, tlv. Alg. uitk.).	106.000	
3	Kinderwelzijn (t.l.v. provinciaal subsidie).	57.000	57.000
4	Routeplanner Cultuur (t.l.v. algemene reserve).	130.000	
4	Prioriteit EK Triathlon.	30.000	
4	Doorbetaling CMK-gelden provincie.	74.000	74.000
5	Incidentele lasten AZC (incl. overheveling van 2018 en overheveling naar 2019, t.l.v. faciliteitenbesluit opvangcentra/algemene reserve).	452.000	
5	Aankoop van onroerende zaken betreffende inrichten van het stadspark t.l.v. algemene reserve).	747.000	
5	Diverse achterstanden analogo archief.	72.000	
5	BTW voorgaande jaren.	265.000	245.000
5	Extra afschrijving Maasstraat 28 i.v.m. verkoop.	155.000	
5	Kosten FLOW.	124.000	
5	Kosten Wind.	426.000	
5	Kosten knelpunten personeel.	448.000	
5	Storting voorziening pensioen zittende en voormalige wethouders	108.000	
5	Afboeken debiteurenvorderingen	341.000	
1	Subsidie zwerfafval.		173.000
1	Tussentijdse winstneming grondexploitaties.		181.000

Overzicht van baten en lasten

Programma	Omschrijving	Lasten	Baten
1	Per saldo vrijval voorziening verliesgevende grondexploitaties.		677.000
2	Tussentijdse winstneming grondexploitaties.		1.341.000
3	ESF-subsidie participatie (t.g.v. reserve sociaal domein).		142.000
3	Subsidie project Armoede samen aanpakken.		75.000
5	Faciliteitenbesluit opvangcentra (via Gemeentefonds).		30.000
5	Verkoop van het bedrijfsperceel Fahrenheitstraat (t.g.v. algemene reserve).		818.000
5	Verkoop grond Tungalroy.		50.000
5	Verkoop panden vastgoed.		223.000
5	Vrijval voorziening dubieuze debiteuren		65.000
6	Gemeentefonds: decentralisatie-uitkering transformatiefonds.		194.000
6	Gemeentefonds: decentralisatie-uitkering schulden en armoede.		24.000
	Totaal incidentele baten en lasten	6.273.000	4.689.000
7	Incidentele reservemutaties 2018	16.044.000	17.696.000
	Totaal inclusief reservemutaties	22.317.000	22.385.000
	Saldo incidentele baten en lasten 2018 (voordelig)	68.000	

Informatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen WNT

Publicatieverplichting beloning regulier

De wijze van verantwoording van de WNT in de jaarrekening is vergelijkbaar met de Wopt. Een belangrijk verschil is wel dat uit hoofde van de WNT de bezoldiging van alle topfunctionarissen (volgens de wet: gemeentesecretaris en griffier) ook moet worden verantwoord als de norm niet is overschreden. Van overige medewerkers moet alleen een vermelding plaatsvinden bij overschrijding van de norm.

Van elke topfunctionaris en van elke andere functionaris, die in het betreffende jaar een totale bezoldiging heeft ontvangen hoger dan de maximale bezoldigingsnorm, moet de gemeente op grond van de WNT en het gewijzigde artikel 28 BBV in de toelichting op de programmarekening het volgende opnemen:

- de beloning;
- de belastbare vaste en variabele onkostenvergoeding;
- de voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn;
- de functie of functies;
- de duur en omvang van het dienstverband in het verslagjaar;
- de beloning in het voorgaande jaar; en
- een motivering voor de overschrijding van de maximale bezoldigingsnorm.

Van topfunctionarissen moet bovendien ook de naam openbaar worden gemaakt. Bij de niet-topfunctionarissen is dit niet verplicht en kan worden volstaan met het noemen van de functie(s).

Functie	Griffier	Gemeentesecretaris
	M.H.R.M. Wolfs	G. Brinkman
Gegevens 2018		
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01-31/12	01/01-31/12
Omvang dienstverband	1,00	1,00
(Fictieve) dienstbetrekking	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	86.067,53	113.442,09
Beloningen betaalbaar op termijn	14.290,44	17.884,56
Subtotaal	100.357,97	131.326,65
Individueel WNT-maximum	189.000,00	189.000,00
Onverschuldigd betaald bedrag -/-	N.V.T.	N.V.T.
Totaal bezoldiging	100.357,97	131.326,65
Verplichte motivering indien overschrijding	N.V.T.	N.V.T.
Toelichting vordering wegens onverschuldigde betaling	N.V.T.	N.V.T.
Gegevens 2017		
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01-31/12	01/03 - 31/12

Overzicht van baten en lasten

Functie	Griffier	Gemeentesecretaris
Omvang dienstverband 2017 (in fte)	1,00	1,00
Dienstbetrekking	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	84.453,88	92.275,00
Beloningen betaalbaar op termijn	12.618,48	13.051,28
<i>Subtotaal</i>	97.072,36	105.326,28
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	181.000,00	151.742,47
Totaal bezoldiging 2017	97.072,36	105.326,28

Publicatieverplichting beloning inhuur

Indien sprake is van externe inhuur voor langer dan zes maanden binnen een periode van 18 maanden dient van elke topfunctionaris (ook als norm niet is overschreden) en van elke andere extern ingehuurde niet-topfunctionaris, die in het betreffende jaar een totale bezoldiging heeft ontvangen hoger dan de maximale bezoldigingsnorm opgenomen te worden
Voorgaande is voor 2018 niet van toepassing.

Publicatieverplichting uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband

De openbaarmaking van uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband, bijvoorbeeld een ontslagvergoeding, is ook gewijzigd ten opzichte van de Wopt.

Volgens de WNT zal voor elke topfunctionaris (volgens de wet: gemeentesecretaris en griffier) en voor elke gewezen topfunctionaris moeten worden vermeld:

1. de uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband;
2. de naam, functie of functies die tijdens het dienstverband zijn bekleed; en
3. het jaar waarin het dienstverband is beëindigd.

Zoals al eerder opgemerkt, is sprake van een maximum norm voor ontslagvergoeding voor topfunctionarissen, die niet mag worden overschreden.

Voor alle andere medewerkers zal een uitkering wegens beëindiging van het dienstverband moeten worden vermeld in het jaardocument indien:

1. In enig voorafgaand jaar voor deze persoon een Wopt-melding is gedaan
2. Of het totaal van de uitkeringen in verband met beëindiging van het dienstverband meer bedraagt of zal bedragen dan de maximale bezoldigingsnorm in het jaar waarin het dienstverband is beëindigd. De norm moet pro rata worden toegepast als geen sprake is van een fulltime dienstverband of als dit korter heeft geduurd dan een kalenderjaar.

De naam van de medewerker is niet noodzakelijk.

De gemeente moet deze informatie voor alle topfunctionarissen en alle medewerkers, voor wie de ontslagvergoeding openbaar gemaakt moet worden, uiterlijk voor 1 juli volgend op het verslagjaar digitaal melden aan het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en daarbij een toelichting geven indien sprake is van overschrijding van de maximale norm.

Van bovengenoemde publicatieverplichting is voor 2018 geen sprake.

Balans

Balans per 31 december 2018

ACTIVA (bedragen x € 1.000)	ULTIMO 2018		ULTIMO 2017	
VASTE ACTIVA				
<u>Immateriële vaste activa</u>		1.339		971
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	223		139	
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	1.116		832	
<u>Materiële vaste activa</u>		177.262		177.767
Investerings met een economisch nut	137.353		137.481	
Investerings met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	24.812		25.557	
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	11.011		10.632	
In erfpacht	4.086		4.097	
<u>Financiële vaste activa</u>		19.033		20.348
Kapitaalverstrekking aan:				
- deelnemingen	293		293	
Leningen aan:				
- woningbouw corporaties	16.405		17.580	
- deelnemingen	262		262	
Overige langlopende leningen	2.073		2.202	
Overige uitzettingen met een looptijd >= 1 jr.			11	
VLOTTENDE ACTIVA				
<u>Vorraden</u>		33.193		40.583
Grond- en hulpstoffen			64	
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	29.475		37.731	
Voorraad gereed product en handelsgoederen	3.718		2.788	
<u>Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar</u>		10.213		9.003
Vorderingen op openbare lichamen	1.641		4.550	
Rekening courant Rijk	1.484			
Rekening-courant verhouding met niet-financiële instellingen	470		466	
Overige vorderingen	6.618		3.987	
<u>Liquide middelen</u>		898		6.047
Kassaldi	9		26	
Banksaldi	889		6.021	
<u>Overlopende activa</u>		19.351		17.772
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel:				
- Rijk				
- Overige Nederlandse overheidslichamen			728	
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	19.351		17.044	
BALANSTOTAAL		261.289		272.491

PASSIVA (bedragen x € 1.000)	ULTIMO 2018		ULTIMO 2017	
VASTE PASSIVA				
<u>Eigen vermogen</u>		92.718		94.471
Algemene reserves	31.575		15.260	
Bestemmingsreserves	60.603		75.181	
Gerealiseerde resultaat	540		4.030	
<u>Voorzieningen</u>		30.801		30.861
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	1.291		1.747	
Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	29.510		29.114	
<u>Vaste schulden met een rentetypische looptijd >= 1 jaar</u>		105.181		116.116
Onderhandse leningen van:				
- Binnenlandse banken en andere financiële instellingen	105.141		116.069	
Waarborgsommen	40		47	
VLOTTENDE PASSIVA				
<u>Netto-vlottende schuld met een rentetypische looptijd < 1 jaar</u>		16.861		20.591
Overige kasgeldleningen	7.500		10.000	
Overige schulden	9.361		10.591	
<u>Overlopende passiva</u>		15.728		10.452
De voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren ontvangen van:				
- Rijk			328	
- Overige Nederlandse overheidslichamen	1.588		1.968	
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	13.268		7.148	
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	872		1.008	
BALANSTOTAAL		261.289		272.491
Gegarandeerde geldleningen		268.946		266.185

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling, die doorgaans is opgenomen in de septembercirculaire van het boekjaar. De gemeente Weert volgt deze stellige uitspraak.

Met betrekking tot de eigen bijdragen die het CAK int en aan de gemeenten afdraagt, geldt op basis van de Kadernota rechtmatigheid 2015 van de commissie BBV het volgende. Gemeenten kunnen op basis van de overzichten van het CAK wel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen Wmo-administratie. Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op deze overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke. Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

Balans

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief. Bijdragen aan activa van derden worden conform de notitie "Waardering en afschrijving vaste activa en rente", vastgesteld op 23-11-2017 door de gemeenteraad, geactiveerd als ze individueel een bedrag van € 10.000 te boven gaan. Dergelijke geactiveerde bijdragen zijn gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

De gehanteerde afschrijvingstermiijnen

De immateriële vaste activa worden lineair afgeschreven conform onderstaande tabel, tenzij bij raadsbesluit anders besloten is.

Activa	Econ/ Maatsch. Nut	Afschrijvings- termijn
Immateriële activa		
<u>Onderzoeken, voorlichting e.d.</u>		
Kosten van onderzoeken en ontwikkeling, uitwerking beleidsplannen, publicaties en brochures, mits dit een actief tot gevolg heeft		5 jaar
<u>Bijdragen aan activa van derden</u>		
Alle investeringssubsidies		Conform afschrijvings- termijn gelijk- waardige gem.activa

Materiële vaste activa met economisch nut

Algemeen

Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak die aan de vervaardiging van het actief worden toegerekend; in dat geval vermeldt de toelichting dat deze kosten worden geactiveerd.

Overige investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.

Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Wanneer investeringen grotendeels of volledig worden gedaan voor riolering, het inzamelen van huishoudelijk afval of andere alsook voor rechten die op grond van artikel 229 lid 1 a en b Gemeentewet worden geheven, dan worden deze investeringen op de balans opgenomen in een aparte categorie: de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

In erfpacht uitgegeven gronden

De in erfpacht uitgegeven gronden zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (in casu de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Gronden waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen

De materiële vaste activa met economisch nut worden lineair afgeschreven conform onderstaande tabel, tenzij bij raadsbesluit anders besloten is.

Activa	Econ/ Maatsch. Nut	Afschrijvings- termijn
Materiële activa		
<u>Grond en terreinen:</u>		
Volkstuinencomplex	E	40 jaar
Begraafplaatsen	E	30 jaar
Overige gronden en terreinen (niet zijnde sportterreinen)	E	niet
Sportterreinen (m.u.v. de bij de voorziening sport genoemde)	E	niet
<u>Gebouwen en inrichting:</u>		
Nieuwbouw woonruimten, (bedrijfs)gebouwen, onderwijshuisvesting, parkeergarages	E	50 jaar
Bouwkundige aanpassingen woonruimten en gebouwen, (aan)bouw bijruimten, 1e inrichting onderwijsruimten, JOP's/jongerenvoorzieningen	E	25 jaar
Brandveiligheids- en beveiligingsvoorzieningen in gebouwen, arboaanpassingen, voorzieningen hemelwaterafvoer	E	15 jaar
Inventaris/inrichting gemeentelijke en openbare gebouwen (bureaus, kleinere installaties, materiaal stembureau e.d.), geluidwerende voorzieningen	E	10 jaar
Wijkunits	E	6 jaar
Losse inventaris (bijv. stoelen, tapinstallatie)	E	5 jaar
Vlaggenmasten	E	20 jaar
<u>Vervoermiddelen/ (rijdend) materieel:</u>		
Groot materieel (vrachtwagens e.d.) 12 jaar	E	12 jaar
Klein materieel (personenauto's e.d.) 10 jaar	E	10 jaar
Sneeuwplough / - strooier 12 jaar	E	12 jaar
Veegmachine 6 jaar	E	6 jaar
<u>Technische installaties:</u>		
Noodstroomaansluitingen	E	30 jaar
CV installaties, paternosterkasten, cateringinstallaties	E	15 jaar
Telefooncentrale, garage-interieur (o.a. hefbrug en afzuiginstallatie), klimaatbeheersing, waterkoelers, presentatieapparaten, elektronische afsluitsystemen	E	10 jaar
<u>Algemeen en automatisering / ICT:</u>		
Digitale basiskaarten, kasten kadasterkaarten, reader archief, kabelkrant SLOW	E	10 jaar
ICT infrastructuur:	E	
Statische componenten (o.a. bekabeling)	E	10 jaar

Activa	Econ/ Maatsch. Nut	Afschrijvings- termijn
Dynamische componenten, telefooncentrale	E	5 jaar
ICT hardware:	E	
Servers (procesafhankelijk)	E	4-5 jaar
Werkplekvoorzieningen (werkplekafhankelijk)	E	3-4 jaar
ICT software (procesafhankelijk), kantoorautomatisering	E	3-6 jaar
Printer studiezaal archief, leesapparaat microfiches, "gemeentearchief online", microfilms, ontwikkeling archeologische kaarten	E	5 jaar
Defibrillatoren	E	8 jaar
Plotter	E	4 jaar
Kleding bodes	E	4 jaar
Luchtfoto's	E	3 jaar
<u>Reiniging/ milieu:</u>		
Inrichting milieustraat, geluidsanering (bijv. geluidswal)	E	25 jaar
Ondergrondse inzamelstations	E	15 jaar
Containers, duobakken	E	10 jaar
Geluidsniveaumeters	E	7 jaar
<u>Weg- en waterbouwkundige werken, groen en verkeer:</u>		
Parkeerautomaten (inclusief zuilen), rijwielstallingen waar een tarief geheven wordt	E	10 jaar
Handterminals, parkeermeters, speeltoestellen		5 jaar

Materiële vaste activa met maatschappelijk nut

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Investerings met een maatschappelijk nut worden, evenals investeringen met een economisch nut, geactiveerd en over de verwachte toekomstige gebruiksduur afgeschreven. De verplichting om alle investeringen te activeren volgens de nieuwe methode geldt alleen voor investeringen die vanaf het begrotingsjaar 2017 worden gedaan.

Door de invoering van de nieuwe systematiek blijven verschillen bestaan in de wijze waarop mag worden afgeschreven op investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut die vóór het begrotingsjaar 2017 zijn gedaan. Om inzicht te geven in het deel van de activa dat wel vergelijkbaar is qua systematiek is in het verloopoverzicht in de toelichting op de balans aangegeven welk bedrag volgens de nieuwe systematiek is verantwoord en welk deel volgens een andere systematiek.

Conform de op 12 februari 2014 door de gemeenteraad vastgestelde beleidsnota worden infrastructurele werken in de openbare ruimte, zoals wegen, pleinen, bruggen, viaducten en parken geactiveerd en afgeschreven in 20 jaar. De ondergrond van deze werken wordt daarbij als integraal onderdeel van het werk beschouwd (en dus ook afgeschreven).

De gehanteerde afschrijvingstermijnen

De materiële vaste activa met een meerjarig maatschappelijk nut, worden lineair afgeschreven conform onderstaande tabel, tenzij bij raadsbesluit anders besloten is.

Activa	Econ/ Maatsch. Nut	Afschrijvings- termijn
Materiële activa		
<u>Algemeen en automatisering / ICT:</u>		
Straatnaamborden	M	10 jaar
<u>Reiniging/ milieu:</u>		
Hondentoiletten	M	10 jaar
<u>Weg- en waterbouwkundige werken, groen en verkeer:</u>		
Wegen, straten, pleinen, bruggen	M	40 jaar
(Recreatieve) fiets- en wandel/voetpaden, rotondes/verkeerstafels, natuuroevers/ beschoeiing, parkeerplaatsen/ voorzieningen, verkeersafremmende voorzieningen	M	25 jaar
Civieltechnische werkzaamheden/ infrastructuur, groen en plantsoenen	M	20 jaar
Verkeersregelinstallaties, aanleg 30 km-zones	M	15 jaar
Belijningen en bebordingen, straatmeubilair, rijwielstallingen	M	10 jaar
<u>(Openbare) verlichting/ elektriciteitsvoorzieningen:</u>		
Thermisch verzinkte/ gepoedercoate lichtmasten	M	40 jaar
Thermisch verzinkte masten	M	35 jaar
Stalen geschilderde masten	M	30 jaar
Verzwarende elektriciteitsaansluitingen	M	25 jaar
Reconstructie/ renovatie openbare verlichting, decoratieve armaturen	M	20 jaar
Integrale veiligheid (verlichting)	M	15 jaar
Elektriciteitskasten	M	10 jaar

Voor specifieke voorzieningen/investeringen op het gebied van sport, recreatie en toerisme, zijn de afgelopen jaren notities opgesteld, namelijk de notities "meerjaren onderhouds- en vervangingsplan gemeentelijke zaal- en veldsportaccommodaties 2003-2022" en "meerjaren onderhouds- en vervangingsplan toeristisch-recreatieve voorzieningen 2004-2023". In deze notities zijn de afschrijvingstermijnen voor deze investeringen nader bepaald.

Activa	Econ/ Maatsch. Nut	Afschrijvings- termijn
<u>Voorzieningen sport en zwembad:</u>		
Aanleg en volledige renovatie atletiekbaan, hockeyvelden en tennisbanen	E	30 jaar
Terreinleidingen zwembad, aanleg en groot onderhoud sport(gras)velden, wedstrijdverlichting, scheidingswanden sportaccommodaties	E	25 jaar
Onderhoudswerkzaamheden zwembad, inrichting sportaccommodaties, verlichting velden, dug-outs	E	20 jaar
Technische installaties zwembad, toplaag houten sportvloer, telescopische tribunes, jaarklok met optimaliser, tumblingbaan, binnenzonweringen, verlichtingsarmaturen sportaccommodaties, toplaag kunstgrashockeyveld, atletiekbanen en trainingsvelden, beregeningsinstallaties en pompen, parkeer/ voorterrein, zittribune, aandrijfaggregaat scheidingswanden	E	15 jaar

Activa	Econ/ Maatsch. Nut	Afschrijvings- termijn
Inventaris horecavoorziening zwembad	E	10 jaar
Inventaris zwembad, toplaagrenovatie kunststofsportvloeren, opwikkelbanden scheidingswand, afdekvloer, ontkalkinginstallatie, sportattributen, verlichting binnensportaccommodaties, ballenvangers, bezanden voetbalvelden, (toplaag)renovatie tennisbanen, skeelerbaan en andere (half)verharde velden, deksels en goten atletiekbaan, onderdelen tribune	E	10 jaar
<u>Toeristisch-recreatieve voorzieningen:</u>		
Natuurijsbaan, passantenhaven	M	25 jaar
Natuurleerpad, knuppelpad, steigers (viswater)	M	15 jaar
Bewegwijzering wandel- en fietsroutes, informatiepanelen, toestellen, trimbaan	M	10 jaar

In het Gemeentelijk Rioleringsplan zijn de landelijk gehanteerde technische levensduren van rioleringsonderdelen genoemd. Onderstaand volgt een opsomming van deze activa met de bijbehorende afschrijvingstermijnen.

Activa	Econ/ Maatsch. Nut	Afschrijvings- termijn
<u>Gemeentelijk rioleringsplan</u>		
Riolen, putten, kolken	E	40 tot 75 jaar
Persleidingen (gemalen, drukriolering):	E	
Bouwkundig	E	45 jaar
Mechanisch / elektrisch	E	15 jaar

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, (overige) leningen u/g en (overige) uitzettingen zijn, tenzij hierna anders is vermeld, opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Mocht de waarde van de aandelen onverhoopt structureel dalen tot onder de verkrijgingsprijs dan zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs. Van een deelneming is krachtens artikel 1 lid d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Vlottende activa

Voorraden

Grond- en hulpstoffen

De overige grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Incourante voorraden worden afgewaardeerd naar marktwaarde.

Onderhanden werk, gronden in exploitatie

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs of de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken) als ook een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Voor winstneming geldt de percentage of completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Hiervoor moet het resultaat op de grondexploitatie wel op betrouwbare wijze kunnen worden ingeschat. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat.
 2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht.
 3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).
- Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Het BBV schrijft voor (o.b.v. de Notitie Faciliterend Grondbeleid) dat kosten, die gemaakt worden in het kader van faciliterend grondbeleid en verhaalt kunnen worden op derden, opgenomen dienen te worden als vordering. Bij een getekende overeenkomst wordt de post als kortlopende vordering opgenomen. Bij het ontbreken van een getekende overeenkomst wordt de post opgenomen als overlopend actief, voorzover wordt verwacht dat deze binnen de looptijd van het exploitatieplan (in dit geval 15 jaar) nog verrekend kan worden. Als geen zicht is op een toekomstige verrekening dan wordt de post vermeld onder "niet in de balans opgenomen rechten".

Betreffende post werd voorheen opgenomen onder de voorraden (onderhanden werk) omdat zij onderdeel is van de grondexploitatie Kampershoek 2.0. Bij de voorraden (onderhanden werk) wordt dit deel in de jaarrekening 2018 middels een presentatieverschuiving uit de boekwaarde van de boekwaarde Kampershoek 2.0 gehaald en verplaatst naar de overlopende activa. De omvang van deze post is gebaseerd op de werkelijke kosten en de netto te verhalen kosten in het exploitatieplan Kampershoek 2.0 (herziening 2), gerelateerd aan gronden in eigendom van derden. Betreffende post wordt jaarlijks opnieuw bepaald.

Indien verlies wordt verwacht is voor het volledige bedrag van het verwachte verlies een voorziening op eindwaarde getroffen. De voorziening wordt in mindering gebracht op de waardering van het onderhanden werk aan de debetzijde van de balans. Het onderhanden werk op de balans mag hierna niet negatief zijn. Een eventuele negatieve stand wordt opgeheven door voor het negatieve bedrag een voorziening op te nemen aan de creditzijde van de balans. Dit heeft geen invloed op het resultaat maar is uitsluitend een balanspresentatie.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van een jaar of langer.

Verplichtingen voortvloeiend uit leasing of huur

De waardering van de verplichting uit hoofde van financial leasing van kantoorapparatuur vindt plaats tegen contante waarde van de contractueel verschuldigde leasetermijnen.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Toelichting balans 2018

VASTE ACTIVA

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	223	139
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	1.116	832
Totaal	1.339	971

Immateriële vaste activa	Boekwaarde 31-12-2017	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2018
Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	139	138	-13	-31	0	-10	223
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	832	337	0	-54	0	0	1.116
Totaal	971	475	-13	-85	0	-10	1.339

De kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief zijn onder de volgende voorwaarden geactiveerd:

- het voornemen bestaat het actief te gebruiken of te verkopen;
- de technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien staat vast;
- het actief genereert in de toekomst economisch of maatschappelijk nut;
- de uitgaven die aan het actief toe te rekenen zijn, zijn betrouwbaar vast te stellen.

De investeringen in kosten van onderzoek en ontwikkeling hebben betrekking op het Jacob van Horne museum. De desinvesteringen betreft de onttrekking vanuit de voorziening ten gunste van de ontwikkeling van De Lichtenberg.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden geactiveerd indien aan de volgende vereisten is voldaan:

- Er is sprake van een investering door een derde.
- De investering draagt bij aan de publieke taak.
- De derde heeft zich verplicht tot het daadwerkelijk investeren op een wijze zoals is overeengekomen.
- De bijdrage kan door de gemeente worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Op de geactiveerde bijdragen aan activa in eigendom van derden wordt afgeschreven, waarbij de afschrijvingsduur maximaal gelijk is aan de verwachte gebruiksduur van de activa waarvoor de bijdrage aan derden wordt verstrekt. De belangrijkste bijdragen aan activa van derden zijn de bijdragen aan de kabelsbaan IJzeren Man, de restauratie van de toren van de Martinuskerk en de technische installaties van het zwembad.

Immateriële vaste activa: belangrijke investeringen	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2018	Cumulatief besteed t/m 2018
Technische installaties zwembad	203	203	203
Theaterverlichting 18/19 ivs	118	106	106
Totaal	321	310	310

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Investerings met een economisch nut	137.353	137.481
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	24.812	25.557
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	11.011	10.632
In erfpacht uitgegeven gronden	4.086	4.097
Totaal	177.262	177.767

Materiële vaste activa met economisch nut	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Gronden en terreinen	14.834	15.243
Woonruimten	2.694	3.620
Bedrijfsgebouwen	94.065	92.887
Grond-/weg-/waterbouwkundige werken	10.670	10.022
Vervoermiddelen	87	202
Machines/apparaten/installaties	9.832	10.331
Overige materiële activa	5.171	5.176
Totaal	137.353	137.481

Materiële vaste activa met economisch nut	Balans- waarde 31-12- 2017	Inves- teringen	Des- inves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afwaar- deringen	Balans- verschui- ving	Boek- waarde 31-12- 2018	Voorzie- ning 31- 12-2018	Balans- waarde 31-12- 2018
Gronden en terreinen	15.243	21	-162	-14	0	-138	-116	14.834	0	14.834
Woonruimten	3.620	0	-104	-8	0	0	-814	3.615	-921	2.694
Bedrijfsgebouwen	92.887	4.472	-70	-3.216	-7	0	0	94.065	0	94.065
Grond-/weg- /waterbouwkundige werken	10.022	1.300	0	-652	0	0	0	10.670	0	10.670
Vervoermiddelen	202	0	-67	-48	0	0	0	87	0	87
Machines/apparaten/installaties	10.331	602	0	-1.101	0	0	0	9.832	0	9.832
Overige materiële activa	5.176	854	-58	-790	-10	0	0	5.171	0	5.171
Totaal	137.481	7.249	-461	-5.829	-17	-138	-930	138.274	-921	137.353

Investerings hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Alle investeringen met een economisch nut worden geactiveerd.

De balansverschuiving in gronden en terreinen heeft betrekking op een overheveling van een perceel van de materiële vaste activa naar de voorraad gereed product als gevolg van de intentie tot verkoop van het perceel. Dit geldt tevens voor de balansverschuivingen in de post woonruimten. Een aantal appartementen aan de Beekstraat staat op de nominatie om verkocht te worden.

In 2016 zijn de woningen in het Beekstraatkwartier overgebracht van de grondexploitatie naar de algemene dienst. Tevens is toen de daarmee samenhangende risicovoorziening van € 921.000 overgebracht. De voorziening is een correctie op de berekende verkoopwaarde, zodat waardering van de woningen tegen marktwaarde plaatsvindt. In 2018 zijn er geen mutaties geweest op deze voorziening.

De investeringen in bedrijfsgebouwen hebben voornamelijk betrekking op de bouw van het KEC, aankoop van houthandel Biest en uitbreiding van het IKC Leuken.

De investeringen in machines en apparaten hebben grotendeels betrekking op de installatie van een fijnstofsysteem in parkeergarages en de inrichting van de turnhal.

Voor wat betreft de overige materiële activa zijn vooral de investeringen in het masterplan ICT en het Zintuigenpark van belang.

Materiële vaste activa met economisch nut: belangrijke investeringen	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2018	Cumulatief besteed t/m 2018
Kennis Expertise Centrum	5.702	2.122	5.140
KEC sporthal onderwijs	1.589	515	1.589
Masterplan ICT digitale dienstverlening	2.153	496	1.182
Totaal	9.443	3.133	7.910

Materiële vaste activa met economisch nut waarvoor heffing wordt geheven	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Grond-/ weg-/ waterbouwkundige werken	24.812	25.557
Totaal	24.812	25.557

Materiële vaste activa economisch nut waarvoor heffing wordt geheven	Boekwaarde 31-12-2017	Investeren	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2018
Grond-/ weg-/ waterbouwk.	25.557	3.180	0	-745	-3.180	0	24.812
Totaal	25.557	3.180	0	-745	-3.180	0	24.812

Met bovenstaande investeringen kunnen middelen worden gegenereerd (rioolheffing).

In 2018 is gestart met groot onderhoud aan de riolering aan de Roermondseweg, de rioolvervangning van Keent en groot onderhoud aan het riool. De investeringen aan het riool worden ten laste van de voorziening riolering gebracht.

Materiële vaste activa met economisch nut waarvoor heffing wordt geheven: belangrijke investeringen	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2018	Cumulatief besteed t/m 2018
Riolering grp fase 2014	993	690	993
Groot onderhoud riolering Roermondseweg	2.100	345	1.791
Groot onderhoud riolering 2018-3	600	376	376
Totaal	3.693	1.411	3.159

Balans

Materiële vaste activa met maatschappelijk nut	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Gronden en terreinen	268	276
Woonruimten	0	0
Grond-/weg-/waterbouwkundige werken	10.132	9.917
Machines/apparaten/installaties	36	49
Overige materiële activa	575	390
Totaal	11.011	10.632

Materiële vaste activa met maatschappelijk nut vóór 2017	Boek-waarde 31-12-2017	Investerings	Des-investerings	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boek-waarde 31-12-2018
Gronden en terreinen	276	0	0	-8	0	0	268
Grond-/weg-/waterbouwkundige werken	9.493	100	0	-566	-132	0	8.894
Machines/apparaten/installaties	49	0	0	-13	0	0	36
Overige materiële activa	153	0	0	-16	0	0	136
Totaal	9.970	100	0	-604	-132	0	9.335

Materiële vaste activa met maatschappelijk nut na 2017	Boek-waarde 31-12-2017	Investerings	Des-investerings	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boek-waarde 31-12-2018
Grond-/ weg-/ waterbouwkundige werken	424	1.122	0	-25	-283	0	1.238
Overige materiële activa	238	214	0	0	-13	0	439
Totaal	662	1.658	0	-25	-618	0	1.676

Met ingang van verslagjaar 2017 worden de materiële vaste activa met maatschappelijk nut in twee groepen weergegeven: de activa zoals die tot en met 2016 zijn gerealiseerd en de investeringen in activa vanaf 1-1-2017. Dit in verband met de BBV-wijziging die gemeenten verplicht om per 1-1-2017 alle investeringen te activeren en volgens een normaal regime af te schrijven. Reserves mogen niet meer in aftrek worden genomen op het te investeren bedrag, maar kunnen worden gebruikt om kapitaallasten mee te dekken.

De belangrijkste investeringen worden onderstaand weergegeven. De investering in het fietspad aan de OL Vrouwestraat wordt grotendeels ten laste van de voorziening riolering gebracht.

Materiële vaste activa met maatschappelijk nut: belangrijke investeringen	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2018	Cumulatief besteed t/m 2018
Fietspad rotonde OL Vrouwestraat	1.375	1.379	1.389
Verbeteren van de weginfrastructuur	375	259	375
Knelpunten weginfrastructuur	175	122	122
Groenactiviteiten terrein Laar	169	160	160
Totaal	2.094	1.921	2.047

In erfpacht uitgegeven gronden

In erfpacht uitgegeven gronden	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
In erfpacht uitgegeven gronden	4.086	4.097
Totaal	4.086	4.097

In erfpacht uitgegeven gronden	Boekwaarde 31-12-2017	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen/aflossingen	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2018
In erfpacht uitgegeven gronden	4.097	0	0	-11	0	4.086
Totaal	4.097	0	0	-11	0	4.086

Financiële vaste activa

Financiële vaste activa	Boekwaarde 31-12-2017	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen/aflossingen	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2018
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	293	0	0	0	0	293
Leningen aan woningbouwcorporaties	17.580	0	0	-1.175	0	16.405
Leningen aan deelnemingen	262	0	0	0	0	262
Overig langlopende leningen	2.202	204	0	-333	0	2.073
Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	11	0	0	0	-11	0
Totaal	20.348	204	0	-1.508	-11	19.033

De kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen en de overige langlopende leningen worden in de tabellen hieronder gespecificeerd. De lening aan deelneming is een lening verstrekt aan Enexis. Deze wordt in 2019 in zijn geheel afgelost.

Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	Relatief aandeel	Nominale waarde	Intrinsieke waarde
Stichting Cultureel Centrum	100,00%	0	0
NV Bank der Nederlandse Gemeenten	0,07%	103	3.708
Enexis	0,07%	112	3.177
NV Waterleidingmij. Limburg	3,40%	77	6.907
BV AVL Nazorg	1,83%	1	0
Totaal		293	13.793

Balans

Overige langlopende leningen	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Belegde gelden Burgerlijk Armenbestuur	0	0
Renteloze leningen basketbal/volleybal	7	7
Startersleningen	1.866	1.970
Duurzaamheidsleningen	200	225
Escrow rekening Attero	10	10
Totaal overige langlopende leningen	2.083	2.212
Voorziening Escrow rekening Attero	10	10
Totaal voorzieningen	10	10
Totaal	2.073	2.202

VLOTTENDE ACTIVA

Vorraden

Vorraden	Balanswaarde 31-12-2018	Balanswaarde 31-12-2017
Grond- en hulpstoffen	0	64
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	29.475	37.731
Gereed product en handelsgoederen	3.718	2.788
Totaal	33.193	40.583

Bouwgronden in exploitatie

Bouwgronden in exploitatie	Boekwaarde 31-12-2017	Nieuw inzicht tussentijdse winstneming niet in project	Investeringen	Opbrengsten	Winst/verlies	Boekwaarde 31-12-2018	Tussentijdse winstneming	Presentatieverschuiwing	Voorziening verlieslatend complex	Balanswaarde 31-12-2018
Woningbouw	27.913	0	1.511	-9.925	0	19.500	0	0	-16.908	2.592
Bedrijventerreinen	36.379	-5.068	4.785	-971	-152	34.971	6.229	-10.615	-4.381	26.203
Stadsvernieuwing wonen	6.590	0	303	-3.295	-1.510	2.088	181	0	-2.602	-333
Stadsvernieuwing bedrijven	2.656	0	105	0	0	2.761	0	0	-1.749	1.012
Totaal	73.538	-5.068	6.704	-14.191	-1.662	59.320	6.410	-10.615	-25.639	29.475

Het startpunt van een grondexploitatie is het raadsbesluit met de vaststelling van het complex, inclusief begroting. Vanaf dat moment worden vervaardigingskosten geactiveerd onder de noemer onderhanden werk.

In 2018 zijn er geen erfpachten gevestigd. Hierdoor hebben er geen balansverschuivingen plaatsgevonden.

De tussentijdse winsten zijn genomen op basis van de door de BBV voorgeschreven Percentage of Completion methode (POC). De winsten zijn genomen op vijf projecten met een positief eindresultaat, De Kempen uitbreiding € 519.000, Leuken-Noord-Oost € 13.000, Centrum-Noord € 629.000, Landbouwbelang € 181.000 en Tungerdorpstraat € 0.

De presentatiewijziging betreft het faciliterende deel (investeringen ten behoeve van gronden van derden) van Kampershoek 2.0. Deze verwerking is toegelicht in de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling voor voorraden.

Verloop voorziening verlieslatende grondexploitaties	Voorziening 31-12-2017 eindwaarde	Onttrekking	Vrijval	Dotatie	presentatie-wijzigig	Voorziening 31-12-2018 eindwaarde debetzijde balans
Voorziening Keent	-1.523	1.510	13			
Voorziening BP landbouwbelang	-224		224			
Voorziening Beekpoort-Noord	-2.829		227			-2.602
Voorziening Ittervoorterweg	-57			-14		-71
Voorziening Truppertstraat	-1.265		42		23	-1.200
Voorziening Laarveld	-15.831		220			-15.611
Voorziening Kampershoek 2.0	-3.479			-902		-4.381
Voorziening Kanaalzone 1	-1.770		22			-1.749
Voorziening spl Leuken	-178	152	25			
Voorziening Vrouwenhof	-614			-22	612	-25
Totaal tekort voorziening BIE	-27.771	1.662	773	-938	634	-25.639

Hierboven wordt de boekwaarde van de voorziening aan de debetzijde van de balans gespecificeerd. Er wordt ook nog € 634.000 aan de creditzijde van de balans gepresenteerd.

Het geraamde eindresultaat is als volgt te specificeren:

	A	+B	-C	-D	=E
Boekwaarde grondexploitatie (bedrag x € 1000)	Boekwaarde 31-12-2018	Geraamde nog te maken kosten	Geraamde nog uit te geven gronden	Geraamde subsidies en overige bijdragen	Verwacht verlies
Laarveld	18.055	31.065	-31.097	-2.412	15.611
Overige woningbouw	1.445	2.381	-2.266	-27	1.533
Woningbouw	19.500	33.446	-33.363	-2.439	17.144
Kampershoek 2.0 (inclusief facilitaire deel)	38.325	28.703	-43.303	-19.344	4.381
Overige bedrijventerreinen	-3.354	5.310	-10.033	-1.781	-9.859
Bedrijventerreinen	34.971	34.012	-53.336	-21.125	-5.477
Bpo Landbouwbelang	-1.906	1.732		-54	-228
Overige stadsvernieuwing wonen	3.994	1.158	-2.475	-75	2.602
Stadsvernieuwing wonen	2.088	2.890	-2.475	-129	2.373
Kanaalzone 1	2.761	539	-1.494	-58	1.749
Stadsvernieuwing bedrijven	2.761	539	-1.494	-58	1.749
Totaal	59.320	70.887	-90.667	-23.752	15.788

In het verwacht verlies van € 15,8 miljoen zitten voor € 10,5 miljoen winstgevendende projecten. Voor de verlieslatende projecten is voor een totaalbedrag van € 26,3 miljoen een voorziening verliesgevendende grondexploitaties gevormd.

De geraamde nog te maken kosten van € 70,9 miljoen zijn als volgt te specificeren:

In alle projecten worden kosten gemaakt voor planontwikkeling, voorbereiding directie en toezicht en verkoop en beheer. Deze zijn gerelateerd aan de nog uit te voeren investeringen en te verkopen kavels. Het gaat hierbij in totaal om ruim € 12,2 miljoen, maar omdat deze gerelateerd zijn aan de overige investeringen dan wel de verkopen worden deze niet nader benoemd.

- De verwervingen bedragen € 5,5 miljoen en zullen voor € 2,7 miljoen in Kampershoek 2.0 en voor € 2,7 miljoen in Laarveld plaatsvinden. Met name de verwervingen op Laarveld zijn toegenomen door het weer in exploitatie nemen van gronden Fase 4.
- Sloop en sanering bedragen € 3,4 miljoen, waarvan € 1,2 miljoen in Kampershoek 2.0,
- € 1,8 miljoen in Laarveld, in de Kanaalzone € 100.000 en de rest verspreid over de overige projecten.
- Het bouwrijp maken kost ruim € 14,6 miljoen en vindt vooral plaats in Kampershoek 2.0 (€ 8,4 miljoen), Laarveld (€ 5,8 miljoen).
- Het woonrijp maken kost nog € 19,8 miljoen en is terug te voeren tot Kampershoek 2.0 (€ 4,0 miljoen), Laarveld (€ 9,7 miljoen), Landbouwbelang (€ 1,4 miljoen), Vrouwenhof (€ 1,2 miljoen), de overige bedrijventerreinen (€ 2,8 miljoen) en de overige woningbouwprojecten (€ 700.000).
- De kosten van de fondsen bedragen € 1,3 miljoen. Dit bedrag bij de jaarrekening 2017 nog € 1,9 miljoen, maar de geraamde afdrachten aan het Bassin en het Stationsplein zijn komen te vervallen. De resterende budgetten hebben betrekking op de fietsbrug over de Ringbaan en een bijdrage in de aanpassing van het profiel Suffolkgweg. Daarnaast wordt onder deze post de planschade verantwoord.
- De overige kosten bedragen bijna € 200.000 en hebben vooral betrekking op specifieke kosten in Kampershoek 2.0.
- De kostenstijging betreft een totaal bedrag van € 5,8 miljoen en is gerelateerd aan de nog uit te voeren investeringen en het jaar waarin deze worden uitgevoerd. Als gevolg van de overspannen markt en de daaraan gerelateerde prijsstijgingen voor civieltechnische werkzaamheden is dit met ca. € 1,8 miljoen gestegen t.o.v. de cijfers per 1-1-2018.
- De rentekosten (verminderd met de renteopbrengsten) bedragen per saldo € 6,7 miljoen, waarvan € 4,5 miljoen in Kampershoek 2.0 en € 2,9 miljoen in Laarveld. Daarnaast genereren de positieve exploitaties Uitbreiding de Kempen en Centrum Noord ook nog renteopbrengsten van € 700.000.

De totaal nog te realiseren opbrengsten op nog uit te geven gronden zijn geraamd op € 91 miljoen:

- De nog te realiseren opbrengsten voor woningbouw bedragen € 35,8 miljoen. Hiervan heeft € 31,1 miljoen betrekking op Laarveld (door het in exploitatie nemen van Fase 4 is dit fors gestegen t.o.v. de grondexploitatie per 31-12-2017), € 2,5 miljoen op Beekpoort Noord, € 900.000 op Vrouwenhof en de rest op de overige woningbouwlocaties.
- De opbrengst uit de verkoop van bedrijventerreinen bedraagt € 54,8 miljoen, waarvan € 43,3 in Kampershoek 2.0, € 4,9 miljoen in de Kempen en € 6,6 miljoen in de overige bedrijventerreinen.
- De opbrengstenstijgingen bedragen € 5,5 miljoen en zijn gerelateerd aan de nog te ontvangen opbrengsten en het jaar waarin deze worden ontvangen.

De geraamde subsidies en overige bijdragen van € 23,8 miljoen bestaan uit:

- De overige opbrengsten bedragen € 300.000 en betreffen vooral de verkoop van overige gronden, voornamelijk in Laarveld.
- De post bijdragen en subsidies bedraagt € 16,4 miljoen en heeft betrekking op de exploitatiebijdragen van ontwikkelende partijen binnen Kampershoek 2.0.

Balans

Voorraad gereed product en handelsgoederen	Balanswaarde 31-12-2017	Balansverschuiwing	Investerings	Boekwaarde 31-12-2017	Voorziening	Balanswaarde 31-12-2018
Handelsgoederen	12.291	930	0	13.221	-9.503	3.718
Totaal	12.291	930	0	13.221	-9.503	3.718

In 2018 zijn een aantal appartementen aan de Beekstraat en een perceel grond toegevoegd aan de voorraad gereed product in verband met de intentie tot verkoop.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jr.	Boekwaarde 31-12-2018	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde 31-12-2018	Balanswaarde 31-12-2017
Vorderingen op openbare lichamen	1.641	0	1.641	4.550
Rekening courant Rijk	1.484	0	1.484	0
Rekening-courant verhouding met niet financiële instellingen	470	0	470	466
Overige vorderingen	4.607	-807	3.800	-630
Overige vorderingen belastingen	832	-303	529	841
Overige vorderingen sociaal domein	3.521	-1.232	2.289	3.776
Totaal	12.555	-2.342	10.213	9.003

Vorderingen op openbare lichamen zijn vorderingen op voornamelijk overheidsinstellingen. De overige vorderingen hebben betrekking op belastingen en sociaal domein.

De rekening-courant verhouding met het Rijk heeft betrekking op de afgeroomde gelden in het kader van het schatkistbankieren.

De rekening-courant verhouding met niet financiële instellingen betreft de rekening-courant verhouding die de gemeente heeft met het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (Svn). Het Svn verschaft namens de gemeente, onder voorwaarden, startersleningen en duurzaamheidsleningen aan particulieren. De gemeente voedt de rekening-courant door stortingen. Het saldo dat in bovenstaande tabel wordt weergegeven, betreft het niet in leningen omgezette deel van de door de gemeente gestorte bedragen.

Schatkistbankieren	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	874	0	0	0
Drempelbedrag	1.000	1.000	1.000	1.000
Ruimte onder drempelbedrag	126	1.000	1.000	1.000
Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

Vanaf 2013 is schatkistbankieren voor gemeenten verplicht. Bij schatkistbankieren dienen overtollige liquide middelen boven een bepaalde drempel aangehouden te worden in de schatkist. Het drempelbedrag is bedoeld om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen: niet elke laatste euro hoeft in de schatkist te worden aangehouden. Weert is een "netto lenende" gemeente, die incidenteel overtollige liquide middelen heeft. Deelname aan het schatkistbankieren is daarom voor Weert ook maar incidenteel aan de orde.

In 2018 is het gemiddelde saldo per kwartaal van de liquide middelen niet boven het drempelbedrag voor schatkistbankieren uitgekomen. Deelname aan schatkistbankieren is daardoor geen verplichting geweest in 2018.

Liquide middelen

Liquide middelen	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Kassaldi	9	26
Banksaldi	889	6.021
Totaal	898	6.047

De gemeente heeft een rekening-courant verhouding met de BNG, die tevens het schatkistbankieren uitvoert (zie hierboven). De kredietfaciliteit op de rekening courant bedraagt € 10.000.000 met een incidentele uitloop naar € 15.000.000. Daarnaast worden bij andere banken diverse rekeningen aangehouden. Deze rekeningen worden periodiek afgeroomd ten gunste van de BNG-rekening.

Overlopende activa

Overlopende activa	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel:		
- Rijk	0	0
- Overige overheden	0	728
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van de volgende begrotingsjaren komen	19.351	17.044
Totaal	19.351	17.772

De post "Overige nog te ontvangen bedragen" bevat een vordering van de grondexploitatie in het kader van het faciliterend grondbeleid van € 10.615.000 en een vordering op het BCF van € 6.552.000 over het jaar 2018. In onderstaande tabel wordt een specificatie gegeven van de nog te ontvangen bedragen van en vooruitbetaalde bedragen aan Nederlandse overheidslichamen.

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	Saldo 31-12-2017	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2018
Provincie: bijdrage Quick Wins binnenhaven	691	0	-691	0
Gemeente Leudal: bijdrage sociaal medewerker	6	0	-6	0
Gemeente Venlo: afrekening maatschappelijke opvang	31	0	-31	0
Totaal	728	0	-728	0

De provinciale bijdrage aan de quick wins in de binnenhaven is in 2018 ontvangen.

VASTE PASSIVA

Eigen vermogen

Eigen vermogen	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Algemene reserve	31.575	15.260
Bestemmingsreserves	60.603	75.181
Gerealiseerd resultaat	540	4.030
Totaal	92.718	94.471

Staat van reserves	Boekwaarde 31-12-2017	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2018
ALGEMENE RESERVES						
Algemene reserve	15.260	14.943	-2.659	4.030	0	31.575
Totaal algemene reserves	15.260	14.943	-2.659	4.030	0	31.575
OVERIGE BESTEMMINGSRESERVES						
Reserve majeure projecten	26.626	1.491	-2.646	0	0	25.471
Reserve aankoop kunstvoorwerpen	53	1	0	0	0	54
Reserve huisvesting onderwijs	5.786	360	0	0	0	6.147
Reserve wijkenbudget	142	0	-142	0	0	0
Egalisatiereserve Complex Poort van Limburg	2.871	0	-2.871	0	0	0
Reserve civieltechnische kunstwerken	833	116	-23	0	0	927
Reserve Asl-medewerker	162	0	0	0	0	162
Reserve afkoopsom onderhoud en vervanging Biesterbrug	2.104	88	-19	0	0	2.173
Reserve meerjarenonderhoud en vervanging sport	564	119	-225	0	0	458
Reserve restauratie/digitalisering archief-/museumcollectie	90	0	-70	0	0	20
Reserve herinrichting Sutjensstraat	106	0	0	0	0	106
Reserve gemeentelijk vastgoed	3.942	1.048	-458	0	0	4.532
Reserve sociaal domein	8.474	552	-1.821	0	0	7.205
Reserve inburgering en participatie niet-westerse allochtonen	1.128	0	-253	0	0	875
Reserve combinatiefunctionarissen	111	2	0	0	0	113
Reserve bodemsanering	387	0	0	0	0	387
Inkomensreserve huisvesting onderwijs	7.000	0	-7.000	0	0	0
Risicobuffer bouwgrondexploitaties	11.200	0	-2.853	0	0	8.348
Totaal overige bestemmingsreserves	71.579	3.777	-18.380	0	0	56.976

Balans

Staat van reserves	Boekwaarde 31-12-2017	Toe- voeging	Ont- trekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2018
BESTEMDE RESERVES VOOR DEKKING VAN KAPITAALLASTEN						
Reserve KKK wijkaccommodatie	1.402	0	0	0	-52	1.350
Reserve accom.Batavierentreffers	3	0	0	0	0	3
Reserve 2 peuterspeelzalen Het Dal	123	0	0	0	-3	120
Reserve wijkaccommodatie Tungelroy	122	0	0	0	-3	119
Reserve toplaag vloer sporthal	1	0	0	0	-1	0
Reserve restauratie Martinustoren	67	0	0	0	-7	60
Reserve aankoop St. Annamolen	4	0	0	0	0	4
Reserve JOP graswinkel	4	0	0	0	0	4
Reserve molenonderhoud	87	0	0	0	-29	58
Reserve welzijn peuterspeelzaal WML	107	0	0	0	-4	103
Reserve verkoop oude milieustraat	549	0	0	0	-18	531
Reserve atletiekaccommodatie fase 1	1.125	0	0	0	-51	1.074
Reserve inrichting turnhal	0	193	0	0	0	193
Gebiedsvisie Kempenbroek/IJzeren Man	8	0	0	0	0	8
Totaal bestemde reserves voor dekking van kapitaalasten	3.602	193	0	0	-169	3.627
TOTAAL BESTEMMINGSRESERVES	75.181	3.970	-18.380	0	-169	60.602
TOTAAL RESERVES	90.441	18.913	-21.038	4.030	-169	92.177

Algemene reserve

De algemene reserve is in feite het enige vermogensbestanddeel van de gemeente Weert dat niet geormerkt is. Onttrekkingen aan de algemene reserve bestaan in principe uitsluitend uit verrekeningen van negatieve rekeningsaldi en het tijdelijk opvangen van begrotingstekorten. Op de algemene reserve rust in het kader van het traject FLOW nog een claim van € 227.000. Voor het traject WinD en overige toepassingen vanuit de meerjarenraming 2018-2020 (prioriteiten) is er nog een claim van € 2.028.000.

Met ingang van 1999 is besloten om niet de gehele rente van de algemene reserve ten gunste van de exploitatie te brengen maar een inflatiecorrectie aan de algemene reserve toe te voegen. Deze inflatiecorrectie is bij behandeling van de begroting 2002 blijvend gesteld op 2%.

Reserve majeure projecten

Deze reserve is bedoeld om de budgettaire lasten van de 3 majeure projecten deels op te vangen.

Reserve aankoop kunstvoorwerpen

Ten behoeve van de collectiepresentaties in het museum 'nieuwe stijl' worden naar verwachting de komende jaren op basis van een aankooplijst een aantal aankopen gedaan. Ook wordt voor de opening van het museum een collectieplan ontwikkeld waarin de aankoopwensen zijn verwoord. De objecten zijn bedoeld ter versterking van het te vertellen verhaal. Dit betekent dat de kosten voor aankopen zullen oplopen. Waar mogelijk worden subsidies aangevraagd. Verder is het van belang om snel te kunnen handelen op het moment dat objecten via een veiling op de markt komen. Daarom wordt in de jaarrekening zowel een voor- als nadelig saldo van het jaarlijkse exploitatiebudget kunstankopen verrekend met deze reserve. Eventuele subsidiebatens i.h.k.v. kunstankopen maken onderdeel uit van de saldobepaling.

Reserve decentralisatie huisvesting onderwijs

Deze reserve wordt gebruikt om verschillen in de exploitatielasten onderwijshuisvesting (kapitaallasten, OZB, verzekering, enz.) ten opzichte van het beschikbare budget voor onderwijshuisvesting te verrekenen. Op deze manier wordt onderwijshuisvesting budgettair neutraal in de begroting en jaarrekening verwerkt. Dit is conform het huidige beleid inzake onderwijshuisvesting. In de vierjaarlijkse actualisatie (bij gelegenheid van de actualisatie van de nota reserves en voorzieningen) zal tijdig geanticipeerd worden op toekomstige ontwikkelingen.

Reserve wijkenbudget

Op basis van het aanvaarde amendement bij de behandeling van de nota reserves en voorzieningen 2018 is het saldo van deze reserve geormerkt toegevoegd aan de algemene reserve. De reserve wijkenbudget kan hierna opgeheven worden.

Egalisatiereserve Complex Poort van Limburg

Deze reserve van € 2.871.000 is vrij gevallen ten gunste van de algemene reserve. In 2018 is deze reserve vervallen.

Reserve civieltechnische kunstwerken

De "grote civieltechnische kunstwerken" worden in een samenwerkingsverband met collega-wegbeheerders, in een nieuw beheer- en onderhoudsplan opgenomen. De "grote kunstwerken" in Weert zijn inmiddels geïnspecteerd hetgeen als basis dient voor het nieuwe beheer- en onderhoudsplan. Op basis van de inspecties wordt van ieder object een meerjaren-onderhoudsrapport opgesteld. Dit wordt dan opgenomen in het beheer- en onderhoudsplan dat ter besluitvorming wordt voorgelegd. Op basis hiervan kunnen (eventueel met andere wegbeheerders) aanbestedingen voor onderhoud plaatsvinden. Onderdeel hiervan vormt ook een besluit over de huidige reserve en de voor de toekomst noodzakelijk reserve.

Reserve wachtgeld ASL-medewerker

In 2010 werd een bijdrage ontvangen van de gemeente Venlo ad € 162.000 in verband met de overgang van een medewerker Afvalsamenwerking Limburg (ASL) naar de gemeente Weert. In verband met eventuele toekomstige wachtgeldverplichtingen van deze medewerker is deze bijdrage in eerste instantie gestort in een voorziening. Zolang er echter nog geen sprake is van een concrete verplichting op basis van een onderliggend plan dienen deze middelen ad € 162.000 onder de reserves te worden opgenomen.

Reserve afkoopsom , onderhoud en vervanging Biesterbrug

Betreft een ontvangen afkoopsom die bestemd is voor (groot) onderhoud en vervanging van de Biesterbrug.

Reserve meerjarig onderhoud en vervanging sport

Voor het groot (eigenaren)onderhoud van de gemeentelijke zaal- en veldsportaccommodaties is geen actuele begroting voor onderhoud beschikbaar. De voorziening is bij de jaarrekening 2014 omgezet in een reserve gemeentelijk vastgoed. Voor het zogenaamde huurdersonderhoud van deze gebouwen en het onderhoud en de vervanging van de niet bouwkundige voorzieningen zoals sportvelden en beregeningsinstallaties was slechts voorzien in een aantal kleinere specifieke budgetten. Inmiddels zijn de onderhouds- en investeringsplannen betreffende de niet-gebouwelijke binnensport materialen en de buitensportaccommodaties geactualiseerd.

Reserve restauratie en digitalisering archief- en museumcollectie

Het museum beschikt over een exploitatiebudget voor onderhoud van de collectie. Tot enkele jaren geleden werd deze ingezet voor het planmatig laten restaureren van met name schilderijen bij het Restauratieatelier in Maastricht. Door veranderingen in de bedrijfsvoering in Maastricht en bij het museum is de planmatige restauratie enkele jaren geleden gestopt. Deze reserve, waarmee afwijkingen in de realisatie t.o.v. het budget werden verrekend, is daardoor sterk gegroeid. Daarnaast is in 2016 een subsidiebijdrage van € 19.590 door het gemeentearchief aan deze

reserve toegevoegd. Dit bedrag wordt in de begroting 2019 onttrokken aan deze reserve en ingezet voor digitalisering archiefcollecties.

Het museum zal vanaf 2019 weer planmatig restauraties laten uitvoeren. Dit heeft mede te maken met de nieuwe inrichting van het museum waar "nieuwe" gerestaureerde stukken gepresenteerd zullen worden. De kosten van deze planmatige jaarlijkse restauraties zijn in de (meerjaren)begroting 2019 jaarlijks opgenomen. Dit houdt in dat de betreffende exploitatiepost voor onderhoud collecties de komende jaren variabel zal zijn. Met deze werkwijze wordt de reserve na aanwending van het bedrag van € 20.000 in 2019 afgesloten.

Reserve gemeentelijk vastgoed

De gemeente Weert heeft een grote verscheidenheid aan vastgoed in bezit voor de eigen gemeentelijke organisatie, maatschappelijk vastgoed en bijzondere vastgoedobjecten. Om deze vastgoedobjecten te beheren en te onderhouden zijn financiële middelen benodigd. De gemeente investeert (daar waar nodig) in vastgoedobjecten vanuit de functie en het gebruik. Deze objecten zijn opgenomen in de meerjarenbegroting onderhoud (MJOP) gemeentelijk vastgoed 2016-2020. Een goede MJOP onderhoudt het gemeentelijk vastgoed en schept de voorwaarden voor een optimale verhuurbaarheid, instandhouding en (potentiële) verkoop van vastgoedobjecten. Dit wordt bereikt door een uitgebalanceerd pakket van maatregelen aan onderhoud gebaseerd op te accepteren ad hoc situaties en een planmatige preventieve aanpak van onderhoud. Daarnaast moet de MJOP gemeentelijk vastgoed 2016-2020 voorzien in het beperken van risico's omtrent de gehele vastgoedportefeuille. Uiteindelijk dient de beoogde kwaliteit van onderhoud (programma van eisen) te worden bereikt voor alle gemeentelijke vastgoedobjecten.

Reserve sociaal domein

Bij de begroting 2016 is de reserve sociaal domein gevormd. De gemeente ontvangt middelen voor de drie decentralisaties Wmo, Jeugdhulp en participatie. De uitvoering hiervan vindt budgettair neutraal plaats. Positieve of negatieve saldi ten opzichte van de beschikbare middelen worden verrekend met de reserve sociaal domein. Daarnaast wordt de reserve aanvullend ingezet:

- in de jaren 2018 t/m 2020 voor het aanvalsplan armoede (€ 250.000 per jaar).
- in de jaren 2018 en 2019 voor de brede aanpak sociaal domein (€ 68.000 in totaal)
- in de jaren 2019 t/m 2021 voor de hogere kosten oude taken Wmo (in totaal € 1.512.000)
- (indien van toepassing) voor de verevening jeugd t/m 2019.

Reserve inburgering participatie niet-westerse allochtonen

Bij de 3e bestuursrapportage 2016 is deze reserve gevormd, die voor de volgende doeleinden wordt ingezet:

- Aanpak (jeugd)werkloosheid onder niet-westerse allochtone jongeren, ouderen en statushouders.
- Geïntegreerde/duale trajecten voor statushouders, waarbij inburgering gekoppeld wordt aan beroepsopleiding.
- Extra subsidie Vluchtelingenwerk Punt Welzijn voor de uitvoering van de maatschappelijke begeleiding van statushouders.
- De uitvoering van het Beleids- en actieplan opvang en integratie van vergunninghouders in Weert 2018-2019.
- Ondersteuning en vergoedingen (bijvoorbeeld aanschaf fiets, fietscursus, reiskosten).
- Onvoorziene kosten.

Eventuele verschillen tussen de ontvangen middelen en de uitgaven voor activiteiten zoals hierboven omschreven worden jaarlijks (in de jaarrekening) verrekend met de reserve.

Reserve combinatiefunctionarissen

Bij de jaarrekening 2015 is deze reserve gevormd. Met ingang van de jaarrekening 2016 worden over- en onderschrijdingen op het budget voor combinatiefunctionarissen verrekend met deze reserve. De looptijd van de reserve wordt voorsnog op 5 jaar gesteld, dus tot en met 2020.

Mocht noodzaak tot voortzetting van de reserve na 2020 ontstaan dan wordt dit aan de gemeenteraad ter besluitvorming voorgelegd.

Reserve bodemsanering

Op grond van de voorschriften Besluit begroting en verantwoording is de voorziening bodemsanering omgezet naar een reserve. De voeding van deze reserve verloopt via de bestemming rekeningresultaat. Deze reserve is bestemd voor de sanering van de Kraanheidestraat en de Lichtenberg en omgeving.

Inkomensreserve huisvesting onderwijs

Op basis van de behandeling van de nota reserves en voorzieningen 2018 is het saldo van deze reserve toegevoegd aan de algemene reserve. De inkomensreserve kan hierna opgeheven worden.

Risicobuffer grondexploitatie

De Risicobuffer grondexploitatie dient als buffer voor tegenvallende ontwikkelingen in de grondexploitaties. De risicobuffer wordt gevoed met winsten uit grondexploitaties en vrijval uit de tekortvoorzieningen van de grondexploitaties. De noodzakelijke omvang van de reserve (risicoprofiel) wordt bepaald door jaarlijks een berekening te maken van de risico's in de grondexploitaties. Bij de jaarrekening 2018 is berekend dat het risicoprofiel € 8.900.000 bedraagt. Op grond van deze berekening wordt bij de behandeling van de jaarstukken 2018 voorgesteld een bedrag van € 553.000 te doteren ten laste van het rekeningresultaat van de grondexploitaties. Daarnaast wordt voorgesteld om het budget voor parkfaciliteiten en -beheer voor Kampershoek 2.0 niet meer op te nemen in de risicobuffer, maar hiervoor een aparte bestemmingsreserve op te nemen. Door deze onttrekking van € 550.000 bedraagt de risicobuffer € 8.350.000.

Bestemmingsreserves economisch nut

Vóór 2004 zijn diverse kredieten met een economisch nut ten laste van reserves beschikbaar gesteld die per 1-1-2004 nog niet geheel afgewikkeld zijn. Het nog niet afgewikkelde gedeelte dient volgens het BBV afgeschreven te worden, de kapitaallasten kunnen jaarlijks verrekend worden met de hiervoor afgezonderde bestemde reserves. Ook voor kredieten vanaf 2004 die ten laste van reserves beschikbaar worden gesteld, moet deze werkwijze gevolgd worden.

Bestemmingsreserves maatschappelijk nut

Vóór 2004 zijn diverse kredieten met een maatschappelijk nut ten laste van reserves beschikbaar gesteld die per 1-1-2004 nog niet geheel afgewikkeld zijn. Het nog niet afgewikkelde gedeelte dient volgens het BBV afgeschreven te worden, de kapitaallasten kunnen jaarlijks verrekend worden met de hiervoor afgezonderde bestemde reserves. Ook voor kredieten vanaf 2004 die ten laste van reserves beschikbaar worden gesteld, moet deze werkwijze gevolgd worden.

Voorzieningen

Voorzieningen	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	1.291	1.747
Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	29.510	29.114
Totaal	30.801	30.861

Staat van voorzieningen	Boekwaarde 31-12-2017	Toe- voeging	Ont- trekking	Vrijval	Boekwaarde 31-12-2018
VOORZIENINGEN VOOR VERPLICHTINGEN. VERLIEZEN EN RISICO'S					
Voorziening pensioenkapitaal wethouders	59	0	-59	0	0
Voorziening pensioen zittende wethouders	491	258	-92	0	657
Verlieslatende grondexploitaties	787	0	0	-152	634
Totaal voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	1.336	258	-150	-152	1.291
VOORZIENINGEN VOOR VAN DERDEN VERKREGEN MIDDELEN					
Voorziening vervangingsinvesteringen rioleringen	20.713	2.619	-2.363	0	20.970
Voorziening anterieure overeenkomst bovenwijkse voorzieningen	412	58	-67	0	402
Voorziening oude vervangingsinvesteringen rioleringen	8.401	0	-263	0	8.138
Totaal voorzieningen voor van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	29.526	2.677	-2.693	0	29.510
TOTAAL VOORZIENINGEN	30.861	2.935	-2.843	-152	30.802

Voorziening pensioenkapitaal wethouders

Deze voorziening is volledig toegevoegd aan de voorziening pensioen zittende wethouders en daarna opgeheven.

Voorziening anterieure overeenkomsten bovenwijkse voorzieningen

Op basis van overeenkomsten zijn verplichtingen aangegaan. Deze verplichtingen zijn gekoppeld aan projecten uit de structuurvisie 2025 (kwaliteitsfonds buitengebied en groenfonds). Op de geormerkte gelden rust een terugbetalingsverplichting. Derhalve dient deze voorziening ad € 402.000 gehandhaafd te blijven.

Voorziening pensioen zittende en voormalige wethouders

Voor zittende en voormalige wethouders dient een voorziening toekomstige pensioenverplichtingen gevormd te worden middels een actuariële waarde-berekening van het opgebouwde pensioen. Bij het aantreden van een wethouder kan deze het tot dan (elders) opgebouwde pensioen overdragen aan de gemeente Weert. De in het verleden ontvangen elders opgebouwde pensioenen zijn gestort in de voorziening. Jaarlijks doteert gemeente Weert aan de voorziening om de voorziening op het gewenste peil te houden. De pensioenverplichting is gepresenteerd als voorziening en is gewaardeerd tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige pensioenverplichting.

Voorziening verlieslatende grondexploitaties

Wanneer grondexploitaties een verwacht verlies hebben wordt een voorziening getroffen voor het hele verwachte verlies. Deze wordt aan de debetzijde van de balans gepresenteerd en van de boekwaarde van de grondexploitaties afgetrokken. Wanneer de boekwaarde van een grondexploitatie negatief is wordt de voorziening volledig aan de creditzijde van de balans gepresenteerd. Wanneer de verliesvoorziening hoger is dan de boekwaarde, wordt het meerdere dan de boekwaarde aan de creditzijde van de balans gepresenteerd. In 2018 is de voorziening van de Trupperstraat € 23.000 hoger dan de boekwaarde en bij Vrouwenhof € 612.000.

Voorziening vervangingsinvesteringen rioleringen

De doelstelling is te voldoen aan de gemeentelijke zorgplicht zoals deze in de Wet milieubeheer en de Waterwet is opgenomen tegen de laagste maatschappelijke kosten. Deze voorziening is ingesteld op basis van het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2017-2021 dat is vastgesteld door de gemeenteraad op 3 oktober 2016. Op basis van berekeningen, opgenomen in het GRP, is het saldo van deze voorziening voldoende om de komende vervangingskosten op te kunnen vangen.

Voorziening oude vervangingsinvesteringen rioleringen

De voorziening is gevormd met inachtnaam van artikel 44, lid 2 BBV. De voorziening wordt ingezet om de lasten van oude investeringen op te vangen. Voor 2004 zijn diverse kredieten met een economisch nut ten laste van voorzieningen beschikbaar gesteld die per 1-1-2004 nog niet geheel afgewikkeld zijn. Het nog niet afgewikkelde gedeelte dient volgens het BBV afgeschreven te worden, de kapitaallasten kunnen jaarlijks verrekend worden met de hiervoor bestemde voorzieningen.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan één jaar

Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	105.141	116.069
Waarborgsommen	40	47
Totaal	105.181	116.116

Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar	Boekwaarde 31-12-2017	Vermeerderingen	Aflossingen	Boekwaarde 31-12-2018
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	116.069	0	-10.928	105.141
Waarborgsommen	47	0	-7	40
Totaal	116.116	0	-10.935	105.181

In 2018 is de schuldpositie van de gemeente verbeterd door aflossingen. Er zijn geen nieuwe langlopende leningen afgesloten. De rentelasten in 2018 voor de langlopende leningen bedroegen € 2.700.000.

Waarborgsommen zijn zekerheidstellingen, afgegeven door een derde, die bijvoorbeeld betrekking hebben op vastgoed (huur) of grond (borg voor kavel).

VLOTTENDE PASSIVA

Vlottende passiva	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar	16.861	20.591
Overlopende passiva	15.728	10.452
Totaal	32.589	31.043

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Overige kasgeldleningen	7.500	10.000
Banksaldi	0	0
Overige schulden	9.361	10.591
Totaal	16.861	20.591

Overige schulden	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Crediteuren	9.151	9.660
Keyport 2020	711	898
Overig	29	33
Totaal	9.891	10.591

Eind 2018 had de gemeente een kasgeldlening lopen van € 7.500.000 die in januari 2019 afloopt, zie ook de paragraaf financiering.

De overige schulden nemen af met € 700.000. Dit is voornamelijk toe te schrijven aan een afname van het saldo crediteuren met € 509.000.

Overlopende passiva

Overlopende passiva	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	13.268	7.148
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren		
- Rijk	0	328
- Overige Nederlandse overheidslichamen	1.588	1.968
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	872	1.008
Totaal	15.728	10.452

Het verschil op de post verplichtingen van € 5.675.000 wordt veroorzaakt door:

- Nog te betalen BTW inzake het grondbedrijf en de BTW suppletie 2017/2018 ad € 2.524.000;
- Nog te betalen loonaangifte 2018 ad € 1.668.000;
- Nog te betalen vereveningsbijdrage aan Leudal ad € 1.309.000.

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Nog te betalen bedragen	10.300	5.137
Decentralisatie jeugdzorg	1.834	525
Tussenrekeningen sociale zaken	1.134	1.487
Totaal	13.268	7.148

Balans

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	Saldo 31-12-2017	Balansverschuiving	Verminderingen	Vermeerderingen	Saldo 31-12-2018
Rijk					
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (uitkoopregeling hoogspanningsmast)	328		-328		0
Provincie					
Limburg project aanpassing sportaccommodatie subsidie	16				16
Vooruitontvangen provinciale subsidie Topsport	6				6
Vooruitontvangen subsidie Deep Events	36		-36	18	18
Vooruit ontvangen subsidie Stedelijke Vernieuwing (versterken centrumfunctie)	1.263		-13		1.250
Vooruitontvangen subsidie project aanpassing sportaccommodaties	74		-2		72
Vooruitontvangen subsidie Bocholterweg	0	37	-37		0
Vooruitontvangen subsidie Woonvisie Leuken	274	-229	-45		0
Vooruitontvangen subsidie zonnepanelen diverse locaties	0			83	83
Vooruitontvangen subsidie preventie armoede	0			18	18
Vooruitontvangen subsidie KEC	221		-129	6	98
Overige Nederlandse overheidslichamen					
Gemeente Venlo inzake maatschappelijke opvang	50	-50			0
COA	27				27
Totaal	2.295	-242	-589	124	1.588

Garantstellingen	Omschrijving	Oorspronkelijk bedrag	Percentage borgstelling	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017	Risico-bedrag
ABN - AMRO	Particulieren		100%	112	112	112
AEGON	Particulieren	162	100%	95	153	95
BLG Wonen	Particulieren	4.195	28%	2.895	3.541	804
Direktbank	Particulieren		0%	0	114	0
ING Bank	Particulieren	1.298	100%	1.053	1.596	1.053
Nationale Nederlanden	Particulieren	0	0%	0	150	0
Rabobank	Particulieren		100%	103	184	103
SNS	Particulieren	320	32%	165	238	53
Syntrus Achmea	Particulieren	323	100%	110	135	110
Stater Nederland BV	Particulieren		53%	1.211	1.464	641
Bouwwerening Weert	Woningbouwverenigingen	486	100%	375	384	375
Woningvereniging St. Joseph	Woningbouwverenigingen	908	100%	616	640	616
Totaal garantstellingen		7.692		6.736	8.711	3.963
Achtervang	Woningbouwverenigingen	292.361	50%	262.210	257.474	131.105
Totaal garantstellingen en achtervang		300.053		268.946	266.185	135.068

De gemeente staat garant voor leningen die verband houden met woningbouw voor zowel particulieren (hypotheek) als organisaties. Garant staan betekent in dit geval dat de gemeente de rente- en aflossingsverplichtingen van de leningen (deels) garandeert.

Nationale Nederlanden maakt geen gebruik meer van de regeling gemeentegarantie. Dit betekent dat Nationale-Nederlanden geen aanspraak op de gemeente zal doen in het geval van betalingsachterstand bij een klant of bij een verkoopverlies op de woning.

De gemeente is ook de zogenaamde achtervang voor leningen verstrekt onder WSW-borging. WSW staat voor Waarborgfonds Sociale Woningbouw. Bouwverenigingen kunnen bij bankinstellingen leningen krijgen voor sociale woningbouw als het WSW garant staat. De garantstelling geldt voor 100% van de aflossingen en rente.

WSW neemt de betaalverplichtingen voor een lening over wanneer de corporatie (ondanks de voordelige financieringsvoorwaarden) de rente en aflossing op een door WSW geborgde lening niet meer kan betalen. Alleen als WSW deze betaalverplichting niet uit de overige buffers in de zekerheidsstructuur kan voldoen, moeten Rijk en gemeenten bijspringen. Op grond van hun rol als achtervanger moeten zij in dat geval renteloze leningen aan WSW verstrekken, en wel onder de volgende afspraken:

- Het Rijk verstrekt in alle gevallen de helft (= 50%) van de renteloze leningen.
- De zogenoemde "schadegemeenten" verstrekken samen een kwart (= 25%) van de renteloze leningen. De schadegemeenten zijn de gemeenten die vermeld zijn in de leningen waarvoor WSW de betaalverplichting overneemt.
- Alle gemeenten die achtervanger zijn van WSW (met inbegrip van de schadegemeenten) verstrekken samen het resterende kwart (= 25%) van de renteloze leningen.

WSW is nog nooit aangesproken op de borg en schat het risico van de gemeenten en het Rijk in als zeer klein, of zelfs theoretisch.

Europese aanbestedingen

Uitgangspunten onderstaande tabel:

1. Er is sprake geweest van een Europese aanbesteding
2. Er is sprake van een (doorlopende) overeenkomst per 1 januari 2019
3. Er is sprake van een financiële verplichting

Omschrijving	Looptijd excl. opties	Opdrachtnemer	Restwaarde
Multifunctionals	1-7-2019	Canon	70.000
Voorziening warme dranken stadhuis en gemeentewerf	22-2-2020	Douwe Egberts	150.000
Onderhoud OVL	31-7-2019	Citytec	70.000
Parkeerautomaten inclusief onderhoud en hosting	1-1-2020	Taxametercentrale	100.000
BOA-diensten	1-1-2020	Sinvest	260.000
Verwerking grof huishoudelijk afval	31-12-2020	Baetsen	296.837
Onderhoud bermen, sloten en waterpartijen	31-12-2019	BTL Realisatie Venray	746.000
Onderhoud bomen	1-1-2020	BTL Realisatie Venray	223.166
Inboedel/opstalverzekering	1-1-2020	Raetsheren van Orden	182.500
Aansprakelijkheidsverzekering	1-1-2020	Centraal Beheer	115.000
			2.213.503

SiSa bijlagen

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2016 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2019							
OCW	D9	Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2018 (OAB) Besluit specifieke uitkeringen gemeentelijke onderwijsachterstandenbeleid 2011-2018	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke lv eisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, ouders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	
			<i>Aard controle F</i> <i>Indicatornummer: D9 / 01</i>	<i>Aard controle F</i> <i>Indicatornummer: D9 / 02</i>	<i>Aard controle F</i> <i>Indicatornummer: D9 / 03</i>	<i>Aard controle F</i> <i>Indicatornummer: D9 / 04</i>	
			1247.327	1280.000	10	10	
		Hieronder per regel één gemeente (code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente (code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Hieronder per regel één gemeente (code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Van andere gemeenten in (jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	
		<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: D9 / 05</i>	Bedrag	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: D9 / 06</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: D9 / 07</i>	<i>Aard controle F</i> <i>Indicatornummer: D9 / 08</i>	
		1 060968 Gemeente Weert	10	10	10	Ja	
IenW	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer (SiSa tussen medeoverheden) Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en Gemeenschappelijke	Hieronder per regel één beschikkingnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over een niet eerder	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde overige bestedingen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over een niet eerder
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: E27B / 01</i>	<i>Aard controle F</i> <i>Indicatornummer: E27B / 02</i>	<i>Aard controle F</i> <i>Indicatornummer: E27B / 03</i>	<i>Aard controle F</i> <i>Indicatornummer: E27B / 04</i>	<i>Aard controle F</i> <i>Indicatornummer: E27B / 05</i>
			1 2017/24537 fietspaden rotonde Edisonlaan	10	10	10	10
			2 2017/24533 fietspaden rotonde maaslekerweg	125.000	11.336.486	10	10
			3 2017/24554 vergroten rotonde suffolkweg Zuid-	10	10	10	10
			4 2017/24562 fietspaden rotonde maaslandlaan (Ringbaan Oost)	10	10	10	10
			5 2017/87013 subsidie KAR	110.826	110.826	10	10
			6 2017/24550 Gedragsbeïnvloeding verkeerseducatie 2016	10	10	-12.837	14.914
			7 2017/24536 Fietsstroken St. Paulusstraat	10	10	-14.000	114.000
			Kopie beschikkingnummer	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T)	Toelichting	Eindverantwoording Ja/Nee
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: E27B / 06</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: E27B / 07</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: E27B / 08</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: E27B / 09</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: E27B / 10</i>
			1 2017/24537 fietspaden rotonde Edisonlaan	10	10	Uitstel aangevraagd, staat voor 2021 gepland.	Nee
			2 2017/24533 fietspaden rotonde maaslekerweg	125.000	11.346.608	Project wordt in 2019 afgerond.	Nee
3 2017/24554 vergroten rotonde suffolkweg Zuid-ringbaan west	10	10	Uitstel aangevraagd, staat voor 2019 gepland.	Nee			
4 2017/24562 fietspaden rotonde maaslandlaan (Ringbaan Oost)	10	10	Uitstel aangevraagd, staat voor 2019 gepland.	Nee			
5 2017/87013 subsidie KAR	110.826	110.826		Ja			
6 2017/24550 Gedragsbeïnvloeding verkeerseducatie 2016	14.914	14.914	Correcties komen tot stand door een wijziging van standpunt van provincie Limburg. Er wordt nu alleen subsidie verleend over datgene wat verantwoord is in SiSa. Over 2016 zijn te weinig kosten in SiSa verantwoord. Deze zijn nu	Ja			
7 2017/24536 Fietsstroken St. Paulusstraat	126.000	142.829	Over 2016 zijn te veel kosten voor provinciale middelen verantwoord en te weinig kosten voor overige bestedingen. Deze zijn nu gecorrigeerd.	Ja			

Balans

EZK	F1	Regeling aankoop woningen onder een hoogspanningsverbod	Totale besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen (automatisch berekend)	Projectnaam / UvHS-nummer	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen per woning	Is de bestemming gewijzigd Ja/Nee	Indien woning verplaatst: conform de ingediende perceelsschets Ja/Nee	Eindverantwoording Ja/Nee
			<i>Aard controle F1 Indicatornummer: F1/01</i>	<i>Aard controle N.v.t. Indicatornummer: F1/02</i>	<i>Aard controle F1 Indicatornummer: F1/03</i>	<i>Aard controle D1 Indicatornummer: F1/04</i>	<i>Aard controle D1 Indicatornummer: F1/05</i>	<i>Aard controle D1 Indicatornummer: F1/06</i>
			1322.216	UvHS170045/Uitkoopregeling Boeketweg	1322.216	Nee	Nee	Ja
			Kopie Projectnaam / UvHS-nummer	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen tot en met (Jaar T)	Indien (een deel van) de uitkering voor het standaardbedrag voor gemeentelijke uitvoeringskosten is verantwoord als onderdeel van de cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen tot met (jaar T): Vermeld bedrag 13.500,16.500 of 110.000.			
			<i>Aard controle N.v.t. Indicatornummer: F1/07</i>	<i>Aard controle F1 Indicatornummer: F1/08</i>	<i>Aard controle F1 Indicatornummer: F1/09</i>			
			1 UvHS170045/Uitkoopregeling Boeketweg	1322.730	13.500			
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 63 Participatiewet gemeentedeel 2018 Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente 1.1 Participatiewet (PvW)	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente 1.1 Participatiewet (PvW)	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente 1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente 1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente 1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente 1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			<i>Aard controle F1 Indicatornummer: G2/01</i>	<i>Aard controle F1 Indicatornummer: G2/02</i>	<i>Aard controle F1 Indicatornummer: G2/03</i>	<i>Aard controle F1 Indicatornummer: G2/04</i>	<i>Aard controle F1 Indicatornummer: G2/05</i>	<i>Aard controle F1 Indicatornummer: G2/06</i>
			112.002.933	1282.973	1798.788	14.863	181.800	11.722
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente	Baten (jaar T) w/wik (exclusief Rijk) Gemeente	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee
			<i>Aard controle F1 Indicatornummer: G2/07</i>	<i>Aard controle F1 Indicatornummer: G2/08</i>	<i>Aard controle F1 Indicatornummer: G2/09</i>	<i>Aard controle F1 Indicatornummer: G2/10</i>	<i>Aard controle F1 Indicatornummer: G2/11</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2/12</i>
			145.864	122.285	10	1510.123	10	Ja
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2018 Besluit	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) 143.094 Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) 10 Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 10	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) 113.155 Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee Ja	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) 181.298	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) 184.584	Besteding (jaar T) Bob 10
			<i>Aard controle F1 Indicatornummer: G3/01</i>	<i>Aard controle F1 Indicatornummer: G3/02</i>	<i>Aard controle F1 Indicatornummer: G3/03</i>	<i>Aard controle F1 Indicatornummer: G3/04</i>	<i>Aard controle F1 Indicatornummer: G3/05</i>	<i>Aard controle F1 Indicatornummer: G3/06</i>

Taakveldoverzicht

Programma 1: Woonklimaat		Begroting 2018			Rekening 2018		
TKV	Taakvelden	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
T73	Afval	4.102	5.627	1.525	4.795	6.376	1.581
T75	Begraafplaatsen en crematoria	18		-18	18	4	-14
T11	Crisisbeheersing en brandweer	1.874		-1.874	1.839		-1.839
T55	Cultureel erfgoed	171		-171	109	6	-102
T53	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	48		-48	48		-48
T24	Economische havens en waterwegen	4	2	-2	4	-4	-8
T82	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	3.733	3.763	30	3.225	3.225	
T63	Inkomensregelingen		-618	-618		-621	-621
T74	Milieubeheer	1.196		-1.196	1.048	38	-1.010
T54	Musea	1.036	5	-1.031	1.052	7	-1.044
T57	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.844	5	-2.839	2.992	16	-2.976
T25	Openbaar vervoer	18	6	-12	17		-17
T12	Openbare orde en veiligheid	114	51	-63	65	48	-17
T22	Parkeren	1.978	1	-1.977	2.045	2	-2.044
T72	Riolering	6.062	6.945	883	6.310	7.163	853
T81	Ruimtelijke ordening	702	702		-1.207	-1.207	
T21	Verkeer en vervoer	7.233	748	-6.485	6.768	894	-5.874
T71	Volksgesondheid	278		-278	183		-183
T83	Wonen en bouwen	1.749	2.043	294	2.949	4.581	1.632
	Gerealiseerde saldo van baten en lasten	33.160	19.280	-13.880	32.260	20.528	-11.731

Programma 2: Economie		Begroting 2018			Rekening 2018		
TKV	Taakvelden	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
T33	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	289	329	40	260	282	22
T03	Beheer overige gebouwen en gronden						
T02	Burgerzaken						
T53	Cultuurpresentatie, -productie, -participatie	108		-108	89		-89
T31	Economische ontwikkeling	7.920	7.222	-698	5.375	4.975	-400
T34	Economische promotie	1.232	451	-781	1.172	456	-717
T82	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	41	41		232	538	306
T43	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.131	618	-1.513	1.987	673	-1.314
T42	Onderwijshuisvesting	1.011	270	-741	755	254	-501
T57	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	313	10	-303	257	3	-254
T04S	Overhead stadhuis	926	2	-924	869	2	-867
T23	Recreatieve havens	13	3	-10	27	2	-25
T81	Ruimtelijke ordening	137	137		105	105	
T51	Sportbeleid en activering	312		-312	366		-366
T03V	Vastgoed	8.456	4.448	-4.008	8.527	3.967	-4.560
	Gerealiseerde saldo van baten en lasten	22.889	13.531	-9.357	20.022	11.256	-8.766

Programma 3: Zorg		Begroting 2018			Rekening 2018		
TKV	Taakvelden	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
T65	Arbeidsparticipatie	2.591	83	-2.508	2.374	401	-1.973
T64	Begeleide participatie	9.132	1	-9.131	9.132	28	-9.104
T02	Burgerzaken	1.015	819	-196	1.160	932	-227
T682	Geëscaleerde zorg 18-	719		-719	739	8	-731
T681	Geëscaleerde zorg 18+	543	503	-40	564	519	-45
T63	Inkomensregelingen	19.615	14.250	-5.365	18.654	14.804	-3.850
T672	Maatwerkdienstverlening 18-	7.205		-7.205	7.058		-7.058
T671	Maatwerkdienstverlening 18+	9.466	631	-8.835	9.511	666	-8.845
T66	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.089		-1.089	1.027	10	-1.016
T74	Milieubeheer		2	2			
T12	Openbare orde en veiligheid	402	31	-370	500	46	-454
T61	Samenkracht en burgerparticipatie	4.291	466	-3.825	5.209	283	-4.926
T71	Volksgesondheid	1.574		-1.574	1.582		-1.582
T62	Wijkteams	1.816		-1.816	1.731	-20	-1.751
	Gerealiseerde saldo van baten en lasten	59.456	16.785	-42.671	59.240	17.678	-41.562

Programma 4: Participatie		Begroting 2018			Rekening 2018		
TKV	Taakvelden	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
T65	Arbeidsparticipatie	86		-86	106		-106
T53	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	3.491	76	-3.415	3.554	109	-3.445
T56	Media	1.194		-1.194	1.194		-1.194
T74	Milieubeheer	2		-2	2		-2
T43	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	313	52	-261	343	43	-300
T57	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	6		-6			
T61	Samenkracht en burgerparticipatie	1.555	8	-1.546	1.516	14	-1.502
T52	Sportaccommodaties	1.361		-1.361	1.372	4	-1.367
T51	Sportbeleid en activering	450		-450	357	1	-356
	Gerealiseerde saldo van baten en lasten	8.457	137	-8.321	8.444	171	-8.273

Programma 5: Financiën		Begroting 2018			Rekening 2018		
TKV	Taakvelden	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
T03	Beheer overige gebouwen en gronden	1.654		-1.654	618		-618
T064	Belastingen overig	14	2	-12	14	2	-12
T01	Bestuur	2.014		-2.014	2.096	97	-2.000
T02	Burgerzaken	441	26	-415	599	218	-381
T11	Crisisbeheersing en brandweer	1.059		-1.059	1.073	4	-1.069
T34	Economische promotie	35		-35	35		-35
T12	Openbare orde en veiligheid	762	43	-719	801	39	-761
T04	Overhead (ambt. ond. bestuur/WinD/comm.)	1.450	-19	-1.469	1.879	38	-1.841
T08	Overige baten en lasten	2.120	372	-1.748	2.218	625	-1.593
T061	OZB woningen	281		-281	283		-283
T81	Ruimtelijke ordening	533	67	-466	475	102	-373
T05	Treasury	2.710	1.596	-1.114	2.689	1.600	-1.090

Balans

T83	Wonen en bouwen	461	95	-366	368	149	-219
	Gerealiseerde saldo van baten en lasten	13.531	2.181	-11.350	13.149	2.874	-10.275

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien		Begroting 2018			Rekening 2018		
TKV	Taakvelden	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
T07	Alg.uitkering en ov. uitkeringen gemeentefonds		76.521	76.521		76.837	76.837
T064	Belastingen overig		1.558	1.558		1.580	1.580
T05	Dividend		183	183		171	171
T34	Economische promotie						
T63	Inkomensregelingen					-1	-1
T08	Overige baten en lasten	16		-16			
T062	OZB niet-woningen		9.778	9.778		9.961	9.961
T061	OZB woningen						
T063	Parkeerbelasting		2.657	2.657		2.687	2.687
T05	Treasury (financieringsresultaat)		3.499	3.499		3.225	3.225
	Gerealiseerde saldo van baten en lasten	16	94.195	94.179		94.459	94.459

Overhead overige		Begroting 2018			Rekening 2018		
TKV	Taakvelden	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
T04	Overhead	13.641	28	-13.613	15.750	151	-15.599

Vennootschapsbelasting		Begroting 2018			Rekening 2018		
TKV	Taakveld	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
T09	Vennootschapsbelasting				7		-7

Reserves		Begroting 2018			Rekening 2018		
TKV	Taakveld	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
T010	Mutaties reserves	21.945	24.768	2.823	18.913	21.208	2.294

Resultaat rekening van baten en lasten		Begroting 2018			Rekening 2018		
TKV	Taakveld	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
T011	Resultaat rekening	173.095	170.905	-2.191	171.814	172.354	540

OVERIGE GEGEVENS

Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant.

Aan de gemeenteraad van de gemeente Weert

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Volgt.

BIJLAGEN

Lijst met afkortingen

Afkorting	Uitgeschreven
AMW	Algemeen Maatschappelijk Werk
ANW	Algemene Nabestaanden Wet
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BAG	Beheer Authentieke Gegevens
BBP	Bruto Binnenlands Product
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BCF	BTW-CompensatieFonds
BDU	Brede DoelUitkering
BIBOB	Bevordering Integriteit Beoordelingen door het Openbaar Bestuur
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOA	Buitengewoon OpsporingsAmbtenaar
BOS	Buurt, Onderwijs en Sport
BP	Bestemmingsplan
BVG	BedrijfsVerzamelGebouw
BWS	Besluit Woninggebonden Subsidies
BZK	Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CEP	Centraal Economisch Plan
CIZ	Centrum Indicatiestelling Zorg
COD	Commissie van Onafhankelijke Deskundigen
COP	Stichting Competentie OntwikkelPunt
CVV	Collectief Vraagafhankelijk Vervoer
CWI	Centrum voor Werk en Inkomen
CZM	Collectieve Zorgverzekering Minima
DOP	DorpsOmgevingsProgramma
EDR	Europese DienstenRichtlijn
EHS	Ecologische Hoofd Structuur
ESF	Europees Sociaal Fonds
Fido	Financiering Decentrale Overheden
FVW	Financiële VerhoudingsWet
GBA	Gemeentelijke Basis Administratie
GGD	Gemeentelijke Geneeskundige Dienst
GGW	GebiedsGericht Werken
GHOR	Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen
GNL	Groen, Natuur en Landschap
GOA	Gemeentelijk Onderwijs- en Achterstandenbeleid
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GRP	Gemeentelijk RioleringsPlan
GVVP	Gemeentelijk Verkeers- en VervoersPlan
HaFa	Harmonie en Fanfare
HBO	Hoger BeroepsOnderwijs
I&A	Informatisering en Automatisering
IBOR	Integraal Beheer Openbare Ruimte
ICT	Informatie Communicatie Technologie
ICTU	ICT Uitvoeringsorganisatie

BIJLAGEN

ID-banen	In- en Doorstroom-banen
IKL	Instandhouding Kleine Landschapselementen
IOAW	Inkomensvoorziening Oudere en Arbeidsongeschikte Werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening Oudere en Arbeidsongeschikte Zelfstandigen
IPW	InnovatieProgramma Werk en Bijstand
ISV	Investeringssubsidie Stedelijke Vernieuwing
JGZ	JeugdGezondheidsZorg
JOP	Jongere OntmoetingsPlaats
Ku+Cu	Kunst en Cultuur
LBO	Lager BeroepsOnderwijs
Liv	Lage inkomensvoorziening
LLTB	Limburgse Land- en Tuinbouw-Bond
LOG	Landbouw OntwikkelingsGebied
LPG	Liquified Petroleum Gas
LZO	Lokaal Zorgvragers Overleg
MBO	Middelbaar BeroepsOnderwijs
MCB	Muziekcentrum De Bosuil
MEV	Macro Economische Verkenningen
MFA	MultiFunctionele Accommodatie
MIRT	Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport
MKB	Midden- en KleinBedrijf
MTO	Medewerkers TevredenheidsOnderzoek
NMC	Natuur- en Milieucentrum
nBP	Prijs van de nationale Besteding
NRP	Natuur- en RecreatiePlan
NUG	Niet UitkeringsGerechtigden
OALT	Onderwijs Allochtone Levende Talen
OBD	Onderwijs BegeleidingsDienst
OLP	Onderwijs Leer Pakket
OOGO	Op Overeenstemming Gericht Overleg
OZB	Onroerend ZaakBelasting
P&C	Planning en Control
PKVW	Politie Keurmerk Veilig Wonen
PMC	Product-Markt Combinatie
POL	Provinciaal Omgevingsplan Limburg
PPS	Publiek Private Samenwerking
RICK	Regionaal Instituut Cultuur- en Kunsteducatie
RIO	Regionaal Indicatie Orgaan
RMC	Regionaal Meld- en Coördinatiecentrum
RO	Ruimtelijke Ordening
ROC	Regionaal OpleidingsCentrum
RPA	Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid
SE	Standaard eenheid
SGBO	Onderzoeks- en adviesbureau van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten
SIR 55	Stichting Initiatieven Realisatie 55+ Woningbouw
SMART	Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdsgebonden
SRE	Samenwerkingsverband Regio Eindhoven
SUWI	Structuur Uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen
SW	Sociale Werkvoorziening

BIJLAGEN

SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
TIC	Telefonisch Informatie Centrum
TROM	Toeristische Recreatieve Ontwikkelings Maatschappij
UWV	Uitvoeringsinstelling WerknemersVoorzieningen
VAVO	Voortgezet Algemeen VolwassenenOnderwijs
VMBO	Voortgezet Middelbaar BeroepsOnderwijs
VO	Voortgezet Onderwijs
VORM	Verhandelbare OntwikkelingsRechten Methodiek
VROM	Volksgezondheid, Ruimtelijke Ordening en Milieu
VVE	Voor- en Vroegschoolse Educatie
WABO	Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht
WEB	Wet Educatie Beroepsonderwijs
WGV	Wet Geurhinder en Veehouderij
WIN	Wet Inburgering Nieuwkomers
WIW	Wet Inschakeling Werkzoekenden
WIZ	Wet Inkomen Zorg
WKPB	Wet Kenbaarheid Publiekrechtelijke Beperkingen
WML	Waterleiding Maatschappij Limburg
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WOA	WijkOntwikkelingsAgenda's
WOZ	Wet Onroerende Zaakbelasting
WRO	Wet op de Ruimtelijke Ordening
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
WWB	Wet Werk en Bijstand
WWZ	Wonen Welzijn en Zorg
ZZP	Zelfstandige Zonder Personeel

Vaststelling door de gemeenteraad

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Weert in zijn openbare vergadering van 3 juli 2019.